

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o cestah obsega:

- Zakon o cestah – ZCes-2 (Uradni list RS, št. 132/22 z dne 14. 10. 2022),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem državnem holdingu – ZSDH-1A (Uradni list RS, št. 140/22 z dne 4. 11. 2022),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah – ZCes-2A (Uradni list RS, št. 29/23 z dne 7. 3. 2023).

ZAKON O CESTAH (ZCes-2)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 2)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

(1) Ta zakon določa in ureja:

- status in kategorizacijo javnih cest;
- enotna pravila za gradnjo, upravljanje in vzdrževanje vseh javnih cest ter pogoje za uporabo nekategoriziranih cest, ki se uporabljajo za javni cestni promet, zaradi zagotavljanja enakih pogojev za varno odvijanje cestnega prometa na celotnem cestnem omrežju;
- obvezno gospodarsko javno službo za zagotavljanje stanja javnih cest za varen in neoviran promet;
- upravljanje, gradnjo, vzdrževanje in varstvo javnih cest ter prometa na njih;
- ukrepe za zmanjšanje škodljivih vplivov emisij prometa.

(2) S tem zakonom se prenašajo naslednje direktive Evropske unije:

- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/54/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih varnostnih zahtevah za predore v vseevropskem cestnem omrežju (UL L št. 167 z dne 30. 4. 2004, str. 39), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Četrty del (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2004/54/ES);
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2008/96/ES z dne 19. novembra 2008 o izboljšanju varnosti cestne infrastrukture (UL L št. 319 z dne 29. 11. 2008, str. 59), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2019/1936 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o spremembi Direktive 2008/96/ES o izboljšanju varnosti cestne infrastrukture (UL L št. 305 z dne 26. 11. 2019, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2008/96/ES);
- Direktiva 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2010 o okviru za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov v cestnem prometu in za vmesnike do drugih vrst prevoza (UL L št. 207 z dne 6. 8. 2010, str. 1), zadnjič spremenjena s Sklepom (EU) 2017/2380 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o spremembi

- Direktive 2010/40/EU glede obdobja za sprejemanje delegiranih aktov (UL L 340 z dne 20. 12. 2017, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2010/40/EU);
- Direktiva (EU) 2015/719 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o spremembi Direktive Sveta 96/53/ES o določitvi največjih dovoljenih mer določenih cestnih vozil v Skupnosti v notranjem in mednarodnem prometu in največjih dovoljenih tež v mednarodnem prometu (UL L št. 115 z dne 6. 5. 2015, str. 1) v delu, ki se nanaša na prepoznavo vozil ali skupine vozil, ki sama ali skupaj s tovorom presegajo dovoljene mase, predpisane za posamezne vrste vozil ali skupine vozil, in na obveznosti špediterja pri prevozu zabojnikov in zamenljivih tovarišč.

2. člen **(pomen izrazov)**

- (1) Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:
1. avtocesta je daljinska državna cesta, ki je posebej zasnovana in zgrajena za promet motornih vozil, kjer so smerna vozišča ločena z ločilnim pasom, ki ni namenjen prometu, in praviloma opremljena z odstavnim pasom, nivojsko ne prečka ceste ali železniške proge, kolesarske poti ali pešpoti ter je označena s predpisano prometno signalizacijo, njen sestavni del so tudi servisne prometne površine in cestni priključki nanjo;
  2. avtobusna postajališča in obračališča so posebej zgrajene in označene prometne površine na ali ob vozišču ceste, namenjene prevozu potnikov;
  3. avtomatizirani sistemi za pomoč voznikom so napredni elektronski sistemi, vgrajeni v vozilo, ki vozniku pomagajo pri vožnji in povečujejo varnost v cestnem prometu;
  4. bankina je utrjen vzdolžni del cestišča ob zunanjem robu vozišča, ki zagotavlja bočno stabilnost vozišča oziroma cestišča in brežine ter omogoča namestitvev prometne signalizacije in prometne opreme;
  5. brežina ceste je nagnjena površina cestnega telesa od bankine do izteka v naravno površino;
  6. cesta je površina, omejena z mejo cestnega zemljišča, ki jo lahko uporabljajo vsi ali pa le določeni udeleženci oziroma udeleženke (v nadaljnjem besedilu: udeleženec) v prometu pod pogoji, določenimi z zakonom in drugimi predpisi;
  7. cesta, določena za vse vrste prometa, je javna cesta, ki jo smejo uporabljati vsi udeleženci v prometu;
  8. cesta, določena za posamezne vrste prometa, je javna cesta, ki jo smejo uporabljati samo tisti udeleženci v prometu, za katere prepoved uporabe ni označena s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo;
  9. cestna razsvetljava je prometna oprema za zagotavljanje osvetljenosti posameznih delov ceste;
  10. cestne naprave in druge ureditve, ki so namenjene varnosti, vodenju, urejanju, upravljanju in nadzoru prometa, zagotavljanju informacij o prometu, stanju cest in razmerah na cestah, zaščiti ceste ter preprečevanju škodljivih emisij prometa, so telekomunikacijske in električne naprave, vgrajene v cestno telo, naprave za nadzor in urejanje prometa, naprave za nadzor nad stanjem vozišča, naprave za daljinsko obveščanje in opozarjanje, naprave za štetje prometa, naprave za pridobivanje podatkov o osnih obremenitvah in skupnih masah v prostem prometnem toku, naprave za kontrolo prevoza nevarnega blaga, naprave za kontrolo hitrosti, naprave za umirjanje prometa, naprave in objekti za cestninjenje, prezračevalne in varnostne naprave v predorih in naprave in ureditve za zaščito pred snežnimi plazovi, padajočim kamenjem, zameti, hrupom, slepilnimi učinki in drugimi škodljivimi vplivi za promet na javni cesti;
  11. cestni objekti so mostovi, viadukti, podvozi, nadvozi, prepusti, predori, galerije, podporne in oporne konstrukcije ter podhodi in nadhodi;
  12. cestni priključek je del ceste, s katerim se cesta iste ali nižje kategorije ali nekategorizirana cesta ali druga prometna površina navezuje na to cesto in je označen s predpisano prometno signalizacijo;

13. cestno telo je konstrukcijski element ceste, ki je oblikovno prilagojen obstoječemu reliefu ob upoštevanju geološko-geomehanskih parametrov; sestavljajo ga temeljna, nosilna in obrabna voziščna konstrukcija;
14. cestno zemljišče je parcela oziroma so parcele, katerih mejo na podlagi predpisov, ki urejajo projektiranje cest, določajo linije med skrajnimi točkami prečnega in vzdolžnega profila cestnega telesa, vključno z napravami za odvodnjavanje. Meja cestnega zemljišča poteka največ 2 metra od linij skrajnih točk, vključno z napravami za odvodnjavanje, pri avtocestah največ 2 metra od varovalne ograje, pri predorih pa največ 5 metrov od stika predorske cevi z brežino, merjeno pravokotno na os ceste;
15. cestišče je del ceste, ki ga sestavljajo vozišče, ločilni pasovi, kolesarske steze, pločniki, bankine, naprave za odvodnjavanje, če potekajo ob vozišču, kolesarski stezi ali pločniku, ter zračni prostor v višini 15 metrov pri državnih cestah, pri občinskih cestah pa v višini 7 metrov, merjeno od točke na osi vozišča;
16. C-ITS ali kooperativni inteligentni prometni sistemi so sistemi, ki omogočajo povezljivost med vozili in povezljivost vozil z infrastrukturo, kar udeležencem cestnega prometa in upravljavcem cest omogoča izmenjavo informacij in njihovo uporabo za usklajeno vodenje prometa;
17. državna cesta je javna cesta, namenjena povezovanju regij in pomembnejših naselij v državi z enakimi regijami in naselji v sosednjih državah, povezovanju regij znotraj države in povezovanju pomembnejših naselij znotraj regije;
18. glavna cesta I. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju med središči regionalnega pomena; navezuje se na ceste enake ali višje kategorije v državi in na cestni sistem sosednjih držav; njen sestavni del so tudi cestni priključki nanjo, če so zgrajeni;
19. glavna cesta II. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju med središči medobčinskega pomena in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije in na cestni sistem sosednjih držav; njen sestavni del so tudi cestni priključki nanjo, če so zgrajeni;
20. gospodarski subjekti po tem zakonu so gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki ter druge pravne in fizične osebe, ki so vpisane v Poslovni register Slovenije in opravljajo pridobitno dejavnost;
21. gozdna cesta je grajena gozdna prometnica, namenjena predvsem gospodarjenju z gozdom in omogočanju prevoza gozdnih lesnih sortimentov, in je vodena v evidenci gozdnih cest;
22. hitra cesta je državna cesta, namenjena prometu motornih vozil z enim ali z dvema smernima voziščema, dostopna prek cestnih priključkov ali nadzorovanih križišč, brez odstavnih pasov, nivojsko ne prečka železniške proge, kolesarske poti ali pešpoti, in je označena s predpisano prometno signalizacijo;
23. individualni cestni priključek je namenjen dostopu do posameznih eno- ali večstanovanjskih stavb z največ štirimi stanovanji, objektov in stavb kmetijskih gospodarstev ter kmetijskih in gozdnih površin;
24. ITS ali inteligentni prometni sistemi so napredne aplikacije, ki uporabljajo informacijske in komunikacijske tehnologije za zagotavljanje inovativnih storitev na področju različnih vrst prevoza in upravljanja prometa, vključno s sistemi, namenjenimi infrastrukturi, vozilom in uporabnikom, ter na področju upravljanja omrežja in upravljanja mobilnosti;
25. javna cesta je cesta, ki jo država ali občina v skladu z merili za kategorizacijo javnih cest razglasi za javno cesto določene kategorije, ki jo lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi z zakonom in drugimi predpisi. Javna cesta je tudi cesta, ki je kategorizirana v sosednji državi in deloma poteka po ozemlju Republike Slovenije, pri čemer v zvezi z zagotavljanjem odvijanja prometa po cesti obstaja mednarodnopravna obveznost Republike Slovenije (skupna javna cesta);
26. javna pot je občinska javna cesta, ki ne izpolnjuje meril za kategorizacijo kot lokalna cesta in je namenjena navezovanju prometa na javne ceste enake ali višje kategorije;

27. kolesarska cesta je s predpisano prometno signalizacijo označena cesta, ki je namenjena predvsem prometu koles in drugih nemotoriziranih uporabnikov, poleg tega pa tudi motornim vozilom, za katere je največja dovoljena hitrost 30 km/h;
28. kolesarska pot je s predpisano prometno signalizacijo označena cesta, ki je namenjena prometu koles in drugih uporabnikov pod pogoji, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa;
29. kolesarski pas je vzdolžni del vozišča ali pločnika, ki je označen z ločilno črto in je namenjen prometu koles in mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, na cestah v naselju pa tudi prometu drugih vozil, če je tako določeno s prometno signalizacijo;
30. kolesarska steza je del cestišča, ki ni v isti ravnini kot vozišče ali je od njega ločena kako drugače in je namenjena prometu koles in mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h;
31. križanje je mesto, kjer se v istem ali različnem nivoju križa cesta z drugo cesto, drugim infrastrukturnim objektom ali vodotokom in podobno;
32. križišče oziroma krožišče je prometna površina, ki nastane s križanjem ali združitvijo dveh ali več cest v isti ravnini;
33. lokalna cesta je občinska javna cesta, ki povezuje naselja v občini z naselji v sosednjih občinah ali naselja in dele naselij v občini med seboj in je pomembna za navezovanje prometa na javne ceste enake ali višje kategorije;
34. mednarodna cesta je državna cesta, ki je z mednarodnim aktom uvrščena v omrežje evropskih cest;
35. medobratovalnost je zmogljivost sistemov in osnovnih poslovnih procesov za izmenjavo podatkov ter informacij in znanja;
36. nacionalna točka dostopa je za uporabnike enotna točka za dostop zlasti do statičnih potovalnih in prometnih podatkov ter zgodovinskih prometnih podatkov za različne načine prevoza, vključno s posodobitvami podatkov, ki jih zagotovijo ministrstvo, pristojno za promet, izvajalci javnega potniškega prometa, upravljavci cest ali ponudniki storitev prevoza potnikov po naročilu;
37. načrt prometne ureditve je načrt s področja prometnega inženirstva, ki obsega tehnično poročilo in tehnične prikaze načrtovane prometne ureditve oziroma zapore na cestah, na podlagi katerega je na cesti mogoča neposredna označitev prometne ureditve oziroma izvedba zapore na cesti;
38. načrt za postavitev objekta za oglaševanje je načrt s področja prometnega inženirstva, ki obsega lokacijske in tehnične prikaze objekta, preglednostne elemente ceste, cestnih priključkov in križišč v območju lokacije objekta ter druge tehnične rešitve, ki se nanašajo na objekt ali njegovo lokacijo;
39. naprave za odvodnjavanje javne ceste so naprave za zbiranje, odvajanje, čiščenje oziroma preusmerjanje površinske in talne vode (npr. odvodni jarki, koritnice, mulde, drenaže, jaški, prepusti, kanalizacijski vodi in naprave, vodnjaki, ponikalnice);
40. nivo rednega vzdrževanja so predpisane enote mere za posamezna dela rednega vzdrževanja javne ceste in objektov na njej;
41. nedeljiv tovor je tovor, ki ga iz tehničnih razlogov ni mogoče deliti ali pa bi njegova delitev povzročila nesorazmerno visoke stroške;
42. nekategorizirana cesta je zasebna cesta v lasti fizične oziroma pravne osebe, prek katere se na javno cesto navezujejo stavbna in kmetijska zemljišča;
43. nekategorizirana cesta, ki se uporablja za javni cestni promet, je zasebna cesta, po kateri poteka promet na način in pod pogoji, kot jih v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa, določi lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec;
44. objekt za oglaševanje je gradbeni objekt za namestitev oglasnega sporočila, vključno z oglasnim sporočilom, ter drugi nepremični ali premični namenski nosilec z oglasnim sporočilom;
45. občinska cesta je javna cesta, namenjena povezovanju naselij v občini s povezovanjem naselij v sosednjih občinah, povezovanju naselij, delov naselij, naravnih in kulturnih znamenitosti in objektov v občini;

46. območje ceste je prostor cestnega zemljišča z varovalnimi pasovi in zračni prostor v višini 15 metrov pri državnih cestah, pri občinskih cestah pa 7 metrov nad terenom;
47. območje križišča oziroma cestnega priključka je površina, določena z mejami, znotraj katerih se spremenijo elementi in dimenzije prečnega profila krakov ceste, ali znotraj katerih se spremenijo označbe na vozišču posameznih krakov ceste. Če se elementi ceste in označbe na vozišču ne spreminjajo, območje cestnega priključka sega do meje polja preglednosti;
48. območje umirjenega prometa je del ceste, cesta v naselju ali del naselja, ki je namenjen predvsem pešcem in je kot tako označeno s predpisano prometno signalizacijo;
49. območje za pešce je del ceste, cesta v naselju ali del naselja, ki je namenjen pešcem in je kot tako označeno s predpisano prometno signalizacijo;
50. območje omejene hitrosti je del naselja, v katerem je zaradi specifične urbane rabe prostora in funkcije cest v tem prostoru ter varnosti ranljivih udeležencev v prometu največja dovoljena hitrost vozil omejena na 30 km/h in je označeno s predpisano prometno signalizacijo;
51. odstavni pas je del vozišča, ki je od prometnega pasu ločen z ločilno neprekinjeno črto in je namenjen ustavitvi motornih vozil v sili pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa, pa tudi vožnji motornih vozil;
52. odstavna niša je prometna površina, namenjena ustavitvi udeležencev v prometu v sili, ki je od prometnega pasu ločena z ločilno vzdolžno črto ter označena s predpisano prometno signalizacijo;
53. obvozna cesta je cesta, s katero se nadomesti del ceste, ki poteka skozi poselitveno območje in kjer njeni tehnični elementi ne ustrezajo prometni funkciji ceste. Z obvožno cesto se lahko posodobijo tudi neustrezni tehnični elementi ceste pred oziroma za poselitvenim območjem ali mimo več poselitvenih območij;
54. oskrbna postaja so objekti in naprave za oskrbo cestnih motornih vozil z gorivi in energijo oziroma območje, opremljeno z ustreznimi nepremičnimi rezervoarji in točilnimi napravami za tekoča in utekočinjena pogonska goriva, polnilnimi postajami za električna vozila ter spremljajočimi objekti za pranje in servis vozil, prodajo blaga široke potrošnje in gostinstvo. Sestavni del oskrbne postaje so tudi površine za mirujoči promet;
55. osna obremenitev je del skupne mase, s katero os vozila na vodoravni površini obremenjuje podlago;
56. otok za pešce je dvignjena ali od cestišča kako drugače ločena površina na cestišču, namenjena postanku pešcev, ki prečkajo vozišče ceste;
57. parkirišče je prometna površina, ki je namenjena ustavljanju in parkiranju vozil;
58. pas za pešce je del vozišča, ki je označen z vzdolžno ločilno črto in je namenjen pešcem;
59. pas za parkiranje je označen vzdolžni del vozišča, ki je namenjen ustavitvi in parkiranju vozil v vzdolžni smeri z označenimi ali neoznačenimi parkirnimi mesti;
60. počivališče je s prometno signalizacijo označena servisna prometna površina, namenjena kratkemu postanku udeležencev cestnega prometa;
61. pločnik je del cestišča, ki ni v isti ravnini kot vozišče ali je od njega ločen kako drugače in je namenjen pešcem ali pešcem in prometu koles ter mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, če je na njem označen kolesarski pas ali pa s prometno signalizacijo dovoljen promet kolesarjev;
62. pregledno polje je prostor ob križiščih in cestnih priključkih ter vzdolž ceste, v katerem je raba prostora omejena;
63. pregledna berma je prostor na notranji strani krivin za zagotovitev predpisane preglednosti, ki je potrebna zaradi poti ustavljanja, v katerem je raba prostora omejena;
64. prehod za pešce je s predpisano prometno signalizacijo označena površina cestišča, ki je namenjena prehajanju pešcev čez vozišče in prometne površine, namenjene kolesarjem;
65. prehod za kolesarje je s predpisano prometno signalizacijo označena površina vozišča, ki je namenjena prehajanju kolesarjev čez vozišče;

66. primarna cesta je cesta, ki izpolnjuje pogoje za hitro cesto po tem zakonu, in glavna cesta I. reda, na kateri je povprečni letni dnevni promet večji od 10.000 vozil oziroma je delež vozil nad 3.500 kg največje dovoljene mase 12 odstotkov ali več;
67. prometni pas je označen ali neoznačen vzdolžni del smernega vozišča, namenjen neovirani vožnji motornih vozil v eni vrsti, pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa, pa tudi kolesarjem, pešcem in drugim udeležencem cestnega prometa, če s prometno signalizacijo ni določeno drugače;
68. prometni pas za počasna vozila je označen prometni pas, namenjen vožnji vozil, ki zaradi počasne vožnje zmanjšujejo pretočnost prometa;
69. pospeševalni in zaviralni pas sta označena prometna pasova, namenjena pospeševanju vozil pri vključevanju na javno cesto oziroma zaviranju pri izključevanju z javne ceste;
70. prometna signalizacija je sklop prometnih znakov, tabel, označb in naprav, s katerimi se udeležencem cestnega prometa sporočajo nevarnosti, omejitve, prepovedi in obveznosti na cesti ali njenem delu, jih vodi v prometu in jim daje potrebna prometna, turistična in druga obvestila;
71. prometna oprema so sredstva in naprave za zavarovanje udeležencev cestnega prometa zaradi grajenih ovir in dejavnikov naravnega okolja, urejanje prometa, zagotavljanje prometne varnosti in prisilno ustavljanje vozil;
72. prometna ureditev je način odvijanja in vodenja prometa, ki ga za cesto ali njen del oziroma za naselje ali njegov del določi upravljavec ceste in ga označi s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo;
73. ranljivi udeleženci v prometu so nemotorizirani prometni udeleženci (npr. pešci, kolesarji), motoristi in funkcionalno ovirane osebe;
74. redna vzdrževalna dela cest so dela, s katerimi se zagotavlja potreben nivo vzdrževanja cest, ki zagotavlja pogoje za varno odvijanje prometa v vseh vremenskih razmerah;
75. regionalna cesta I. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju pomembnejših lokalnih središč in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije; njen sestavni del so tudi cestni priključki nanjo, če so zgrajeni;
76. regionalna cesta II. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju lokalnih središč in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije; njen sestavni del so tudi cestni priključki nanjo, če so zgrajeni;
77. regionalna cesta III. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju lokalnih središč, pomembnih kulturnih, naravnih in turističnih znamenitosti državnega pomena ter obmejnih območij; njen sestavni del so tudi cestni priključki nanjo, če so zgrajeni;
78. rekonstrukcija ceste je spreminjanje tehničnih značilnosti obstoječe ceste, pri čemer se delno ali v celoti spreminjajo njeni konstrukcijski elementi, zmogljivost ali izvedejo druge njene izboljšave, deli trase ceste pa se zaradi izboljšanja geometrijskih elementov predstavljajo izven območja obstoječe ceste;
79. rob naselja je z vidika urejanja cestne infrastrukture rob prostorsko zaokroženega območja z najmanj desetimi objekti, v katerih se opravljajo različne dejavnosti, ki je za potrebe določanja prometnih ureditev in upoštevanja pravil cestnega prometa v naselju označen na cesti s predpisano prometno signalizacijo;
80. skupina vozil je med seboj povezana skupina najmanj enega vlečnega in najmanj enega priklopnega vozila, ki so v cestnem prometu udeležena kot celota;
81. skupna masa je masa vozila oziroma skupine vozil skupaj z maso tovora in oseb, ki so na oziroma v njem;
82. skupni prometni prostor je cesta s posebej grajenim cestiščem, ki je namenjena skupni uporabi udeležencev cestnega prometa v skladu z zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa, in je označena s predpisano prometno signalizacijo;
83. spremljevalec izrednega prevoza oziroma spremljevalka izrednega prevoza (v nadaljnjem besedilu: spremljevalec izrednega prevoza) je oseba, ki je usposobljena za spremljanje izrednih prevozov;
84. srednji ločilni pas je vzdolžni del cestišča, s katerim sta fizično ločeni smerni vozišči;

85. steza za pešce je s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo označena javna pot, namenjena pešcem in drugim posebnim prevoznim sredstvom;
86. storitev ITS je vsaka storitev, namenjena zagotavljanju aplikacije ITS v organizacijskem in delovnem okviru, ki je namenjena izboljšanju varnosti uporabnikov, učinkovitosti, udobju oziroma poenostavitvi ali podpori prevozov in potovanj;
87. stranski ločilni pas je vzdolžni del vozišča, s katerim so prometne površine za druge namene fizično ločene od vozišča;
88. špediter je pravna ali fizična oseba, ki je na tovornem listu ali enakovredni prevoznini navedena kot špediter, oziroma pravna ali fizična oseba, v imenu in za račun katere se s prevoznim podjetjem sklene pogodba o prevozu;
89. robni pas je del vozišča, ki ohranja stabilnost voziščne konstrukcije in je namenjen označevanju horizontalne prometne signalizacije;
90. tranzit je prevoz območja omejene uporabe javne ceste, označenega s predpisano prometno signalizacijo;
91. uporabnik ITS je vsak uporabnik aplikacij in storitev ITS, vključno s potniki, ranljivimi udeleženci v prometu, uporabniki in upravljavci cest, upravljavci voznih parkov ter upravljavci gasilskih oziroma drugih reševalnih ali intervencijskih služb za nujno pomoč;
92. varstvo javne ceste sestavljajo ukrepi, ki so potrebni zaradi zaščite ceste in varnosti njenih uporabnikov ter zaradi omejevanja dopustnih posegov v cesto in njen varovalni pas;
93. varovalni pas je prostor ob javni cesti, v katerem je raba prostora omejena;
94. varovani prostor je prostor v stavbi, v katerem se opravlja vzgojno-varstvena ali izobraževalna dejavnost ali dejavnost zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj, bolnišnic ali klinik v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost, in prostori v stanovanjih, v katerih se ljudje zadržujejo dlje časa (npr. spalnice, dnevne sobe, otroške sobe, bivalne kuhinje);
95. varovano parkirišče je servisna prometna površina na omrežju avtocest na približno vsakih 100 km, namenjena zagotavljanju parkirnih površin za gospodarske uporabnike ceste, z zagotovljenim varovanjem;
96. vozišče je del cestišča, ki ga sestavljajo prometni pasovi, odstavni pasovi, odstavne niše in robni pasovi ter kolesarski pasovi in pasovi za pešce, če so na njem ločene površine za kolesarje in pešce;
97. vzdrževalna dela so dela v okviru meje cestnega zemljišča, s katerimi se ne spremeni zmogljivost ceste, velikost njenih posameznih delov, obseg napeljav, naprav in opreme ter druge infrastrukture. Obsegajo vzdrževanje vseh delov ceste, zamenjavo posameznih konstrukcijskih elementov ceste ter izboljšave, povezane z varnostjo ceste, vodenjem prometa in digitalizacijo;
98. vzdrževalna dela v javno korist je izvedba gradbenih in drugih del, povezanih z gradnjo in varnostjo ceste v območju ceste, s katerimi se spremeni zmogljivost ceste, velikost njenih posameznih delov, obseg napeljav, naprav in opreme ter druge gospodarske javne infrastrukture in priključkov nanjo;
99. zabojnik je tovorni zaboj take konstrukcije, da je uporaben za večkratno uporabo, ima možnost zlaganja drug na drugega in je opremljen s pripravami za prekladanje z enega na drug način prevoza (npr. s cestnega na železniški prevoz in obratno);
100. začasna cesta je cesta, po kateri se začasno izvaja promet pod posebnimi pogoji, kadar zaradi izvajanja del ali odprave posledic naravnih nesreč in drugih izrednih dogodkov na javni cesti promet po tej cesti ni mogoč;
101. zamenljivo tovarišče je tovorna enota, prirejena meram tovornega vozila in opremljena s pripravami za prekladanje z enega na drug način prevoza (npr. s cestnega na železniški prevoz in obratno).

(2) Drugi izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo enako kot izrazi, opredeljeni v zakonih, ki urejajo pravila cestnega prometa, motorna vozila, voznike in graditev objektov.

3. člen **(pojem in status javnih cest in stvarne pravice na javni cesti)**

(1) Javne ceste so prometne površine, ki so splošnega pomena za promet in jih lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa.

(2) Javne ceste so javno dobro in so izven pravnega prometa. Na njih ni mogoče pridobiti lastninske pravice s priposestvom ali drugih stvarnih pravic.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek je na cestnem zemljišču mogoče pridobiti stvarno služnost na podlagi pravnega posla za gradnjo objektov gospodarske javne infrastrukture in priključkov nanjo ter vodov, ki predstavljajo minimalno komunalno oskrbo stavb, pod pogoji, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena je mogoče na cestnem zemljišču ustanoviti stvarno služnost za gradnjo cestnega priključka in nepravo stvarno služnost za gradnjo dela objekta, ki ne posega v prosti profil javne ceste. Medsebojne pravice in obveznosti med upravljavcem ceste in služnostnim upravičencem se uredijo s pogodbo.

(5) Ne glede na drugi odstavek tega člena je mogoče ustanoviti stavbno pravico na servisnih prometnih površinah javnih cest. Na zemljiščih, objektih in napravah za opravljanje dejavnosti vzdrževanja avtocest in hitrih cest ali za opravljanje spremljajočih dejavnosti je mogoče pridobiti lastninsko pravico pod pogoji, ki jih določa zakon.

(6) Stvarna in neprava stvarna služnost na cestnih zemljiščih sta odplačni.

(7) Ne glede na prejšnji odstavek je stvarna služnost na cestnih zemljiščih, ki so v lasti države, v korist občin neodplačna, če gre za gradnjo objektov, ki neposredno služijo izvajanju obvezne gospodarske javne službe lokalnega pomena. V primeru nastanka stvarne služnosti na cestnih zemljiščih, ki so v lasti občine, zaradi gradnje državnih cest občina ni upravičena do nadomestila.

(8) Na vozišču javne ceste je za izvedbo športnih in drugih prireditev mogoče pridobiti pravico začasne uporabe v skladu z zakonom, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

(9) Na prometnih površinah zunaj cestišča javne ceste in na površinah ob njem je za opravljanje sezonske gospodarske dejavnosti mogoče pridobiti posebno pravico uporabe.

(10) Ne glede na drugi odstavek tega člena se lahko površine na cestnem zemljišču, ki niso prometne površine, obremenijo s stvarnimi pravicami ali na njih pridobijo pravice o posebni uporabi v skladu z zakonom, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

4. člen **(skupna javna cesta)**

(1) Skupna javna cesta poteka na območju Republike Slovenije po zemljiščih, ki so v lasti v Republike Slovenije ali občine, in zemljiščih v sosednji državi, ki so v javni uporabi. Skupna javna cesta je javno dobro in je izven pravnega prometa na način in pod pogoji iz prejšnjega člena.

(2) Skupno javno cesto lahko prosto uporablja vsak na način in pod pogoji, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa. Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) s sklepom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, določi skupno javno cesto, pri čemer določi tudi, kateri vrsti prometa je namenjena.

(3) Za gradnjo ali prevzem skupne javne ceste se lahko lastninska pravica na nepremičnini odvzame ali omeji v skladu z zakonom, ki ureja razlastitev ali omejitev lastninske pravice v javno korist na javnih cestah. Razlastitveni upravičenec je Republika Slovenija ali občina. Pri pridobivanju nepremičnin za posamezno skupno javno cesto, če bodo nepremičnine v lasti Republike Slovenije, vlada s sklepom določi organ, ki zastopa razlastitvenega upravičenca.

(4) Sestavina zahteve za razlastitev ali omejitev lastninske pravice na skupni javni cesti je tudi listina, s katero upravljavec ceste oziroma tuji organ potrjuje kategorizacijo ceste.

(5) V postopkih v zvezi s skupno javno cesto ali prometom na njej se uporabljajo določbe predpisov, ki se nanašajo na javne ceste v Republiki Sloveniji, če ni z mednarodnim sporazumom določeno drugače.

(6) Gradnja, upravljanje, vzdrževanje, varstvo infrastrukture ter nadzor nad stanjem javne ceste in varnostjo prometa na njej ter druga vprašanja v zvezi z obratovanjem skupne javne ceste se uredijo z mednarodnim sporazumom.

5. člen **(uporaba javnih cest)**

(1) Javne ceste se lahko uporabljajo le za cestni promet, za druge namene pa samo v primerih ter na način in pod pogoji, določenimi s tem zakonom.

(2) Uporaba javne ceste, s katero se zasede cestišče z namenom oviranja ali preprečevanja prometa na njej, je prepovedana.

(3) Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

(4) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 400 eurov.

6. člen **(prepovedi ogrožanja varne uporabe javne ceste)**

(1) Prepovedano je izvajati ali opustiti kakršna koli dela na javni cesti, zemljiščih ali na objektih ob javni cesti, ki bi lahko škodovala javni cesti ali ogrožala, ovirala ali zmanjšala varnost prometa na njej.

- (2) Prepovedano je:
1. na cestnem zemljišču javne ceste:
    - puščati živali brez nadzorstva, napajati živali v obcestnih jarkih, pasti živino ali graditi napajališča za živali;
    - nameščati in uporabljati luči ali druge svetlobne naprave, ki bi lahko zmanjšale varnost prometa;
    - postavljati ograje, stebričke, oporne in podporne zidove, zasaditi živo mejo, drevje, druge visoke nasade ali poljščine, nameščati ali odlagati material ali predmete;

- po brežinah javne ceste spuščati kamenje, drug material ali predmete;
  - nasipati zemljišča, če bi to lahko oviralo nemoteno in varno odvijanje cestnega prometa;
  - postavljati nagrobne plošče in druga spominska znamenja;
  - namerno zažigati travo, les ali druge odpadne snovi;
  - odvajati meteorno vodo, odplake in druge tekočine;
  - ovirati odtekanje vode;
2. na cestišču javne ceste:
- razsipati sipek material, razen posipnih materialov v času izvajanja zimske službe, nanašati blato ali ga kako drugače onesnaževati;
  - puščati sneg ali led, ki pade ali zdrsne nanj;
  - odlagati sneg, razen odlaganja snega zaradi izvajanja zimske službe;
  - onesnažiti cestišče z olji in mazili ali drugimi snovmi;
  - vlačiti hlode, veje, skale in podobne predmete kot tudi pluge, brane in drugo kmetijsko orodje ter druge dele tovorov;
  - razlivati tekočine.

(3) Pred vključitvijo vozila v promet na javni cesti s kolovozne poti, nekategorizirane ceste, kmetijskega zemljišča ali območja izvajanja del voznik odstrani s površine koles vozila oziroma vozila material, s katerim bi se lahko onesnažilo vozišče (npr. zemlja, blato).

(4) Prepovedano je poškodovati, odstraniti, prestaviti, zakriti ali kakor koli spremeniti prometno signalizacijo, prometno opremo ter cestne naprave in druge ureditve, ki so namenjene varnosti, vodenju in nadzoru prometa, zaščiti javne ceste ter preprečevanju škodljivih emisij prometa na javnih cestah.

(5) Izvajalec rednega vzdrževanja ceste brez odlašanja odstrani z javne ceste vse ovire ali druge posledice ravnanj, ki bi lahko škodovale javni cesti ali ogrožale, ovirale ali zmanjšale varnost prometa na njej. Če to ni mogoče, oviro ali nastalo nevarno mesto na javni cesti do njihove odprave zavaruje s predpisano prometno signalizacijo ter o oviri in drugih posledicah prepovedanih ravnanj brez odlašanja obvesti pristojni inšpekcijski organ za ceste in upravljavca ceste. Povzročitelj ovire ali nevarnega mesta in druge osebe, ki so na nevarnem mestu na javni cesti, upoštevajo navodila izvajalca rednega vzdrževanja ceste. Vse stroške odstranitve ovir ali drugih posledic prepovedanih ravnanj ali zavarovanja ovir ali nevarnih mest na javni cesti poravnava povzročitelj ovire ali nevarnega mesta na javni cesti. Stroške, nastale zaradi odstranitve ovir ali drugih posledic prepovedanih ravnanj ali zavarovanja ovir ali nevarnih mest na javni cesti, od povzročitelja izterja upravljavec ceste. Upravljavec ceste ima zaradi izterjave nastalih stroškov pravico do brezplačnega pridobivanja podatkov, ki omogočajo identifikacijo povzročitelja ovire ali nevarnega mesta (osebno ime oziroma firma, naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža, EMŠO), iz registra prebivalstva ali evidence registriranih vozil. Če povzročitelj ni znan ali ga ni mogoče ugotoviti, grede stroški v breme rednega vzdrževanja ceste.

(6) Z globo 500 evrov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim, tretjim ali četrtem odstavkom tega člena.

(7) Z globo 2.000 evrov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim, drugim, tretjim ali četrtem odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 500 evrov.

(8) Z globo 2.000 evrov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja cest, ki opusti ukrepe, predpisane v petem odstavku tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 500 evrov.

7. člen

(odstranitev poškodovanih ali pokvarjenih vozil z avtocest in hitrih cest)

(1) Upravljavca avtocest oziroma hitrih cest je na cestah v njegovem upravljanju odgovoren za izvajanje storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil.

(2) Ne glede na peti odstavek prejšnjega člena in zakon, ki ureja pravila cestnega prometa, lahko upravljavec avtocest oziroma hitrih cest za izvajanje storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg, ne glede na največjo dovoljeno maso priklopnega vozila, izbere izvajalca odvoza vozil na podlagi postopka javnega naročanja po zakonu, ki ureja javno naročanje.

(3) Če je za upravljavca avtocest oziroma hitrih cest bolj gospodarno, lahko izvajalca odvoza vozil ne glede na prejšnji odstavek izbere ob upoštevanju četrtega in petega odstavka tega člena in zakona, ki ureja nekatere koncesijske pogodbe, ter z njim sklene koncesijsko pogodbo za največ pet let.

(4) Upravljavca avtocest oziroma hitrih cest v javnem razpisu poleg območij opravljanja storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil, tehničnih zahtev in pogojev določi tudi najvišje cene, ki jih smejo izvajalci odvoza vozil zaračunati uporabnikom za odstranitev poškodovanega ali pokvarjenega vozila. Najvišje cene odstranitve poškodovanih in pokvarjenih vozil se objavijo na spletni strani upravljavca avtocest oziroma hitrih cest.

(5) Pravni subjekt, ki sodeluje v postopku izbire izvajalcev odvoza vozil, k svoji ponudbi predloži ustrezna dokazila, ki dokazujejo, da izpolnjuje zlasti naslednje pogoje:

- ima na dan oddaje ponudbe najmanj dve leti izkušenj pri opravljanju dejavnosti odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil na javnih cestah;
- je imel v obdobju zadnjih dveh let pred oddajo ponudbe, ko je opravljal dejavnost odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil na javnih cestah, in na dan oddaje ponudbe najmanj dve vozili, namenjeni odstranjevanju vozil 3.500 kg skupne mase, najmanj eno vozilo, namenjeno odstranjevanju vozil 7.500 kg skupne mase, in najmanj eno vozilo, namenjeno odstranjevanju vozil 44.000 kg skupne mase;
- imajo na dan oddaje ponudbe on in njegovi morebitni partnerji, s katerimi želi izvajati storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil, poravnane vse zapadle finančne in davčne obveznosti do Republike Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja nekatere koncesijske pogodbe, in niso na seznamu ponudnikov z izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja;
- imajo na dan oddaje ponudbe on in njegovi morebitni partnerji oziroma imetniki poslovnega deleža v pravnem subjektu ali zakoniti zastopniki ali prokuristi pravnega subjekta, s katerimi želi izvajati storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil, poravnane vse finančne obveznosti do upravljavca avtocest oziroma hitrih cest;
- ne smejo biti na dan oddaje ponudbe on ali njegovi morebitni partnerji oziroma imetniki poslovnega deleža v pravnem subjektu ali zakoniti zastopniki ali prokuristi pravnega subjekta, s katerimi želi izvajati storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil, pravnomočno obsojeni za kazniva dejanja pri opravljanju dejavnosti odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil na javnih cestah;
- njemu in njegovim morebitnim partnerjem oziroma imetnikom poslovnega deleža v pravnem subjektu ali zakonitim zastopnikom ali prokuristom pravnega subjekta, s katerimi želi izvajati storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil, v zadnjih petih letih do dneva oddaje ponudbe ni predčasno prenehala katera koli pogodba, ki so jo imeli sklenjeno z upravljavcem avtocest oziroma hitrih cest, zaradi nespoštovanja pogodbenih obveznosti.

(6) Izbrani izvajalec odvoza vozil izpolnjuje pogoje iz druge in tretje alineje prejšnjega odstavka ves čas izvajanja storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil na avtocestah in hitrih cestah.

(7) Odstranjevanje poškodovanih ali pokvarjenih vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg, ne glede na največjo dovoljeno maso priklopnega vozila, na avtocesti in hitri cesti opravlja v skladu s tem členom izbrani izvajalec odvoza vozil.

(8) Izvajalec odvoza vozil opravlja storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil v skladu s pogodbo, ki jo sklene z upravljavcem avtocest oziroma hitrih cest, in odredbami ter navodili, ki jih poda pooblaščen osebna upravljavca avtocest oziroma hitrih cest.

(9) Odstranitev poškodovanega ali pokvarjenega vozila z avtoceste ali hitre ceste odredi za to pooblaščen osebna upravljavca avtocest oziroma hitrih cest po postopku, ki ga določi upravljavec avtocest oziroma hitrih cest. Odstranitev poškodovanega ali pokvarjenega vozila opravi izvajalec odvoza vozil v skladu z zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa. Izvajalec odvoza vozil na podlagi predhodno sklenjenega dogovora z voznikom oziroma lastnikom ali imetnikom pravice uporabe vozila odpelje poškodovano ali pokvarjeno vozilo do ustreznega kraja za odpravo poškodbe oziroma okvare vozila ali hrambo vozila. Dogovor, ki ga skleneta izvajalec odvoza in voznik oziroma lastnik ali imetnik pravice uporabe vozila, pooblaščen osebna upravljavca avtocest oziroma hitrih cest zaznamuje na posebnem obrazcu, ki ga s podpisom potrdijo izvajalec odvoza vozil in voznik oziroma lastnik ali imetnik pravice uporabe vozila ter pooblaščen osebna upravljavca avtocest. Če do sklenitve dogovora z voznikom oziroma lastnikom ali imetnikom pravice uporabe vozila ne pride, izvajalec odvoza vozil odpelje vozilo do svojega najbližjega varovanega parkirišča.

(10) Če je za posamezno območje opravljanja storitve odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil izbranih več izvajalcev odvoza vozil, opravi odstranitev poškodovanega ali pokvarjenega vozila tisti izvajalec odvoza vozil, ki ga upravljavec avtocest oziroma hitrih cest določi za njegovo odstranitev na podlagi razporeda tedenskega dežurstva na posameznem območju opravljanja storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil.

(11) Če policija pri izvajanju svojih nalog na avtocesti ali hitri cesti odredi zaseg vozila, katerega največja dovoljena masa presega 3.500 kg, ne glede na največjo dovoljeno maso priklopnega vozila, lahko odvoz zaseženega vozila opravi izvajalec odvoza vozil, s katerim ima policija sklenjeno posebno pogodbo in ga določi policija.

(12) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ni izvajalec odvoza vozil po tem členu in na avtocesti ali hitri cesti odstrani poškodovano ali pokvarjeno vozilo, katerega največja dovoljena masa presega 3.500 kg, ne glede na največjo dovoljeno maso priklopnega vozila, in posameznik, ki kot izvajalec odvoza vozil po tem členu na avtocesti ali hitri cesti odstrani poškodovano ali pokvarjeno vozilo, katerega največja dovoljena masa presega 3.500 kg, ne glede na največjo dovoljeno maso priklopnega vozila, čeprav pooblaščen osebna upravljavca avtocest oziroma hitrih cest ni odredila njegove odstranitve ali ga upravljavec avtocest oziroma hitrih cest ni določil za njegovo odstranitev na podlagi razporeda tedenskega dežurstva na posameznem območju opravljanja storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil.

(13) Z globo 4.000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njihova odgovorna oseba pa z globo 2.000 eurov.

8. člen **(uporaba nekategoriziranih cest)**

(1) Na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, je promet dovoljen le na način in pod pogoji, kot jih določijo lastniki ali od njih pooblaščenim upravljavci teh prometnih površin.

(2) Na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, je promet urejen in označen v skladu s tem zakonom.

(3) Nekategorizirana cesta, ki se uporablja za javni cestni promet, se vzdržuje tako, da jo lahko ob upoštevanju prometnih pravil in vremenskih razmer za odvijanje prometa varno uporabljajo vsi uporabniki cest, ki jim je namenjena.

(4) Drugi in tretji odstavek tega člena se ne uporabljata za gozdno cesto in nekategorizirano cesto.

(5) Gradnjo, vzdrževanje, označitev in uporabo gozdnih cest ureja zakon, ki ureja gozdove.

(6) Pri priključevanju nekategorizirane ceste na javno cesto velja nekategorizirana cesta za neprednostno. Cestni priključek nekategorizirane ceste na javno cesto se označi s predpisano prometno signalizacijo, razen individualnega cestnega priključka do zemljišč in priključka poti brez zgrajenega vozišča. Dovoz na takšno cesto je lahko preprečen tudi z zapornico ali drugo fizično oviro.

(7) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik – lastnik ali od njega pooblaščenim upravljavec ceste, ki prometa na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, ne uredi ali označi v skladu s tem zakonom, ali ki nekategorizirane ceste, ki se uporablja za javni cestni promet, ne vzdržuje v skladu s tretjim odstavkom tega člena.

(8) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik – lastnik nekategorizirane ceste, ki cestnega priključka nekategorizirane ceste na javno cesto ne označi v skladu s šestim odstavkom tega člena.

(9) Z globo 2.000 eurov se kaznuje pravna oseba – lastnica ali od nje pooblaščenim upravljavec ceste, ki stori prekršek iz sedmega odstavka tega člena, njena odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

(10) Z globo 1.000 eurov se kaznuje pravna oseba – lastnica nekategorizirane ceste, ki stori prekršek iz osmega odstavka tega člena, njena odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

9. člen **(obveščanje o spremembi prometne ureditve na cesti)**

(1) O vsaki načrtovani spremembi prometne ureditve na javni cesti ali nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, upravljavec ceste oziroma lastnik ali od njega pooblaščenim upravljavec nekategorizirane ceste, ki se uporablja za javni cestni promet, obvesti policijo, pristojni inšpekcijski organ za ceste in v primeru poteka ceste skozi naselje tudi pristojno občinsko redarstvo najmanj pet dni pred spremembo.

(2) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki opusti obveščanje iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opusti obveščanje iz prvega odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba in odgovorna oseba v samoupravni lokalni skupnosti pa z globo 500 eurov.

10. člen (videonadzor cestnega prometa)

(1) Videonadzor prometa se lahko na javnih cestah uvede v skladu s pogoji, ki jih glede videonadzora na javnih površinah določa zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(2) Upravljavec ceste ima zaradi vodenja, urejanja, upravljanja in nadzora cestnega prometa, odprave posledic poškodb na javni cesti, varstva javne ceste, zagotavljanja informacij o prometu, stanju javnih cest in razmerah na javnih cestah pravico slikovno snemati vozila na posameznih odsekih javnih cest v njegovem upravljanju (v nadaljnjem besedilu: videonadzor cestnega prometa) na način, da pri tem ni mogoča obdelava osebnih podatkov.

(3) Kadar je nujno potrebno za obveščanje pristojnih organov o prometnih in drugih nesrečah ter izrednih dogodkih, se lahko videonadzor cestnega prometa izvaja tako, da je mogoča prepoznavna vozila oziroma udeleženca cestnega prometa.

(4) Upravljavec ceste lahko izvaja videonadzor cestnega prometa v obsegu, ki je potreben za izpolnitev namena iz drugega in tretjega odstavka tega člena.

(5) Upravljavec ceste, ki izvaja videonadzor cestnega prometa, o tem objavi obvestilo. Obvestilo mora biti vidno in razločno objavljeno na način, ki omogoča posamezniku, da se predhodno seznanji z izvajanjem videonadzora cestnega prometa.

(6) Upravljavcu ceste ni treba opremiti javne ceste ali njenega dela z obvestili iz prejšnjega odstavka, če videonadzor cestnega prometa ne omogoča prepoznavne vozila oziroma udeleženca cestnega prometa.

(7) Zbirka posnetkov videonadzora cestnega prometa iz tretjega odstavka tega člena vsebuje posnetek vozila oziroma udeleženca cestnega prometa, kraj, datum in čas posnetka.

(8) Pri pridobivanju, zbiranju, obdelovanju in vodenju osebnih podatkov iz prejšnjega odstavka upravljavec ceste ravna v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(9) Uporaba osebnih podatkov v nasprotju tretjim odstavkom tega člena je prepovedana. Upravljavec ceste lahko podatke iz sedmega odstavka tega člena posreduje drugim organom, če tako določa poseben zakon.

(10) Podatke iz sedmega odstavka tega člena hrani upravljavec ceste najdlje šest dni od njihove pridobitve. Po poteku roka iz prejšnjega stavka se podatki samodejno izbrišejo.

(11) Dostopi do osebnih podatkov so urejeni z nivojem uporabniških pravic na podlagi gesel, za vsak vpogled pa se navede podlago in razlog. Upravljavec cest vodi dnevnik obdelav osebnih podatkov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Podroben sistem dodeljevanja pravic, uporabniških imen in gesel uredi upravljavec cest v internem aktu.

II. SKUPNE DOLOČBE O GRADNJI, VZDRŽEVANJU, UPRAVLJANJU IN VARSTVU JAVNIH CEST

11. člen (sestavni deli ceste)

(1) Cesto v okviru cestnega zemljišča ali kot samostojne funkcionalne celote sestavljajo:

- cestno telo;
- cestišče;
- brežine ceste;
- cestni objekti;
- prometna signalizacija in prometna oprema;
- cestni priključki do meje cestnega zemljišča;
- naprave za odvodnjavanje ceste in čiščenje odpadnih vod;
- servisne prometne površine (npr. počivališča, parkirišča, avtobusna postajališča, obračališča, površine za nadzor prometa, oskrbne postaje);
- intervencijske površine ter dovozne intervencijske ceste do posameznih delov vozišč in cestnih objektov;
- objekti za vzdrževanje in nadzor cest.

(2) Upravljavec ceste lahko v okviru cestnega zemljišča vgrajuje in postavlja cestne naprave in druge ureditve, ki so namenjene varnosti, vodenju, urejanju, upravljanju in nadzoru prometa, zagotavljanju informacij o prometu, stanju cest in razmerah na cestah, zaščiti ceste ter preprečevanju škodljivih emisij prometa.

12. člen (gradnja in vzdrževanje javnih cest)

(1) Gradnja in vzdrževanje javnih cest je v javnem interesu.

(2) Gradnja javne ceste obsega celovito izvedbo gradnje objekta, vključno z izvedbo povezanih prostorskih ureditev, potrebnih za njeno dokončanje.

(3) Javne ceste se načrtujejo, projektirajo, gradijo in vzdržujejo na način in pod pogoji, kot jih določajo zakoni, ki urejajo ceste, varstvo okolja, upravljanje voda, prostorsko načrtovanje, graditev objektov, zaščito in reševanje ob prometnih in drugih nesrečah, ter tiste tehnične smernice, katerih uporaba je obvezna.

(4) Javne ceste se načrtujejo, projektirajo, gradijo in vzdržujejo tako, da je zagotovljeno neovirano gibanje funkcionalno oviranih oseb.

(5) Za izvajanje zaščite in reševanja ob prometnih in drugih nesrečah imajo javne ceste zagotovljene intervencijske dostope do posameznih delov vozišč in cestnih objektov. Intervencijske poti niso v uporabi za javni cestni promet.

(6) Če javne ceste ali njenega dela zaradi prostorskih, okoljevarstvenih, tehničnih ali ekonomskih razlogov, varstva kulturne dediščine, posebno težkih terenskih razmer ali drugih posebej utemeljenih razlogov (npr. urejanje skupnega prometnega prostora) ni mogoče načrtovati, projektirati ali graditi z elementi, ki v celoti ustrezajo njenemu prometnemu pomenu in vrstam prometa, ki jim je namenjena, se lahko načrtuje, projektira ali gradi s slabšimi elementi. Za vsa odstopanja se v postopku načrtovanja in projektiranja izvede primerjava z rešitvami, skladnimi s predpisi, ki urejajo projektiranje cest. Predlagane

rešitve, ki odstopajo od predpisanih s predpisi, ki urejajo projektiranje cest, upravljavec ceste posebej utemelji in s pisno izjavo presojevalca varnosti cest ali presojevalke varnosti cest (v nadaljnjem besedilu: presojevalec varnosti cest) izkaže, da je kljub načrtovanju, projektiranju ali gradnji javne ceste ali njenega dela s slabšimi elementi zagotovljena varnost javne ceste. Predlagane rešitve odobri za državne ceste minister, pristojen za promet, za občinske ceste pa župan.

(7) Minister, pristojen za promet, v soglasju z ministrom, pristojnim za prostorske in gradbene zadeve, predpiše pravila o projektiranju in gradnji javnih cest.

(8) Minister, pristojen za promet, predpiše pravila o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih cestah, o zaporah na javnih cestah, pravila za postavljanje naprav in izvedbo ukrepov za umirjanje cestnega prometa ter vzdrževanje javnih cest.

13. člen **(tehnične specifikacije za javne ceste)**

(1) Pri projektiranju, gradnji in vzdrževanju javnih cest ter določanju prometne ureditve na javnih cestah se uporabljajo tehnične specifikacije v skladu s tem členom.

(2) Tehnične specifikacije pripravljajo tehnični odbori, ki jih izmed strokovnjakov s področja, ki se ureja s tehnično specifikacijo, imenuje direkcija, pristojna za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: direkcija). Za direkcijo opravlja naloge organiziranja, koordiniranja in vodenja priprave tehničnih specifikacij družba, ki kot notranji izvajalec opravlja inženirsko dejavnost in tehnično svetovanje za Republiko Slovenijo in njene organe. Edini ustanovitelj in družbenik te družbe je Republika Slovenija. Poslovni delež družbe se ne more deliti ali prenesti na drugo osebo.

(3) Minister, pristojen za promet, določi stroške dela tehničnih odborov in imenuje koordinacijski odbor, ki usmerja in spremlja delo tehničnih odborov.

(4) Tehnične specifikacije izda minister, pristojen za promet, v obliki priporočila.

(5) Če minister, pristojen za promet, oceni, da je potrebna obvezna uporaba tehnične specifikacije, jo izda kot predpis.

(6) Tehnične specifikacije so javnosti dostopne na spletni strani ministrstva, pristojnega za promet.

(7) Če se s tehnično specifikacijo posega na področje, ki ga urejata zakon, ki ureja prostor, ali zakon, ki ureja graditev objektov, minister, pristojen za promet, pred izdajo tehnične specifikacije pridobi soglasje ministra, pristojnega za prostor in graditev objektov.

(8) Minister, pristojen za promet, predpiše postopke za izdajanje tehničnih specifikacij.

14. člen **(koncesija za gradnjo javne ceste)**

(1) Za gradnjo javne ceste se lahko pravni ali fizični osebi podeli koncesija.

(2) Koncesija iz prejšnjega odstavka se podeli v skladu z zakonom, ki ureja nekatere koncesijske pogodbe.

(3) Če je s koncesijsko pogodbo za gradnjo javne ceste določeno, da jo koncesionar določen čas po njeni zgraditvi upravlja, se v tej pogodbi poleg pravic in obveznosti v zvezi z upravljanjem uredijo tudi pravice in obveznosti v zvezi z vzdrževanjem te ceste.

(4) Koncesionarju iz prejšnjega odstavka se lahko podeli javno pooblastilo za izdajo soglasij in dovoljenj iz 30., 31., 39., 76., 77., 78., 79., 83. in 89. člena tega zakona.

15. člen

(pridobitev stvarnih pravic na nepremičninah za gradnjo javnih cest in ukrepov na njih)

(1) Za gradnjo javne ceste se lahko v skladu z zakonom lastninska pravica na nepremičnini odvzame proti odškodnini ali nadomestilu v naravi, omeji s pravico uporabe za določen čas ali obremeni z začasno ali trajno služnostjo.

(2) Služnostna ali stavbna pravica na zemljiščih, ki so v lasti Republike Slovenije, je za potrebe gradnje javne ceste neodplačna.

(3) Javna korist za razlastitev, omejitev ali obremenitev lastninske pravice je pri izvajanju vzdrževalnih del v javno korist na javni cesti izkazana, če vlada ali občinski svet za konkretno nepremičnino, ki je v območju javne ceste, sprejme sklep, s katerim ugotovi, da so predvidena dela na javni cesti nujno potrebna in v javno korist. Predlog za izdajo sklepa vsebuje opis in gradbeno situacijo predvidenih del, načrt parcel s prikazom delov parcel za razlastitev, omejitev ali obremenitev lastninske pravice, s podatki za prenos točk v naravo ter seznam vseh parcel s podatki o površinah delov parcel, na katerih se izkazuje javna korist.

(4) Če bi bila izvedba ukrepov, ki so potrebni zaradi varstva pred hrupom in drugimi emisijami prometa, bolj učinkovita in ekonomična na sosednjih nepremičninah kot izvedba na cestnem zemljišču, se lahko na podlagi pravnega posla z lastnikom sosednje nepremičnine ustanovi stvarna služnost.

16. člen

(katastrski postopki za določitev in označitev meje cestnega zemljišča)

(1) Meja cestnega zemljišča se določi na podlagi načrta parcel iz prostorskega akta države oziroma občine, načrta parcel iz dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, izdelane na podlagi prostorskega akta države ali občine, načrta parcel iz sklepa vlade oziroma občinskega sveta o ugotovitvi javne koristi ali dejanske rabe ceste, določene v skladu z merili za določitev cestnega zemljišča.

(2) Meja cestnega zemljišča, ki poteka po delu meje parcele, se določi v katastrskem postopku ureditve meje parcele.

(3) Meja cestnega zemljišča, ki ne poteka po delu meje parcele, se določi v katastrskem postopku parcelacije, izravnave meje, nove izmere ali komasacije.

(4) Meja cestnega zemljišča, ki se določa v postopku parcelacije na podlagi dejanske rabe ceste, se izvede na podlagi načrta parcel, ki je izdelan v skladu z merili za določitev meje cestnega zemljišča, določenimi s tem zakonom. Načrt parcel se izdelava tako, da je mogoče prenesti na novo določene točke neposredno v naravo. Načrt parcel za potrebe inženirskega dela katastrskega postopka parcelacije zagotavlja upravljavec ceste.

(5) Merila za določitev meje cestnega zemljišča se uporabljajo tudi v postopku izravnave meje, nove izmere ali komasacije.

(6) Katastrski postopki za določitev ali označitev meje cestnega zemljišča se izvedejo v skladu z zakonom, ki urejata arhitekturno in inženirsko dejavnost ter kataster nepremičnin, določbami tega člena in 17. člena tega zakona.

(7) Katastrski postopki za določitev ali označitev meje cestnega zemljišča in vpis sprememb v katastru nepremičnin se izvedejo na podlagi zahteve lastnika oziroma lastnikov ali skupnih lastnikov parcele ali upravljavca ceste v primerih, ko je lastnik zemljišča Republika Slovenija ali posamezna občina.

(8) Stranke v katastrskih postopkih za določitev ali označitev meje cestnega zemljišča so lastniki parcel in upravljavec ceste.

(9) Lastnika nepremičnine ali lastnika sosednje nepremičnine, ki je neznan ali katerega naslov je neznan ali je umrl in dediči niso znani, v katastrskem postopku za določitev ali označitev meje cestnega zemljišča zastopa skrbnik za poseben primer, ki ga na predlog upravljavca ceste v 60 dneh po prejemu predloga imenuje upravni organ, pristojen za odločanje o skrbništvu.

(10) Za označitev meje cestnega zemljišča ni potrebno soglasje lastnikov sosednjih parcel.

17. člen

(določitev meje cestnega zemljišča v postopku parcelacije)

(1) Če se meja cestnega zemljišča določi v postopku parcelacije, se določijo samo lomi meje cestnega zemljišča. Če se meja cestnega zemljišča začne ali konča na meji parcele, mora biti v tem delu meja parcele urejena.

(2) Meja cestnega zemljišča se v katastru nepremičnin evidentira kot več novih delov mej parcel, pri čemer se za evidentiranje teh delov uporabijo lomi meje cestnega zemljišča in obstoječe meje parcel iz katastra nepremičnin. Novi deli meja se v katastru nepremičnin evidentirajo kot urejene meje. Označitev mej cestnega zemljišča se izvede samo na zunanjih lomih parcelne meje cestnega zemljišča.

(3) Meja cestnega zemljišča se lahko na podlagi načrta parcel, ne glede na določbe tega zakona in zakona, ki ureja kataster nepremičnin, v inženirskem delu katastrskega postopka izvede kot določitev parcelnih števil (v nadaljnjem besedilu: parcelacija v pisarni), pri čemer se potek meje cestnega zemljišča določi na podlagi podatkov iz načrta parcel. V inženirskem delu katastrskega postopka parcelacije v pisarni se stranke seznanijo s potekom meje cestnega zemljišča v naravi, meje cestnega zemljišča pa v naravi ni treba označiti. V upravnem delu katastrskega postopka parcelacije v pisarni stranke ni treba zaslišati in seznaniti z dejstvi pred izdajo odločbe o parcelaciji. Odločba o parcelaciji se izda na podlagi skrajšanega ugotovitvenega postopka. Pritožba zoper odločbo o parcelaciji ne zadrži vpisa sprememb podatkov v katastru nepremičnin.

(4) Če se meja cestnega zemljišča določa po postopku iz četrtega odstavka prejšnjega člena obstoječi cesti, ki ni evidentirana v katastru nepremičnin, se v okviru inženirskega dela katastrskega postopka izvede mejna obravnava in parcelacija na terenu, na katero geodetsko podjetje, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti iz zakona, ki ureja arhitekturno in inženirsko dejavnost, povabi vse stranke postopka iz osmega odstavka prejšnjega člena vsaj osem dni pred njeno izvedbo. Za stranke, ki se postopka

mejne obravnave in parcelacije na terenu niso udeležile, geodetsko podjetje dokaže, da so bile pravilno vabljene. Dokazilo mora biti izkazano v elaboratu parcelacije. Nenavzočnost pravilno vabljenih strank ali njihovo nestrinjanje z določitvijo meje cestnega zemljišča ne zadrži izdaje odločbe o parcelaciji v katastru. Strank v upravnem delu katastrskega postopka ni treba zaslišati in jih seznaniti z dejstvi pred izdajo odločbe o parcelaciji. Odločba se izda na podlagi skrajšanega ugotovitvenega postopka. Pritožba zoper odločbo o parcelaciji ne zadrži vpisa sprememb podatkov v katastru nepremičnin.

(5) Če se meja cestnega zemljišča določi na podlagi načrta parcel iz dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, izdelane na podlagi prostorskega akta države ali občine ali načrta parcel iz sklepa vlade oziroma občinskega sveta o ugotovitvi javne koristi, nenavzočnost pravilno vabljenih strank v katastrskem postopku ali njihovo nestrinjanje z določitvijo meje cestnega zemljišča ne zadrži izdaje odločbe o parcelaciji. Pritožba zoper odločbo o parcelaciji ne zadrži vpisa sprememb podatkov v katastru nepremičnin.

18. člen

(stanje javnih cest ter prometne signalizacije in prometne opreme)

(1) Javne ceste se redno vzdržujejo tako, da jih lahko ob upoštevanju prometnih pravil in vremenskih razmer za odvijanje prometa varno uporabljajo vsi uporabniki cest, ki so jim namenjene.

(2) Prometna signalizacija in prometna oprema na javnih cestah se postavi in označi v skladu s tem zakonom, in tako, da je dobro vidna. Biti mora redno vzdrževana in ob vsakem uničenju, poškodovanju ali odstranitvi zamenjana, nadomeščena ali ponovno označena.

(3) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja cest, ki prometne signalizacije ali prometne opreme na javni cesti ne postavi ali označi v skladu s tem zakonom, ali ki prometne signalizacije ali prometne opreme ne vzdržuje ali je ob uničenju, poškodovanju ali odstranitvi ne zamenja, nadomesti ali ponovno označi, njegova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

19. člen

(redno vzdrževanje javnih cest)

(1) Redno vzdrževanje javnih cest je obvezna gospodarska javna služba, ki obsega dela za ohranjanje javnih cest v stanju, ki zagotavlja varnost in prevoznost javnih cest, nadzor nad stanjem javnih cest in cestnega zemljišča ter vzpostavitev prevoznosti javnih cest ob naravnih in drugih nesrečah (v nadaljnjem besedilu: redno vzdrževanje javnih cest).

(2) Minister, pristojen za promet, predpiše vrsto in način izvedbe rednih vzdrževalnih del na javnih cestah ter nivo rednega vzdrževanja javnih cest.

(3) Način opravljanja gospodarske javne službe rednega vzdrževanja državnih cest določi vlada, občinskih cest pa občina.

20. člen

(nujna vzdrževalna dela ob stavki)

(1) Izvajalec rednega vzdrževanja cest ob stavki svojih delavcev zagotovi najmanj:

- nadzor nad prevoznostjo in usposobljenostjo cest za varen promet z rednimi pregledi cest v obsegu in pogostnosti, ki sta določena za posamezno kategorijo ceste;
- zavarovanje nevarnih mest na cesti, če ugotovljenih pomanjkljivosti, ki ogrožajo promet na njej, izvajalec pregleda ne more takoj odpraviti;
- izvedbo ukrepov za zavarovanje ceste, katerih opustitev bi lahko povzročila poškodbe ceste ali ogrozila življenja ljudi in živali ter povzročila veliko gospodarsko škodo;
- pripravljenost za ukrepanje ob grozeči naravni nesreči, vzpostavljanje prometne signalizacije ter odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč na javnih cestah;
- prevoznost cest v zimskem času najmanj v obsegu, ki omogoča odvijanje prometa ob uporabi zimске opreme;
- zagotavljanje tekočih podatkov o stanju in prevoznosti cest.

(2) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja cest, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom, njegova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

21. člen

(vzdrževalna dela, vzdrževalna dela v javno korist, rekonstrukcija in novogradnja cest)

(1) Pri vzdrževalnih delih izvajalec del najpozneje v 30 dneh po končanju del poda upravljavcu ceste pisno izjavo o dokončanju del. Po prejemu izjave upravljavec ceste z izvajalcem in nadzornikom opravi pregled izvedenih del. Vzdrževalna dela se zaključijo s sklepom upravljavca ceste.

(2) V okviru vzdrževalnih del v javno korist se lahko zgradijo tudi drugi cestni objekti, ki jih pogojujejo načrtovana vzdrževalna dela v javno korist (npr. premostitveni objekti, oporni in podporni zidovi, nadhodi, podhodi, prepusti, protihrupne ograje), ter objekti gospodarske javne infrastrukture in priključkov nanjo, ki jih je treba v območju ceste zgraditi, nadomestiti ali prestaviti zaradi izvedbe teh del.

(3) Kot vzdrževalna dela v javno korist se lahko izven območja ceste izvajajo ukrepi, namenjeni varovanju ceste pred padajočim kamenjem in drevjem (npr. lovilne mreže, zaščitne mreže in palisadne stene), ukrepi, namenjeni varovanju bivalnega okolja pred vplivi ceste (npr. protihrupna zaščita), ter gradnja začasnih premostitvenih objektov in cest za potrebe obvozov, katerih uporaba je dovoljena največ dve leti.

(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena se lahko kot vzdrževalna dela v javno korist zgradi kolesarska pot med dvema javnima cestama, če je ta sestavni del daljinske kolesarske povezave, če njena dolžina ne presega 1000 metrov in če izpolnjuje merila za enostavne gradbene inženirske objekte, določene s predpisom, ki ureja razvrščanje objektov.

(5) Za izvedbo vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist se investicijska dokumentacija ne izdeluje, razen dokumenta o identifikaciji investicijskega projekta in poročila o izvajanju investicije.

(6) Če se pri vzdrževalnih delih in vzdrževalnih delih v javno korist ugotovi, da gre za več podobnih investicij ali za druge smiselno povezane posamične ukrepe (npr. preplastitve, sanacije objektov, brežin in zidov), ki so po vsebini, zasnovi in obsegu zaključena celota, se lahko združijo v programski projekt, za katerega veljajo isti postopki in merila kot za posamičen investicijski projekt. Vrednost posameznega ukrepa oziroma objekta v programskem projektu ne sme presegati enega milijona eurov.

(7) Dokumentacija izvedenih del za vzdrževalna dela v javno korist, ki se izvajajo zaradi odprave posledic prometnih in drugih nesreč ter izrednih dogodkov, se izdelata po nastanku prometne in druge nesreče oziroma izrednega dogodka.

(8) Če se vzdrževalna dela v javno korist izvajajo pod prometom, načrt organizacije gradbišča obsega tudi načrt prometne ureditve s prikazom zapore ceste. Če se za začasno cesto uporabi dokončana posamezna faza ceste ter v primeru, ko so vzdrževalna dela v javno korist končana in še ni izdano dovoljenje iz desetega odstavka tega člena, lahko izvajalec rednega vzdrževanja ceste konča zaporo prometa in pod posebnimi pogoji dovoli začasno uporabo ceste, če je nadzornik predhodno podal pisno izjavo, da so dela dokončana v skladu s projektno dokumentacijo in da so izpolnjene predpisane bistvene zahteve.

(9) Po izvedbi vzdrževalnih del v javno korist izvajalec del najpozneje v 30 dneh po končanju del poda upravljavcu ceste pisno izjavo o dokončanju del, na podlagi katere upravljavec ceste poda ministru, pristojnemu za promet, za državne ceste ali županu za občinske ceste zahtevo za pregled izvedenih del. Če izvajalec del pisne izjave o dokončanju del ne poda v roku iz prejšnjega stavka, upravljavec ceste v petih dneh poda ministru, pristojnemu za promet, za državne ceste ali županu za občinske ceste zahtevo za pregled izvedenih del.

(10) Po opravljenem pregledu izda minister, pristojen za promet, za državne ceste oziroma župan za občinske ceste odločbo, s katero odredi odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti ali izda dovoljenje za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v neomejeno uporabo, če ni pomanjkljivosti, oziroma v začasno omejeno uporabo do odprave pomanjkljivosti v roku, določenem v dovoljenju za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v začasno omejeno uporabo. Minister, pristojen za promet, oziroma župan lahko v času veljavnosti dovoljenja za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v začasno omejeno uporabo podaljšata njegovo veljavnost, če upravljavec ceste ugotovljenih pomanjkljivosti iz upravičenih razlogov (npr. zaradi neugodnih vremenskih razmer, nepravočasne uskladitve projekta izvedenih del s tehnično upravičenimi spremembami, ugotovljenimi na pregledu izvedenih del) ni mogel odpraviti v roku, določenem v dovoljenju za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v začasno omejeno uporabo, vendar največ za dve leti. V postopku izdaje dovoljenja za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v začasno ali neomejeno uporabo je stranka le upravljavec ceste.

(11) Za izvedbo vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist minister, pristojen za promet, predpiše način in postopek odobritve projektne dokumentacije, vrsto in način izvedbe, način in postopek nadzora nad izvedbo, način in postopek pregleda, način in postopke prevzema izvedenih del.

(12) Rekonstrukcija in novogradnja cest se izvajata v skladu z zakonoma, ki urejata graditev objektov in urejanje prostora.

22. člen

(obveznosti lastnikov ali imetnikov pravice uporabe nepremičnin ob javni cesti)

(1) Lastniki ali imetniki pravice uporabe zemljišč ob javni cesti dopustijo posege, ki so nujno potrebni za nemoteno uporabo javne ceste, zlasti:

- dostop do cestnih objektov zaradi njihovega vzdrževanja;
- gradnjo objektov in naprav za odvodnjavanje cestišča in cestnega telesa;
- postavitve prometne signalizacije in prometne opreme;
- izvedbo ukrepov in postavitve začasnih ali stalnih naprav za zaščito ceste in prometa na njej pred snežnimi plazovi, zameti, hrupom, slepilnimi učinki in drugimi škodljivimi vplivi;

- odlaganje snega na njihovo zemljišče, če se jim s tem ne povzroča škoda;
- izvedbo ukrepov za vzpostavitev prevoznosti ceste oziroma odpravo neposredno grozeče nevarnosti, če izvedba ukrepov ni mogoča v okviru cestnega zemljišča.

(2) Za izvedbo ukrepov iz prejšnjega odstavka se lahko lastninska pravica na nepremičnini začasno ali trajno obremeni s služnostjo v javno korist.

(3) V primeru ustanovitve služnosti v javno korist lastniku služne nepremičnine pripada odškodnina, ki obsega zmanjšano vrednost nepremičnine ali dejansko škodo in izgubljeni dobiček.

(4) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek posameznik – lastnik ali imetnik pravice uporabe zemljišča, ki ne dopusti posegov, določenih v prvem odstavku tega člena.

(5) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba – lastnica ali imetnica pravice uporabe zemljišča, ki ne dopusti posegov, določenih v prvem odstavku tega člena, njena odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

23. člen

(obveznosti upravljavca ceste zaradi čezmerne obremenitve varovanih prostorov stavb s hrupom)

(1) Če linijski vir hrupa zaradi obratovanja ceste v obstoječi stavbi čezmerno obremenjuje varovane prostore, upravljavec ceste za te prostore zagotavlja pasivne ukrepe za varstvo pred hrupom v skladu s predpisom o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju.

(2) Pasivne ukrepe iz prejšnjega odstavka upravljavec ceste zagotavlja lastniku stavbe v obliki sofinanciranja stroškov menjave stavbnega pohištva na fasadah stavb, na katerih je ugotovljena čezmerna obremenitev linijskega vira hrupa zaradi obratovanja ceste. Kot ocena obremenitve okolja s hrupom iz predpisa, ki ureja področje mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju, se štejejo rezultati obratovalnega monitoringa hrupa.

(3) Upravljavec ceste zagotavlja pasivne ukrepe iz prejšnjega odstavka le na stavbah, ki so zgrajene v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov, in so naseljene oziroma v uporabi. Višina sofinanciranja je odvisna od ravni hrupa, ki ji je stavba izpostavljena, ne sme pa presežati 60 odstotkov zneska izvedbe celotnega ukrepa na čezmerno obremenjenih delih stavbe.

(4) K izvedbi pasivnih ukrepov iz drugega odstavka tega člena upravljavec ceste ni zavezan, če gre za obstoječo stavbo z varovanimi prostori, pri kateri bi morala biti izvedena ustrezna zaščita pred hrupom ob njeni gradnji, ali pa izvedba ukrepa zaradi slabega gradbenega stanja stavbe ni mogoča.

(5) O pravici do sofinanciranja pasivnega ukrepa za varstvo pred hrupom odloči upravljavec ceste na zahtevo lastnika stavbe.

(6) Minister, pristojen za promet, podrobneje predpiše pogoje in postopek za izvedbo ter sofinanciranje pasivnih ukrepov za varstvo pred hrupom varovanih prostorov stavb.

24. člen

(prometna signalizacija in prometna oprema)

(1) Javne ceste in nekategorizirane ceste, ki se uporabljajo za javni cestni promet, so opremljene s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo, ki udeležence cestnega prometa opozarja na nevarnost na cesti ali delu ceste, jim naznanja omejitve, prepovedi in obveznosti, jim daje potrebna obvestila za varen in neoviran promet ter jih vodi v promet.

(2) Prometna signalizacija in prometna oprema na cestah sta postavljeni tako, da ju avtomatizirani sistemi za pomoč voznikom lahko zaznajo, udeleženci cestnega prometa pa pravočasno opazijo in razumejo njun pomen ter ravnajo v skladu s pomenom in zahtevami, ki jih določata.

(3) Prometna signalizacija in prometna oprema ustrezata odrejeni prometni ureditvi in prometno-tehničnim in varnostnim razmeram na cesti oziroma delu ceste.

(4) Prometna signalizacija in prometna oprema se postavi tako, da omogočata v primeru prometnih in drugih nesreč ter izrednih dogodkov pravočasno obveščanje in preusmerjanje udeležencev cestnega prometa na drugo državno, občinsko ali nekategorizirano cesto, ki se uporablja za javni cestni promet.

(5) Prehodi za pešce in kolesarje na cestah so označeni s predpisano prometno signalizacijo in ponoči osvetljeni v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja varstvo okolja. Semaforizirani prehodi za pešce in kolesarje in prehodi za pešce in kolesarje v križiščih se ne označujejo z vertikalno prometno signalizacijo. Prehodi za pešce in kolesarje na cestah z dvema ali več prometnimi pasovi za vožnjo v eno smer so dopustni le v primeru, ko prostorske omejitve ne omogočajo izvedbe izvenivojskega križanja. V teh primerih se prometna pasova ločita s prometnim otokom ali izvede semaforiziran prehod, razen na enosmernih cestah v naselju, ki potekajo v območju omejene hitrosti.

(6) S prometno signalizacijo in prometno opremo se označijo tudi nevarnosti, zlasti tiste, ki nastanejo zaradi poškodbe ali ovire na cesti, ter začasne obveznosti, omejitve ali prepovedi v promet. Namestitev in uporaba prometne opreme na javni cesti je dopustna tudi za prisilno ustavljanje vozil, s katero se prepreči nadaljnja vožnja in voznika prisili k ustavitvi vozila, v primerih, ko je utemeljeno pričakovati, da bi z nadaljevanjem vožnje ogrožal druge udeležence cestnega prometa.

(7) Prometno signalizacijo in prometno opremo iz prejšnjega odstavka je treba odstraniti, ko preneha vzrok, zaradi katerega sta bili postavljeni, oziroma ju prekriji za čas, ko nista potrebni.

(8) Prometno signalizacijo in prometno opremo v okviru del rednega vzdrževanja postavlja in odstranjuje izvajalec rednega vzdrževanja ceste.

(9) Pri postavljanju prometne signalizacije velja med upravljavci cest medsebojna vzajemnost, kjer lahko upravljavec ene ceste v primeru zapore in omejitve uporabe te ceste ali označitve spremembe prometne ureditve na njej postavlja prometno signalizacijo na cesti, s katero upravlja drug upravljavec. O postavitvi prometne signalizacije obvesti upravljavca te ceste najmanj tri dni pred postavitvijo. Upravljavec ceste s postavitvijo prometne signalizacije na cesti, s katero upravlja drug upravljavec ceste, prevzema odgovornost za pravilnost njene postavitve.

(10) Ne glede na osmi odstavek tega člena smejo prometno signalizacijo in prometno opremo za kratkotrajno ustavitev prometa pri opravljanju izrednega prevoza pod pogoji dovoljenja za izredni prevoz postaviti in odstraniti izvajalci izrednega prevoza.

(11) Ne glede na osmi odstavek tega člena lahko prometno signalizacijo in prometno opremo za začasno označitev kraja nadzora postavljajo in odstranjujejo tudi pooblaščen osebe organov, pristojnih za nadzor predpisov, s katerimi so določeni prekrški, in v skladu s svojimi pooblastili opravljajo nadzor v prometu.

(12) Izvajalci izrednega prevoza, gasilci in delavci organov iz prejšnjega odstavka s postavitvijo oziroma odstranitvijo prometne signalizacije in prometne opreme prevzemajo odgovornost za pravilnost njihove postavitve oziroma odstranitve.

(13) Ne glede na osmi odstavek tega člena smejo prometno signalizacijo in prometno opremo za označitev kraja, na katerem se opravlja nadzor prometa, za označitev in zavarovanje kraja prometne in druge nesreče ter za prikazovanje drugih nujnih obvestil udeležencem prometa postaviti in odstraniti policisti in cestninski nadzorniki, za označitev in zavarovanje kraja prometne in druge nesreče ter izrednega dogodka na oziroma ob javni cesti pa tudi gasilci.

(14) Z globo 1.000 eurov se kazujeta za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja cest in izvajalec izrednega prevoza, če ravnata v nasprotju s sedmim odstavkom tega člena, njuna odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

25. člen **(naprave in ukrepi za umirjanje prometa)**

(1) Naprave za umirjanje prometa so fizične, svetlobne ali druge naprave in ovire, s katerimi se udeležencem v cestnem prometu onemogoči vožnja s hitrostjo, višjo od predpisane s prometnim pravilom ali odrejene s prometnim znakom, ali se jih opozori na prisotnost ranljivih udeležencev v prometu.

(2) Naprave iz prejšnjega odstavka lahko v primeru neupoštevanja odrejenih obveznosti oziroma izrecnih odredb s strani udeležencev cestnega prometa promet umirjajo tudi selektivno z dvigovanjem ali spuščanjem vozne površine.

(3) Ukrepi za umirjanje prometa so tehnične rešitve na cesti, ki s svojim oblikovanjem umirjajo promet (npr. drevesna zasaditev, strukturna in barvna obdelava prometnih površin, urbana oprema).

(4) Naprave in ukrepi za umirjanje prometa se lahko postavijo oziroma izvedejo na cestah, ob katerih potekajo šolske poti, in na delih cest v naselju, ki potekajo pred vzgojno-varstvenimi in izobraževalnimi ustanovami ter drugimi ustanovami s specifično populacijsko strukturo, mimo katerih z rešitvami in ukrepi v skladu s predpisi, ki urejajo projektiranje cest, ni mogoče zagotoviti zelene hitrosti vozil.

(5) Naprave oziroma ukrepi iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena se označijo s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo.

26. člen **(križanja javne ceste z železniško progo)**

Križanja javnih cest in železniških prog se omejijo na najnujnejši obseg, in sicer tako, da se dvoje ali več javnih cest usmeri na skupno križanje z železniško progo. Način križanja javnih cest in železniških prog ter razmejitev stroškov njihove gradnje, ki bremeni javno cesto ali železniško progo, se uredita v skladu z zakonom, ki ureja varnost v železniškem prometu.

27. člen **(varovalni gozdovi in hudourniki ob javni cesti)**

(1) Upravljavec ceste lahko ministrstvu, pristojnemu za gozdarstvo, poda predlog, da se gozd vzdolž javne ceste ali v njeni bližini, ki je pomemben zaradi njenega varovanja pred erozijo zemljišča, snežnimi plazovi in podobnega, razglasi za varovalni gozd v skladu z zakonom, ki ureja gozdove.

(2) Pravne ali fizične osebe, ki v območju javne ceste pogozdujejo ali urejajo hudournike ter deroče reke, pred začetkom del obvestijo upravljavca ceste o vrsti in obsegu del in vrsto in obseg del uskladijo z upravljavcem ceste tako, da se kar najbolj zavaruje tudi javna cesta.

(3) Upravljavec ceste krije del stroškov za pogozditev goljav ter za ureditev hudournikov in deročih rek glede na pomen, ki ga imajo takšna dela za varstvo javne ceste.

(4) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

(5) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

28. člen **(gradnja žičniških naprav čez javne ceste)**

(1) Javna cesta, ki jo prečka žičniška naprava, se zavaruje z ustrezno lovilno napravo. Stroške postavitve in vzdrževanja lovilne naprave krije investitor oziroma upravljavec žičniške naprave.

(2) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

(3) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

29. člen **(izkoriščanje mineralnih surovin ob javni cesti)**

(1) Pridobivalni prostori mineralnih surovin so lahko le v takšni oddaljenosti od javne ceste, da to ne vpliva na stabilnost cestnih objektov, cestnega telesa, vzdrževanje ceste in varnost prometa.

(2) Če so za območje pridobivalnega prostora mineralnih surovin na podlagi študij, ki so podlaga za pripravo prostorskega akta, dokazani vplivi pridobivalnega prostora mineralnih surovin na javno cesto, mora biti upravljavec ceste vključen v postopek prostorskega načrtovanja pridobivalnega prostora mineralnih surovin.

30. člen **(omejitve izvajanja del zunaj varovalnega pasu ceste)**

(1) Za izvajanje del zunaj varovalnega pasu ceste, ki bi lahko povzročila nestabilnost cestnega telesa ali kakor koli drugače ogrozila varnost prometa na cesti, lastnik zemljišča ali imetnik pravice uporabe zemljišča pridobi soglasje upravljavca ceste.

(2) Če izvajalec rednega vzdrževanja cest ugotovi, da izvajanje del zunaj varovalnega pasu ceste, za izvedbo katerih ni bilo pridobljeno soglasje iz prejšnjega odstavka, ogroža stabilnost ceste ali povzroča nevarnosti erozije, pozove lastnika zemljišča ali imetnika pravice uporabe zemljišča, da nemudoma preneha izvajati dela in o tem obvesti upravljavca ceste, ki od lastnika zemljišča ali imetnika pravice uporabe zemljišča zahteva, da v 30 dneh od prejema poziva poda vlogo za pridobitev soglasja.

(3) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik – lastnik ali imetnik pravice uporabe zemljišča, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena ali ne poda vloge za pridobitev soglasja upravljavca ceste iz prejšnjega odstavka.

(4) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba – lastnica ali imetnica pravice uporabe zemljišča, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena ali ne poda vloge za pridobitev soglasja upravljavca ceste iz drugega odstavka tega člena, njena odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

31. člen **(izvajanje del v območju javne ceste)**

(1) Za izvajanje gradbenih in drugih del, povezanih z gradnjo (npr. izkopi, prekopi, podkopi, vrtanja), ter gozdarskih del (npr. podiranje dreves, spravilo lesa) v območju javne ceste, ki bi lahko ovirala ali ogrozila promet na javni cesti, poškodovala javno cesto ali povečala stroške njenega vzdrževanja, se pridobi soglasje upravljavca ceste, s katerim se določijo pogoji za opravljanje teh del.

(2) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki v območju javne ceste brez soglasja upravljavca ceste ali v nasprotju z njim opravlja gradbena in druga dela, povezana z gradnjo, ter gozdarska dela in s tem ovira ali ogroža promet ali poškoduje javno cesto ali poveča stroške njenega vzdrževanja.

(3) Z globo 2.000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

32. člen **(razmejitev obveznosti med upravljavci javnih cest in upravljavci vodotokov)**

(1) Stroške gradnje objektov in naprav za ohranjanje vodnega režima vodotoka, ki so potrebni zaradi prečkanja javne ceste z vodotokom ali njenega poteka po priobalnih zemljiščih vodotoka, krije upravljavec ceste.

(2) Vzdrževanje zavarovanja podporne konstrukcije premostitvenega objekta ter objektov in naprav, ki so bili zgrajeni izključno za zaščito premostitvenega objekta pred škodljivim delovanjem voda (npr. pragovi, obrežna zavarovanja), so sestavni del vzdrževanja javne ceste.

(3) Vzdrževanje objektov in naprav, ki služijo vodotoku, ter obrežnih zavarovanj in zavarovanj struge vodotoka so sestavni del vzdrževanja vodotoka.

(4) Če javna cesta poteka po priobalnih zemljiščih vodotoka, stroške vzdrževanja javne ceste in pripadajočih objektov ter vodnih ureditev, ki so bili zgrajeni izključno za zaščito javne ceste pred škodljivim delovanjem voda, na tem območju javne ceste krije upravljavec ceste. Stroški vzdrževanja objektov in vodnih ureditev, ki služijo tako zaščiti javne ceste pred škodljivim delovanjem voda kot tudi ohranjanju vodnega režima, se sorazmerno razdelijo med upravljavca ceste in upravljavca vodotoka.

(5) Če javna cesta poteka po priobalnih zemljiščih vodotoka, upravljavec vodotoka in upravljavec ceste skleneta dogovor glede izvajanja posameznih vzdrževalnih del na vodotoku in medsebojnih obveznosti pri izvajanju teh del.

33. člen

(razmejitev obveznosti med različnimi investitorji gospodarske javne infrastrukture)

(1) Investitor občinske ceste ali objekta oziroma naprave druge gospodarske javne infrastrukture, ki se gradi v okviru gradnje državne ceste, v celoti zagotovi financiranje takšne gradnje, če zakon ne določa drugače.

(2) Prejšnji odstavek se uporablja tudi v primeru, ko se v okviru gradnje avtoceste ali hitre ceste, katere investitor je koncesionar iz 14. člena ali posebna gospodarska družba iz 54. člena tega zakona, gradi ali obnavlja druga državna cesta.

(3) Infrastrukturo, ki se v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena gradi v okviru gradnje državne ceste, upravljavec, določen v pogodbi iz četrtega odstavka tega člena, po njeni končani gradnji prevzame v upravljanje in vzdrževanje. Če je ne prevzame v upravljanje in vzdrževanje, povrne vse stroške in vso škodo, povezano s to infrastrukturo, ki nastane investitorju ceste, od katerega bi infrastrukturo moral prevzeti.

(4) Razmejitev obveznosti med investitorji iz prvega in drugega odstavka tega člena ter upravljavci se podrobneje uredi s pogodbo.

(5) Prvi in drugi odstavek tega člena se ne uporabljata, če je gradnja gospodarske javne infrastrukture nujna posledica gradnje državne ceste (npr. odprava škode, nastale na infrastrukturi zaradi gradnje državne ceste, prestavitev infrastrukture zaradi gradnje državne ceste).

34. člen

(največje dovoljene osne obremenitve vozil na javnih cestah)

(1) Na javnih cestah vozila ali skupine vozil, sama ali skupaj s tovorom, ne smejo presegati največjih dovoljenih osnih obremenitev, predpisanih za posamezne vrste vozil ali skupine vozil.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek na javnih cestah vozila ali skupine vozil, sama ali skupaj s tovorom, ne smejo presegati omejenih osnih obremenitev, odrejenih s prometnim znakom.

(3) Lastnik ali imetnik pravice uporabe vozila ali skupine vozil, s katerim je bila pri prevozu deljivega tovora presežena največja dovoljena osna obremenitev, upravljavcu ceste plača odškodnino zaradi obremenitve javne ceste nad s predpisi ali s prometno signalizacijo določeno največjo dovoljeno osno obremenitev vozila ali skupine vozil. Pri odmeri odškodnine se upoštevajo prevozna razdalja na javni cesti, na kateri je bila prekoračena največja dovoljena osna obremenitev vozila ali skupine vozil, in škodni vplivi prevoza na

javno cesto, ki so odvisni od višine prekoračitve največje dovoljene osne obremenitve vozila ali skupine vozil. Odškodnina obsega tudi stroške postopka izračuna njene višine.

(4) Policija ali občinsko redarstvo, ki na javni cesti ugotovita kršitev po tem členu, o pravnomočno ugotovljenem prekršku obvestita upravljavca ceste, po kateri je potekal prevoz, ter mu pošljeta vse informacije in predložita vse dokaze, ki so potrebni za izračun odškodnine. Upravljavec ceste na podlagi pridobljenih podatkov in predloženih dokazov z odločbo odloči o višini odškodnine.

(5) Višino in način zaračunavanja odškodnine iz tretjega odstavka tega člena podrobneje predpiše vlada.

(6) Voznik, ki opravlja prevoz v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, oseba, ki naloži tovor, in naročnik prevoza, ki zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

- 200 eurov, če osna obremenitev presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno osno obremenitev od 3 do vključno 10 odstotkov;
- 300 eurov, če osna obremenitev presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno osno obremenitev nad 10 do vključno 20 odstotkov;
- 600 eurov, če osna obremenitev presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno osno obremenitev nad 20 do vključno 30 odstotkov;
- 900 eurov, če osna obremenitev presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno osno obremenitev nad 30 odstotkov.

(7) Pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja prevoz v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, ki naloži tovor, oziroma kot naročnik prevoza zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

- 600 eurov, če osna obremenitev presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno osno obremenitev od 3 do vključno 10 odstotkov;
- 900 eurov, če osna obremenitev presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno osno obremenitev nad 10 do vključno 20 odstotkov;
- 1.800 eurov, če osna obremenitev presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno osno obremenitev nad 20 do vključno 30 odstotkov;
- 3.000 eurov, če osna obremenitev presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno osno obremenitev nad 30 odstotkov.

(8) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja prevoz v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena, ki naloži tovor, oziroma kot naročnik prevoza zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena.

(9) Na javnih cestah je prepovedan promet vozil, katerih osne obremenitve presegajo dovoljene osne obremenitve po določenih proizvajalca vozila.

(10) Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki opravlja prevoz v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

(11) Pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja prevoz v nasprotju z devetim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

- 600 eurov, če osna obremenitev presega dovoljeno osno obremenitev po določenih proizvajalca vozila do vključno 10 odstotkov;

- 900 eurov, če osna obremenitev presega dovoljeno osno obremenitev po določilih proizvajalca vozila nad 10 do vključno 20 odstotkov;
- 1.800 eurov, če osna obremenitev presega dovoljeno osno obremenitev po določilih proizvajalca vozila nad 20 do vključno 30 odstotkov;
- 3.000 eurov, če osna obremenitev presega dovoljeno osno obremenitev po določilih proizvajalca vozila nad 30 odstotkov.

(12) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja prevoz v nasprotju z devetim odstavkom tega člena.

35. člen **(največje dovoljene skupne mase vozil na javnih cestah)**

(1) Na javnih cestah vozila ali skupine vozil, sama ali skupaj s tovorom, ne smejo presegati največjih dovoljenih skupnih mas, predpisanih za posamezne vrste vozil ali skupine vozil.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek na javnih cestah vozila ali skupine vozil, sama ali skupaj s tovorom, ne smejo presegati omejenih skupnih mas, odrejenih s prometnim znakom.

(3) Voznik posameznik, ki opravlja prevoz v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, oseba, ki naloži tovor, in naročnik prevoza, ki zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

- 200 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso od 3 do vključno 10 odstotkov;
- 300 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso nad 10 do vključno 20 odstotkov;
- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso nad 20 do vključno 30 odstotkov;
- 900 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso nad 30 odstotkov.

(4) Pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja prevoz v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, ki naloži tovor, oziroma kot naročnik prevoza zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso od 3 do vključno 10 odstotkov;
- 900 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso nad 10 do vključno 20 odstotkov;
- 1.800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso nad 20 do vključno 30 odstotkov;
- 3.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso nad 30 odstotkov.

(5) Odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja prevoz v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, ki naloži tovor, oziroma kot naročnik prevoza zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

- 200 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso od 3 do vključno 10 odstotkov;
- 300 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso nad 10 do vključno 20 odstotkov;
- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso nad 20 do vključno 30 odstotkov;
- 900 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso nad 30 odstotkov.

36. člen **(največje dovoljene mase vozil na javnih cestah)**

(1) Na javnih cestah je prepovedan promet vozil ali skupine vozil, katerih največja dovoljena masa presega največjo dovoljeno maso, odrejeno s prometnim znakom.

(2) Na javnih cestah je prepovedan promet vozil ali skupine vozil, katerih skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila.

(3) Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek voznik posameznik, ki opravlja prevoz v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(4) Voznik posameznik, ki opravlja prevoz v nasprotju z drugim odstavkom tega člena z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa ne presega 3,5 tone, se kaznuje za prekršek z globo:

- 400 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila do vključno 10 odstotkov;
- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila nad 10 do vključno 20 odstotkov;
- 800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila nad 20 do vključno 30 odstotkov;
- 1.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila nad 30 odstotkov.

(5) Voznik posameznik, ki opravlja prevoz v nasprotju z drugim odstavkom tega člena z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 do vključno 12 ton, se kaznuje za prekršek z globo:

- 400 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila do 5 odstotkov;
- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 5 do 15 odstotkov;
- 800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 15 do 25 odstotkov;
- 1.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 25 odstotkov.

(6) Voznik posameznik, ki opravlja prevoz v nasprotju z drugim odstavkom tega člena z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa presega 12 ton, se kaznuje za prekršek z globo:

- 400 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila do 5 odstotkov;
- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 5 do 10 odstotkov;
- 800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 10 do 20 odstotkov;

- 1.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila od vključno 20 do 30 odstotkov;
- 1.200 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila od vključno 30 odstotkov.

(7) Pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v nasprotju z drugim odstavkom tega člena opravlja prevoz z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa ne presega 3,5 tone, se kaznuje za prekršek z globo:

- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila do vključno 10 odstotkov;
- 900 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila nad 10 do vključno 20 odstotkov;
- 1.800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila nad 20 do vključno 30 odstotkov;
- 3.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila nad 30 odstotkov.

(8) Pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v nasprotju z drugim odstavkom tega člena opravlja prevoz z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 do vključno 12 ton, se kaznuje za prekršek z globo:

- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila do 5 odstotkov;
- 900 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila od vključno 5 do 15 odstotkov;
- 1.800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila od vključno 15 do 25 odstotkov;
- 3.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila od vključno 25 odstotkov.

(9) Pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v nasprotju z drugim odstavkom tega člena opravlja prevoz z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa presega 12 ton, se kaznuje za prekršek z globo:

- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila do 5 odstotkov;
- 900 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila od vključno 5 do 10 odstotkov;
- 1.800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila od vključno 10 do 20 odstotkov;
- 2.400 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila od vključno 20 do 30 odstotkov;
- 3.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila od vključno 30 odstotkov.

(10) Odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v nasprotju z drugim odstavkom tega člena opravlja prevoz z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa ne presega 3,5 tone, se kaznuje za prekršek z globo:

- 400 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila do vključno 10 odstotkov;
- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila nad 10 do vključno 20 odstotkov;

- 800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila nad 20 do vključno 30 odstotkov;
- 1.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila nad 30 odstotkov.

(11) Odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v nasprotju z drugim odstavkom tega člena opravlja prevoz z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 do vključno 12 ton, se kaznuje za prekršek z globo:

- 400 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila do 5 odstotkov;
- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila od vključno 5 do 15 odstotkov;
- 800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila od vključno 15 do 25 odstotkov;
- 1.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila od vključno 25 odstotkov.

(12) Odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v nasprotju z drugim odstavkom tega člena opravlja prevoz z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa presega 12 ton, se kaznuje za prekršek z globo:

- 400 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila do 5 odstotkov;
- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila od vključno 5 do 10 odstotkov;
- 800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila od vključno 10 do 20 odstotkov;
- 1.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila od vključno 20 do 30 odstotkov;
- 1.200 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določenih proizvajalca vozila od vključno 30 odstotkov.

37. člen **(prevoz zabojnika ali zamenljivega tovarišča)**

(1) Špediter izroči vozniku prevoznika, ki mu je zaupal prevoz zabojnika ali zamenljivega tovarišča, dokument o masi zabojnika ali zamenljivega tovarišča, v katerem so navedeni pravilni podatki o njuni masi.

(2) Voznik na zahtevo policista ali občinskega redarja izroči na vpogled dokument o masi zabojnika ali zamenljivega tovarišča.

(3) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek špediter – pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki vozniku prevoznika ne izroči dokumenta o masi zabojnika ali zamenljivega tovarišča, ali ki vozniku prevoznika izroči dokument s pomanjkljivimi ali napačnimi podatki o masi zabojnika ali zamenljivega tovarišča in vozilo ali skupina vozil, ki prevažata zabojnik ali zamenljivo tovarišče, zaradi tega presega dovoljeno maso, predpisano za posamezno vrsto vozila ali skupino vozil, njegova odgovorna oseba pa z globo 300 eurov.

(4) Z globo 160 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

38. člen **(prepoznavo vozil, ki presegajo dovoljeno maso)**

(1) Prepoznavo vozil ali skupine vozil, ki sama ali skupaj s tovorom presegajo dovoljene mase, predpisane za posamezne vrste vozil ali skupine vozil, izvaja pristojni nadzorni organ iz 123. člena tega zakona z napravami za samodejno pridobivanje podatkov o masah vozil ali skupine vozil, nameščenimi ali vgrajenimi v cesto. Zaradi zagotavljanja varstva cestne infrastrukture pred poškodbami, ki so posledica preseganja dovoljene mase, predpisane za posamezne vrste vozil ali skupine vozil, se lahko z napravami za samodejno pridobivanje podatkov o masah vozil ali skupine vozil zbirajo samo osebni podatki iz druge alineje četrtega odstavka tega člena.

(2) Število nadzorov glede dovoljene mase, predpisane za posamezne vrste vozil ali skupine vozil, v posameznem koledarskem letu mora biti sorazmerno s skupnim številom izvedenih nadzorov nad vozili v posameznem koledarskem letu.

(3) Z napravami iz prvega odstavka tega člena pridobljeni podatki o preseganju dovoljenih mas vozil ali skupine vozil se lahko uporabijo kot dokaz v postopku o prekršku, če naprave izpolnjujejo meroslovne zahteve, ki so za te naprave predpisane s predpisi, ki urejajo meroslovne zahteve.

(4) Upravljavca zbirke podatkov o masah vozil je pristojni nadzorni organ iz 123. člena tega zakona. Za opravljanje nadzora nad preseganjem dovoljenih mas vozil ali skupine vozil z napravami iz prvega odstavka tega člena in izvedbo postopka o prekršku pristojni nadzorni organ iz 123. člena tega zakona pridobiva, zbira, obdeluje in upravlja naslednje podatke:

- osebno ime kršitelja oziroma njegova firma, naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža, EMŠO, če je fizična oseba tujec, pa njene rojstne podatke, matična številka pravne osebe, zaposlitev odgovorne osebe;
- slikovne posnetke vozila v delu, ki omogoča prepoznavo registrske označbe vozila in samega vozila.

(5) Podatke iz prve alineje prejšnjega odstavka pridobi pristojni nadzorni organ iz 123. člena tega zakona iz registra prebivalstva, evidence registriranih vozil in Poslovnega registra Slovenije o zastopnikih pravnih oseb.

(6) Pri pridobivanju, zbiranju, obdelovanju in vodenju osebnih podatkov iz četrtega odstavka tega člena pristojni nadzorni organ iz 123. člena tega zakona ravna v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(7) Podatke iz četrtega odstavka tega člena pristojni nadzorni organ iz 123. člena tega zakona obdeluje v tolikšnem obsegu in trajanju, kolikor je nujno potrebno za izvedbo nadzora in postopka o prekršku, vendar najdlje dve leti od njihove pridobitve. Po poteku roka iz prejšnjega stavka se podatki nepovratno anonimizirajo.

(8) Ne glede na prejšnji odstavek se slikovni posnetki vozila iz druge alineje četrtega odstavka tega člena, ki se ne uporabijo za dokazovanje prekrškov, brišejo takoj, ko je to mogoče, najpozneje pa v 30 dneh od njihovega nastanka.

(9) Ministrstvo, pristojno za promet, v skladu z 18. členom Uredbe (ES) št. 1071/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih glede pogojev za opravljanje dejavnosti cestnega prevoznika in o razveljavitvi Direktive Sveta 96/26/ES (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 51), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2020/1055 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o spremembi uredb (ES) št. 1071/2009, (ES) št. 1072/2009 in (EU) št. 1024/2012 za njihovo prilagoditev razvoju

v sektorju cestnega prevoza (UL L št. 249 z dne 31. 7. 2020, str. 17), opravlja naloge nacionalne kontaktne točke v zvezi s posredovanjem informacij o kršitvah in kaznih, povezanih s tem členom, ki jih zahtevajo nacionalne kontaktne točke drugih držav članic.

(10) Pristojni nadzorni organ iz 123. člena tega zakona pošlje ministrstvu, pristojnemu za promet, najpozneje do 15. februarja za preteklo leto, podatke o:

- številu vozil ali skupine vozil, ki so bila nadzirana zaradi suma preseganja dovoljenih mas vozil ali skupine vozil;
- številu kršitev v zvezi s preseganjem dovoljene mase vozil ali skupine vozil.

(11) Ministrstvo, pristojno za promet, vsaki dve leti, najpozneje do 30. septembra po koncu dveletnega obdobja, pošlje zbrane podatke iz prejšnjega odstavka Evropski komisiji.

39. člen **(izredni prevoz po javni cesti)**

(1) Izredni prevoz je prevoz z vozilom ali skupino vozil, ki samo ali skupaj z nedeljivim tovorom presega s predpisi dovoljeno skupno maso, osne obremenitve ali mere (širina, dolžina, višina). Izredni prevoz je tudi prevoz, pri katerem je vozilo ali skupina vozil sama ali skupaj s tovorom v mejah s predpisom dovoljene skupne mase, osnih obremenitev ali mer, vendar pa presega omejitve katerega koli od teh elementov, ki je odrejena na javni cesti ali njenem delu.

(2) Izredni prevoz se opravi na podlagi dovoljenja za izredni prevoz, ki ga izda upravljavec ceste iz šestega ali sedmega odstavka tega člena. Zoper dovoljenje za izredni prevoz je dovoljena pritožba v 15 dneh od njegove vročitve, ki pa ne zadrži njegove izvršitve.

(3) Dovoljenje za izredni prevoz se izda, če sta vozilo ali tovor konstrukcijsko nedeljiva tako, da z demontažo delov vozila ali tovora ni mogoče zmanjšati njune skupne mase, mer ali osne obremenitve na raven s predpisi ali prometnim znakom omejene skupne mase, mer ali osnih obremenitev na javni cesti, in če je pri izvedbi izrednega prevoza mogoče zagotoviti pogoje za varno in čim manj moteno odvijanje cestnega prometa. Dovoljenje za izredni prevoz vsebuje podatke o fizični ali pravni osebi, na katero se glasi dovoljenje za izredni prevoz, vozilu ali vozilih, s katerimi se sme opraviti izredni prevoz, skupni masi, merah in osnih obremenitvah izrednega prevoza, ki presegajo s predpisom ali s prometnim znakom omejeno skupno maso, mere ali osne obremenitve na prevoznih potih, prevoznih potih izrednega prevoza, času, v katerem se sme opraviti izredni prevoz, obveznosti spremstva izrednega prevoza, vrsti spremstva, številu vozil za spremstvo oziroma obveznosti sodelovanja policije med izvajanjem izrednega prevoza ter druge pogoje za izvajanje izrednega prevoza (npr. obveznost umika na primerno mesto v primeru nastanka kolone vozil, ravnanje v primeru okvare vozila ali skupine vozil, s katerim se izvaja izredni prevoz, ravnanje v primeru poslabšanja vremenskih pogojev, obveščanje javnosti preko sredstev javnega obveščanja). V dovoljenju za izredni prevoz se določi povračilo za izredni prevoz, ki se plača izdajatelju dovoljenja.

(4) Vozilo ali skupina vozil z nedeljivim tovorom ali vozilo samo ali skupina vozil brez tovora smejo presegati s predpisom dovoljene ali s prometnim znakom omejene osne obremenitve, skupne mase ali mere le v obsegu in pod pogoji, navedenimi v dovoljenju za izredni prevoz po javni cesti. Osna obremenitev vozila ali skupine vozil, s katerim se opravlja izredni prevoz, ne sme preseči s predpisi ali prometnim znakom omejene osne obremenitve na cesti na prevoznih potih za več kot 30 odstotkov. Večje preseganje osnih obremenitev se lahko z dovoljenjem za izredni prevoz odobri ob izpolnjevanju posebnih pogojev, ki se

nanašajo na stanje vozišča, način vožnje ter tehnične značilnosti vozila in jih določi izdajatelj dovoljenja za izredni prevoz.

(5) Ne glede na drugi in dvanajsti odstavek tega člena se brez dovoljenja za izredni prevoz opravi izredni prevoz zaradi intervencije ob prometnih in drugih nesrečah ter izrednih dogodkih, zaradi obrambnih potreb, pri vleki pokvarjenega ali poškodovanega avtobusa ali tovornega vozila, ustavljenega na vozišču, vendar le do najbližjega kraja, kjer se lahko to vozilo izloči iz prometa, ter za vozila pri zimskem vzdrževanju cest.

(6) Dovoljenje za izredni prevoz, ki poteka samo po državnih oziroma po državnih in občinskih cestah, izda direkcija. Kadar izredni prevoz poteka tudi po občinski cesti, se pridobi predhodno soglasje njenega upravljavca. Upravljavec občinske ceste izda soglasje v treh dneh od prejetja vloge in ga po elektronski poti pošlje direkciji. Če upravljavec občinske ceste soglasja direkciji ne pošlje v roku iz prejšnjega stavka, se šteje, da je soglasje dano.

(7) Dovoljenje za izredni prevoz, ki poteka samo po občinskih cestah, izda upravljavec občinske ceste, če občina z odlokom ne določi drugače.

(8) V dovoljenju za izredni prevoz se lahko na predlog imetnika dovoljenja za izredni prevoz pred prenehanjem veljavnosti dovoljenja spremenijo podatki o vozilih za izredni prevoz, tovoru, prevozni poti ali o času veljavnosti dovoljenja za izredni prevoz, če je sprememba upravičena in je izredni prevoz pod spremenjenimi pogoji izvedljiv.

(9) O izdaji dovoljenja za izredni prevoz izdajatelj dovoljenja obvesti pristojno policijsko upravo in upravljavce cest, po katerih bo izredni prevoz potekal, občinsko redarstvo, če bo izredni prevoz potekal tudi po občinskih cestah, in prometno-informacijski center.

(10) Višina povračil za izredne prevoze je odvisna od škodnih vplivov izrednih prevozov na javno cestno infrastrukturo in jih podrobneje predpiše vlada.

(11) Za izredni prevoz, ki poteka tudi po občinskih cestah in cestah, ki jih upravlja koncesionar iz 14. ali 67. člena oziroma gospodarska družba iz 54. člena tega zakona, in za katerega dovoljenja za izredni prevoz izdaja direkcija, so upravljavci teh cest upravičeni do sorazmernega deleža povračila za izredni prevoz.

(12) Izredni prevoz brez dovoljenja za izredni prevoz je prepovedan.

(13) Evidenco izdanih dovoljenj za izredne prevoze vodijo izdajatelji dovoljenj.

(14) Minister, pristojen za promet, podrobneje predpiše pogoje za izdajo dovoljenj za izredne prevoze po javnih cestah ter način in pogoje izvajanja izrednih prevozov po javnih cestah.

(15) Usposobljenost tranzitnih smeri za prevzem izrednih prevozov zagotavljajo izvajalci rednega vzdrževanja cest v okviru opravljanja gospodarske javne službe.

(16) Voznik posameznik, ki opravlja izredni prevoz v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali ki opravlja prevoz deljivega tovora, oseba, ki naloži tovor v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali v nasprotju s predpisi, oziroma naročnik prevoza, ki zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali v nasprotju s predpisi, se kaznuje za prekršek z globlo:

- 300 eurov, če skupna masa presega do vključno 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase, ali širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljeno širino, izmerjena širina pa je od vključno 2,60 metra do 2,65 metra, ali če osna

- obremenitev presega do vključno 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene osne obremenitve, ali če opravlja izredni prevoz v nasprotju z ostalimi pogoji, navedenimi v dovoljenju za izredni prevoz;
- 300 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,05 metra do 0,15 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
  - 400 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljeno širino, izmerjena širina pa je od vključno 2,65 metra do 3,1 metra;
  - 400 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,15 metra do 0,55 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
  - 400 eurov, če dolžina presega od 2 do 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
  - 400 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od 2 do 20 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;
  - 500 eurov, če skupna masa presega 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase in ne več kot 60 ton, ali višina presega do vključno 0,30 metra z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene višine, ali če osna obremenitev presega od 10 do 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene osne obremenitve;
  - 500 eurov, če pri prevozu deljivega tovora višina presega do vključno 0,30 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene višine;
  - 500 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene širine, izmerjena širina pa je od vključno 3,1 metra do vključno 3,5 metra;
  - 500 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,55 metra do vključno 0,95 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
  - 500 eurov, če dolžina presega od vključno 20 do 40 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
  - 500 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od vključno 20 do 40 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;
  - 900 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene širine, izmerjena širina pa presega 3,5 metra;
  - 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega za več kot 0,95 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
  - 900 eurov, če dolžina presega od vključno 40 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
  - 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od vključno 40 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;
  - 900 eurov, če skupna masa presega 60 ton z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase, ali višina presega več kot 0,30 metra z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene višine, ali če osna obremenitev presega od vključno 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene osne obremenitve, ali se prevažata deljivi tovor kot izredni prevoz;
  - 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora višina presega več kot 0,30 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine.

(17) Pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja izredni prevoz v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali ki opravlja prevoz deljivega tovora, oseba, ki naloži tovor v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali v nasprotju s predpisi, oziroma naročnik prevoza, ki zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali v nasprotju s predpisi, se kaznuje za prekršek z globo:

- 600 eurov, če skupna masa presega do vključno 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase, ali širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljeno širino, izmerjena širina pa je od vključno 2,6 metra do 2,65 metra, ali če osna obremenitev presega do vključno 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz

- dovoljene osne obremenitve, ali če opravlja izredni prevoz v nasprotju z ostalimi pogoji, navedenimi v dovoljenju za izredni prevoz;
- 600 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,05 metra do 0,15 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
  - 700 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljeno širino, izmerjena širina pa je od vključno 2,65 metra do 3,1 metra;
  - 700 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,15 metra do 0,55 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
  - 700 eurov, če dolžina presega od 2 do 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
  - 700 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od 2 do 20 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;
  - 900 eurov, če skupna masa presega 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase in ne več kot 60 ton, ali višina presega do vključno 0,30 metra z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene višine, ali če osna obremenitev presega od 10 do 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene osne obremenitve;
  - 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora višina presega do vključno 0,30 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene višine;
  - 900 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene širine, izmerjena širina pa je od vključno 3,1 metra do vključno 3,5 metra;
  - 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,55 metra do vključno 0,95 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
  - 900 eurov, če dolžina presega od vključno 20 do 40 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
  - 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od vključno 20 do 40 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;
  - 1.800 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene širine, izmerjena širina pa presega 3,5 metra;
  - 1.800 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega za več kot 0,95 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
  - 1.800 eurov, če dolžina presega od vključno 40 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
  - 1.800 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od vključno 40 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;
  - 1.800 eurov, če skupna masa presega 60 ton z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase, ali višina presega več kot 0,30 metra z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene višine, ali če osna obremenitev presega od vključno 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene osne obremenitve, ali se prevažata deljivi tovor kot izredni prevoz;
  - 1.800 eurov, če pri prevozu deljivega tovora višina presega več kot 0,30 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine.

(18) Odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja izredni prevoz v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali ki opravlja prevoz deljivega tovora, oseba, ki naloži tovor v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali v nasprotju s predpisi, oziroma naročnik prevoza, ki zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali v nasprotju s predpisi, se kaznuje za prekršek z globo:

- 300 eurov, če skupna masa presega do vključno 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase, ali širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljeno širino, izmerjena širina pa je od vključno 2,6 metra do 2,65 metra, ali če osna obremenitev presega do vključno 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene osne obremenitve, ali če opravlja izredni prevoz v nasprotju z ostalimi pogoji, navedenimi v dovoljenju za izredni prevoz;

- 300 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,05 metra do 0,15 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
- 400 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljeno širino, izmerjena širina pa je od vključno 2,65 metra do 3,1 metra;
- 400 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,15 metra do 0,55 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
- 400 eurov, če dolžina presega od 2 do 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
- 400 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od 2 do 20 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;
- 500 eurov, če skupna masa presega 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase in ne več kot 60 ton, ali višina presega do vključno 0,30 metra z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene višine, ali če osna obremenitev presega od 10 do 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene osne obremenitve;
- 500 eurov, če pri prevozu deljivega tovora višina presega do vključno 0,30 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene višine;
- 500 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene širine, izmerjena širina pa je od vključno 3,1 metra do vključno 3,5 metra;
- 500 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,55 metra do vključno 0,95 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
- 500 eurov, če dolžina presega od vključno 20 do 40 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
- 500 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od vključno 20 do 40 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;
- 900 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene širine, izmerjena širina pa presega 3,5 metra;
- 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega za več kot 0,95 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
- 900 eurov, če dolžina presega od vključno 40 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
- 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od vključno 40 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;
- 900 eurov, če skupna masa presega 60 ton z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase, ali višina presega več kot 0,30 metra z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene višine, ali če osna obremenitev presega od vključno 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene osne obremenitve, ali se prevažata deljivi tovor kot izredni prevoz;
- 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora višina presega več kot 0,30 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine.

(19) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki v nasprotju z drugim odstavkom tega člena opravi izredni prevoz brez dovoljenja za izredni prevoz.

(20) Z globo 3.000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

(21) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja cest, ki ne zagotovi usposobljenosti tranzitne smeri za izredne prevoze v skladu s petnajstim odstavkom tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

40. člen **(upravno nadzorstvo nad izvajanjem izrednega prevoza)**

(1) Izredni prevoz je dovoljen le pod pogoji, navedenimi v dovoljenju za izredni prevoz.

(2) Nadzor nad z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljenimi osnimi obremenitvami, skupnimi masami in merami vozil ter ustreznostjo vozil, spremstva in opreme za izvedbo izrednega prevoza ter označitvijo izrednega prevoza na javnih cestah je sestavni del rednega vzdrževanja javnih cest. Skladnost izrednega prevoza s pogoji iz dovoljenja za izredni prevoz izvaja izdajatelj dovoljenja za izredni prevoz pred začetkom izrednega prevoza.

(3) Če pri pregledu izrednega prevoza pred začetkom izvajanja izredni prevoz ne izpolnjuje zahtev iz izdanega dovoljenja za izredni prevoz, se izvedba izrednega prevoza prepove do uskladitve z dovoljenjem.

(4) Izvajalec izrednega prevoza v primeru neizpolnjevanja zahtev iz izdanega dovoljenja za izredni prevoz plača stroške pregleda izrednega prevoza izdajatelju dovoljenja za izredni prevoz.

41. člen **(označitev vozil za izredne prevoze)**

(1) Vozila, s katerimi se opravlja izredni prevoz, so označena s posebnimi opozorilnimi svetilkami, ki oddajajo svetlobo rumene barve, in z ustreznim napisom na zadnji strani vozila. Vozila, ki spremljajo izredni prevoz, pa so glede na kategorijo spremljanja opremljena tudi s posebno signalno tablo.

(2) Vozilo, s katerim se opravlja izredni prevoz, je na zadnji strani označeno s svetlobnim oziroma odsevnim napisom »IZREDNI PREVOZ«, vozilo, s katerim se izvaja vzdrževanje cest v zimskih razmerah, pa z napisom »PLUŽENJE-POSIPANJE«.

(3) Posebna signalna tabla na vozilih za spremstvo omogoča predvajanje prometne signalizacije, s katero se drugi udeleženci v cestnem prometu obveščajo o nevarnostih, obveznostih in prepovedih v zvezi z izrednim prevozom.

(4) Udeleženci v prometu upoštevajo in se ravnavajo po obvestilih, izraženih na posebni signalni tabli.

(5) Voznik, ki sreča, dohiti ali pripelje do vozil za izredni prevoz, opremljenih s posebnimi znaki iz tega člena, vozi posebno previdno, se pri srečevanju umakne in po potrebi ustavi vozilo.

(6) Obliko, pogoje in način uporabe posebnih svetlobnih znakov iz tega člena predpiše minister, pristojen za promet.

(7) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek voznik izrednega prevoza, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena.

(8) Z globo 80 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s četrtem ali petim odstavkom tega člena.

(9) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

42. člen

(pooblaščen organizacija za usposabljanje spremljevalcev izrednih prevozov)

(1) Usposabljanje spremljevalcev izrednih prevozov izvaja izobraževalna ali druga organizacija, ki jo na podlagi javnega razpisa izbere in pooblasti ministrstvo, pristojno za promet, če organizacija izpolnjuje naslednje kadrovske in materialne pogoje (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen organizacija):

- je registrirana za opravljanje dejavnosti izobraževanja odraslih;
- ima za nedoločen čas in polni delovni čas zaposlenega strokovnega delavca, ki ima visokošolsko izobrazbo ter opravljen strokovni izpit prve stopnje za vodenje in odločanje v upravnem postopku;
- ima zagotovljene kadre z najmanj visoko strokovno izobrazbo, usposobljene s področij, ki jih obsega predpisani program strokovnega usposabljanja spremljevalcev izrednih prevozov;
- ima učilnico, ki omogoča izvajanje usposabljanja in preizkusa znanja za najmanj 30 kandidatov;
- razpolaga z ustrezno tehnično opremo in učnimi pripomočki.

(2) Pooblaščen organizaciji se izda pooblastilo z veljavnostjo desetih let.

(3) Strokovni nadzor nad delom pooblaščen organizacije, izvajanjem programov strokovnega usposabljanja spremljevalcev izrednih prevozov in ugotavljanjem izpolnjevanja pogojev, na podlagi katerih je bilo izdano pooblastilo, opravlja ministrstvo, pristojno za promet.

(4) Minister, pristojen za promet, pooblaščen organizaciji odvzame pooblastilo, če v času njegove veljavnosti preneha izpolnjevati katerega izmed pogojev iz prvega odstavka tega člena, če strokovnega usposabljanja spremljevalcev izrednega prevoza ne izvaja po predpisanem programu ali ga ne izvede v celoti, ali če strokovno usposabljanje spremljevalcev izrednih prevozov izvajajo osebe, ki ne izpolnjujejo predpisanih pogojev.

(5) V primeru iz prejšnjega odstavka minister, pristojen za promet, sklene pogodbo neposredno z drugim izvajalcem, ki izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka tega člena in je sposoben začasno izvajati strokovno usposabljanje spremljevalcev izrednih prevozov. Začasno izvajanje strokovnega usposabljanja spremljevalcev izrednih prevozov lahko traja največ šest mesecev.

43. člen

(strokovno usposabljanje spremljevalca izrednih prevozov in vodenje evidenc)

(1) Spremljevalec izrednih prevozov se za izvajanje spremstva izrednih prevozov usposobi po predpisanem programu strokovnega usposabljanja. Strokovno usposabljanje spremljevalcev izrednih prevozov je sestavljeno iz osnovnega in obnovitvenega strokovnega usposabljanja.

(2) Na osnovno strokovno usposabljanje se lahko prijavi kandidat, ki:

- ima vozniško dovoljenje najmanj kategorije B;
- ni voznik začetnik;
- ni pravnomočno obsojen na nepogojno kazen zapora za kazniva dejanja zoper varnost javnega prometa.

(3) Prijava na strokovno usposabljanje vsebuje podatke o kandidatu (osebno ime, rojstni podatki, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, podpis) in izjavo kandidata, da izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka.

(4) Osnovno strokovno usposabljanje je sestavljeno iz teoretičnega in praktičnega usposabljanja, ki se zaključi s preizkusom znanja, ki obsega teoretični in praktični preizkus.

(5) Kandidat, ki uspešno opravi preizkus znanja iz prejšnjega odstavka, prejme potrdilo o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov, ki ga najpozneje v desetih delovnih dneh po opravljenem preizkusu izda pooblaščen organizacija. Potrdilo o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov se izda z veljavnostjo petih let od datuma, ko je kandidat za spremljevalca izrednih prevozov opravil osnovno strokovno usposabljanje.

(6) Spremljevalec izrednih prevozov, ki izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka tega člena, se vsakih pet let po pridobitvi statusa spremljevalca izrednih prevozov udeleži obnovitvenega strokovnega usposabljanja. Na obnovitveno strokovno usposabljanje se lahko prijavi največ 18 mesecev pred potekom veljavnosti potrdila o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov. Po zaključenem obnovitvenem strokovnem usposabljanju opravi teoretični preizkus znanja. Podatek o uspešno opravljenem preizkusu znanja po zaključenem obnovitvenem strokovnem usposabljanju se zaznamuje v evidenci o izdanih potrdilih iz enajstega odstavka tega člena. Pooblaščen organizacija izda novo potrdilo o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov z veljavnostjo petih let, z začetkom veljavnosti od datuma poteka veljavnosti predhodnega potrdila.

(7) Če se spremljevalec izrednih prevozov obnovitvenega strokovnega usposabljanja ne udeleži ali preizkusa znanja po zaključenem obnovitvenem strokovnem usposabljanju ne opravi uspešno do poteka veljavnosti njegovega potrdila o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov, izgubi status spremljevalca izrednih prevozov z dnem poteka veljavnosti potrdila o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov.

(8) Spremljevalec izrednih prevozov ima pri spremljanju izrednega prevoza pri sebi potrdilo o usposobljenosti za spremljevalca izrednega prevoza in ga na zahtevo policista ali občinskega redarja izroči na vpogled.

(9) Preizkus znanja iz tega člena se opravlja pred komisijo, ki jo imenuje minister, pristojen za promet. Komisijo sestavljajo predsednik, trije namestniki in najmanj pet članov. Med imenovanimi člani komisije so najmanj štirje predstavniki ministrstva, pristojnega za promet, ki izkažejo delovne izkušnje s področja predpisov o cestah oziroma cestnega prometa za najmanj zadnja tri leta, in en predstavnik policije. Stroške dela komisije določi minister, pristojen za promet.

(10) Stroške osnovnega in obnovitvenega strokovnega usposabljanja, preizkusa znanja in izdaje potrdila o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov plača kandidat. Višino stroškov določi pooblaščen organizacija.

(11) Evidenco o izdanih potrdilih za namen spremljanja usposobljenosti spremljevalcev izrednih prevozov in izvajanja učinkovitega nadzora nad spremljevalci izrednih prevozov vzpostavi in vodi ministrstvo, pristojno za promet, ki omogoči brezplačen dostop do evidence policiji in občinskemu redarstvu.

(12) Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje evidenčno številko potrdila o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov, osebno ime in rojstne podatke spremljevalca izrednih prevozov ter datum veljavnosti potrdila. Podatke iz prejšnjega stavka vnašajo v evidenco pooblaščen organizacije.

(13) Podatki iz prejšnjega odstavka se v evidenci o izdanih potrdilih hranijo najdlje 30 dni od dneva poteka veljavnosti potrdila o usposobljenosti posameznega spremljevalca izrednih prevozov. Po poteku roka iz prejšnjega stavka se podatki iz evidence izbrišejo.

(14) Minister, pristojen za promet, podrobneje predpiše program strokovnega usposabljanja, način in postopek opravljanja preizkusa znanja, obliko in vsebino potrdila o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov ter način pridobitve novega potrdila o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov v primeru izgube, kraje ali uničenja.

(15) Z globo 600 eurov se kaznuje za prekršek spremljevalec izrednih prevozov, ki za spremljanje izrednih prevozov ni usposobljen po predpisanem programu.

(16) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek spremljevalec izrednih prevozov, ki ravna v nasprotju z osmim odstavkom tega člena.

44. člen (spremnstvo izrednega prevoza)

(1) Spremnstvo izrednega prevoza se opravlja z vozili in opremo, ki izpolnjujejo predpisane pogoje.

(2) Če določi izdajatelj dovoljenja za izredni prevoz pri zavarovanju in izvedbi izrednega prevoza obvezno spremnstvo izrednega prevoza, se spremnstvo izrednega prevoza izvede v skladu s pogoji, navedenimi v dovoljenju za izredni prevoz.

(3) Z globo 300 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki spremljava izrednega prevoza ne opravlja z vozili in opremo, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, ali ki obveznega spremljava izrednega prevoza ne izvede v skladu s pogoji, ki jih je v dovoljenju za izredni prevoz določil izdajatelj dovoljenja za izredni prevoz.

(4) Z globo 1.000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njihova odgovorna oseba pa z globo 300 eurov.

45. člen (avtobusna postajališča)

(1) Avtobusna postajališča na cestah so izven vozišča.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko avtobusno postajališče vzpostavi na vozišču, če prostorske ali druge tehnične zahteve ne omogočajo gradnje avtobusnega postajališča izven vozišča, vključno z vsemi potrebnimi površinami za pešce in kolesarje mimo avtobusnega postajališča, ter na cestah s prometno obremenitvijo do 500 vozil na dan.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka upravljavec ceste pridobi strokovno mnenje komisije, ki jo za državne ceste imenuje minister, pristojen za promet, v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve, za občinske ceste pa župan. Komisijo sestavljajo predstavnik upravljavca ceste in policije, v primeru vzpostavljanja avtobusnega postajališča na vozišču državne ceste pa tudi predstavnik občine, na območju katere se avtobusno postajališče vzpostavlja. Upravljavec ceste se o vzpostavitvi avtobusnega postajališča na vozišču odloči na podlagi strokovnega mnenja komisije.

(4) Avtobusna postajališča na javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, se gradijo, označujejo in vzdržujejo v skladu s tem zakonom.

46. člen

(naležne ploskve na kolesih vozil)

(1) Vozila, ki vozijo po cestah, imajo kolesa s takšnimi naležnimi ploskvami, da ne poškodujejo vozišča.

(2) Motorna vozila z gosenicami smejo voziti po cestah samo, če imajo gosenice obložene s primernimi oblogami, ki ne poškodujejo vozišča.

(3) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki po cesti vozi vozilo s kolesi z naležnimi ploskvami, ki so ali bi lahko poškodovale vozišče, ali motorno vozilo z gosenicami, ki so ali bi lahko poškodovale vozišče.

47. člen

(izjeme pri omejitvi uporabe javne ceste – lokalni promet)

(1) V primeru omejitve uporabe javne ceste za posamezno vrsto vozil se lahko uporaba te ceste dovoli za lokalni promet.

(2) V primeru omejitve uporabe javne ceste za tranzit je uporaba te ceste dovoljena za lokalni promet.

(3) Lokalni promet iz prvega in drugega odstavka tega člena na območju omejene uporabe javne ceste je promet motornih vozil, ki imajo na tem območju izhodišče ali cilj, promet motornih vozil, katerih vozniki, lastniki ali imetniki pravice uporabe imajo na tem območju stalno ali začasno prebivališče, promet motornih vozil, ki so v lasti oziroma v uporabi pravne ali fizične osebe, registrirane za opravljanje prevozov, ki ima na tem območju sedež ali podružnico in urejeno parkirišče, ali avtošole, ki ima na tem območju sedež ali podružnico in urejeno parkirišče.

(4) Za lokalni promet se šteje tudi promet vozil za izvajanje rednega vzdrževanja ceste, vozil komunalnih služb, vprežnih vozil, koles, mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, koles z motorjem, lahkih motornih vozil, lahkih štirikoles, traktorjev in motokultivatorjev ter promet motornih vozil, s katerimi se kandidati usposablajo za vožnjo motornih vozil ali opravljajo izpite za voznike motornih vozil.

(5) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek voznik posameznik, ki vozi v območju lokalnega prometa v nasprotju s tretjim ali četrtem odstavkom tega člena.

(6) Z globo 600 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki vozi v območju lokalnega prometa v nasprotju s tretjim ali četrtem odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

48. člen

(prekomerna prometna obremenitev javne ceste s tovornimi vozili)

(1) Prekomerna prometna obremenitev javne ceste s tovornimi vozili je začasno ali trajno povečanje prometa tovornih vozil na določeni izvorno ciljni relaciji, ki poteka po odseku javne ceste in je posledica izvajanja večjih investicijskih projektov ali izkoriščanja in gospodarjenja z naravnimi surovinami.

(2) Pri prekomerni prometni obremenitvi javne ceste iz prejšnjega odstavka krije povzročitelj sorazmeren del stroškov investicijskega vzdrževanja javne ceste, katerega vzrok

je povečana obremenitev s tovornimi vozili in pri povprečnem obsegu in strukturi cestnega prometa ne bi bilo potrebno.

(3) Pričakovano povečanje prometne obremenitve javne ceste s tovornimi vozili ugotavlja upravljavec ceste:

- v postopku izdaje smernic in mnenj k prostorskemu aktu;
- v postopku izdaje dovoljenj za gradnjo, ki bo vir povečane prometne obremenitve javne ceste s tovornimi vozili, ali
- neposredno s štetjem, če je prometna obremenitev javne ceste že nastala, povzročitelj prometne obremenitve pa upravljavca ceste predhodno ni seznanil z gradnjo objekta ali drugim posegom.

(4) Prekomerna prometna obremenitev se lahko začne izvajati po sklenitvi pogodbe med upravljavcem ceste in investitorjem objekta oziroma nosilcem rudarske ali vodne pravice, s katero so opredeljene vse medsebojne obveznosti v zvezi z vzdrževalnimi deli ceste po prenehanju prometne obremenitve, kakor tudi obveznosti v zvezi s povečanim rednim vzdrževanjem ceste med trajanjem povečane prometne obremenitve.

(5) Minister, pristojen za promet, predpiše metodologijo za določitev potrebnih ukrepov in delitev stroškov zaradi prekomerne prometne obremenitve javnih cest s tovornimi vozili.

49. člen **(delitev in kategorizacija javnih cest)**

(1) Javne ceste so državne in občinske ceste.

(2) Državne ceste so v lasti Republike Slovenije, občinske ceste pa v lasti občin.

(3) Glede na pomen za promet in povezovalno funkcijo v prostoru se državne ceste kategorizirajo na avtoceste, hitre ceste, glavne ceste I. in II. reda, regionalne ceste I., II. in III. reda ter državne kolesarske poti, občinske ceste pa na lokalne ceste, javne poti ter občinske kolesarske poti.

(4) Lokalne ceste se v naseljih lahko razvrščajo v več podkategorij, ki se določijo v predpisu iz petega odstavka tega člena.

(5) Merila za kategorizacijo javnih cest določi vlada.

(6) Javne ceste so lahko namenjene uporabi za vse ali samo za določene vrste prometa (npr. ceste, rezervirane za motorna vozila, ceste, rezervirane za promet kolesarjev, ali ceste, namenjene za druge vrste prometa).

50. člen **(podatki o javnih cestah)**

(1) Za potrebe načrtovanja, spremljanja stanja, upravljanja, vzdrževanja in statistične namene se vodi evidenca o javnih cestah kot banka cestnih podatkov (v nadaljnjem besedilu: BCP), ki obsega opisne, numerične, grafične in druge podatke o javnih cestah in objektih na njih in predstavlja enotno zbirko podatkov.

(2) BCP vsebuje tehnične podatke o državnih oziroma občinskih cestah, podatke o objektih na državnih oziroma občinskih cestah ter podatke o državnih oziroma občinskih kolesarskih povezavah in poteh. Poleg tehničnih podatkov vsebuje BCP tudi podatke o

prometnih obremenitvah in izdatkih za javne ceste. Podatki o javnih cestah in objektih na njih se izkazujejo tako, da je razvidna umestitev posameznih sestavnih delov ceste v prostoru.

(3) BCP vodi in vzdržuje za državne ceste direkcija, za občinske ceste pa občina. Za ceste, ki jih upravlja koncesionar iz 14. ali 67. člena oziroma gospodarska družba iz 54. člena tega zakona, zagotavlja podatke ta upravljavec. Direkcija, koncesionar iz 14. ali 67. člena oziroma gospodarska družba iz 54. člena tega zakona in občine pridobivajo podatke iz obstoječih uradnih zbirk, ki jih potrebujejo za BCP, brezplačno.

(4) Podatki iz drugega odstavka tega člena se zbirajo neposredno iz projektne dokumentacije izvedenih del, uradnih kartografskih gradiv, popisnih obrazcev, slikovnega gradiva, drugih zbirk ter posebnih meritev oziroma z zajemom podatkov neposredno na terenu. Podatke o izdatkih za javne ceste zagotavljajo ministrstvo, pristojno za promet, ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, policija, inšpektorat, pristojen za državne ceste, občine, koncesionar iz 14. oziroma 67. člena in gospodarska družba iz 54. člena tega zakona.

(5) Lokacijske podatke o javnih cestah in objektih na njih, kakor tudi vsako spremembo teh podatkov, posamezni zavezanec za vodenje in vzdrževanje podatkov sporoči organu, pristojnemu za geodetske zadeve, za potrebe vodenja zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture najpozneje v treh mesecih od nastanka sprememb.

(6) Zavezanec za zagotavljanje podatkov o izdatkih za javne ceste pošlje podatke direkciji brezplačno najpozneje do 15. maja tekočega leta za preteklo leto. Če zavezanec podatkov ne pošlje, se šteje, da direkcija ne razpolaga o izdatkih za javne ceste, ki jih je imel posamezen zavezanec, kar se zaznamuje v BCP, ki jo vodi direkcija.

(7) Minister, pristojen za promet, predpiše način označevanja javnih cest ter vodenja podatkov o javnih cestah in objektih na njih.

51. člen

(omrežje kolesarskih povezav)

(1) Kolesarska povezava je niz prometnih površin, namenjenih javnemu prometu kolesarjev in drugih udeležencev pod pogoji, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa, ter je označena s predpisano prometno signalizacijo.

(2) Kolesarska povezava je lahko izvedena kot kolesarska cesta, kolesarska pot, kolesarska steza, kolesarski pas ali kot prometna površina, ki je namenjena tudi drugim udeležencem v prometu.

(3) Glede na povezovalni pomen v prostoru se kolesarske povezave delijo na daljinske, glavne, regionalne in lokalne kolesarske povezave.

(4) Kolesarske povezave se lahko med seboj deloma prekrivajo.

(5) Vzpostavitev in označitev ter vzdrževanje omrežja kolesarskih povezav je v javnem interesu.

(6) Razvrstitev, označitev, vzdrževanje in pogoje za vzpostavitev kolesarskih povezav predpiše minister, pristojen za promet.

52. člen

(nosilec javnega pooblastila in pritožbeni organ)

(1) Soglasja, dovoljenja in mnenja iz 30., 31., 39., 76., 77., 78., 79., 83., 89., 109., 111. in 113. člena ter odločbe iz 23. in 34. člena tega zakona izdajo upravljavci cest oziroma koncesionar iz 14. ali 67. člena ali gospodarska družba iz 54. člena tega zakona na podlagi javnega pooblastila.

(2) Zoper soglasja in dovoljenja ter odločbe, ki jih po določbah tega zakona izdajo upravljavci državnih cest, je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za promet.

III. GRADNJA DRŽAVNIH CEST

53. člen (nacionalni program)

(1) Strateške usmeritve in cilji dolgoročnega razvoja državnih cest se določijo v nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: nacionalni program).

(2) Z nacionalnim programom se določijo prioritete izvedbe posameznih aktivnosti za izvedbo ukrepov na državnem cestnem omrežju, nosilci aktivnosti, potrebni finančni viri in časovni okvir za izvedbo aktivnosti.

(3) Konkretnjša izvedba posameznih ukrepov se določi z načrtom vlaganj v promet in prometno infrastrukturo, katerega izvajanje se tekoče spremlja.

(4) Nacionalni program in načrt vlaganj v promet in prometno infrastrukturo pripravi ministrstvo, pristojno za promet. Nacionalni program sprejme Državni zbor Republike Slovenije na predlog vlade, načrt vlaganj pa vlada.

54. člen (posebna gospodarska družba za državne ceste)

Za organiziranje in vodenje gradnje ter vzdrževanja določenih državnih cest in upravljanje teh cest se lahko ustanovi posebna gospodarska družba pod pogoji in na način, kot to določi poseben zakon.

55. člen (kategorizacija državnih cest)

(1) Državne ceste kategorizira vlada. S kategorizacijo ceste določi, kateri vrsti prometa je namenjena posamezna cesta.

(2) Rekonstruirani del državne ceste, s katerim se nadomesti del te ceste, prevzame isto kategorijo kot državna cesta.

(3) Spremembe kategorizacije državnih cest ali njihovih delov in medsebojne prenose cest lahko predlagata minister, pristojen za promet, in župan. Prenosi cest ali delov cest se opravijo po medsebojnem usklajevanju interesov obeh predlagateljev in ob upoštevanju meril za kategorizacijo javnih cest.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek lahko vlada javne ceste, ki se opustijo kot državne ceste, s sklepom prenese med občinske ceste.

(5) Če se preko občinske ceste ali njenega dela navezuje objekt državnega pomena, lahko minister, pristojen za promet, predlaga vladi, da se ta občinska cesta ali njen del prenese med državne ceste.

(6) V primeru novogradnje ceste se kategorija ceste določi na podlagi njene prometne funkcije pred začetkom državnega prostorskega načrtovanja za to cesto, kategorizira pa pred predajo ceste v promet.

56. člen (opustitev državne ceste)

(1) Državna cesta ali njen del se lahko opusti, če se zgradi nova cesta ali del ceste, ki nadomesti prejšnjo.

(2) O opustitvi državne ceste ali njenega dela in prihodnjem ravnanju s to nepremičnino v primerih, ko ni več namenjena prometu, odloči vlada.

57. člen (potek državnih kolesarskih povezav)

(1) Državna kolesarska povezava lahko poteka v okviru javnih cest, nekategoriziranih cest, ki se uporabljajo za javni cestni promet, nekategoriziranih cest ali v okviru objektov vodne, železniške in energetske infrastrukture.

(2) Če poteka državna kolesarska povezava zunaj zemljišč javnega dobra, se pravice in obveznosti izvršujejo v obsegu, kot je potrebno za varno odvijanje kolesarskega prometa. Pravice in obveznosti se uredijo s posebno pogodbo med upravljavcem kolesarske povezave in lastnikom zemljišča, preko katerega povezava poteka.

(3) Minister, pristojen za promet, predpiše potek državnih kolesarskih povezav.

58. člen (financiranje in sofinanciranje gradnje državne ceste)

(1) Gradnjo in vzdrževanje prometnih površin, objektov in naprav iz 72. člena tega zakona v okviru cestnega zemljišča državne ceste ter izvedbo prehodov za pešce v naselju financira oziroma sofinancira občina.

(2) Gradnjo posameznih delov državnih cest lahko financira ali sofinancira tudi drug subjekt, če je gradnja teh delov cest pogojena z njegovimi načrtovanimi prostorskimi ureditvami.

(3) Če je gradnja cestnega priključka na državno cesto pogojena tudi z izvedbo vzdrževalnih del ali vzdrževalnih del v javno korist državne ceste, stroške teh del krije investitor cestnega priključka.

(4) Če narava dejavnosti gospodarskega subjekta zahteva gradnjo ceste z boljšimi elementi in v večjem obsegu, kot to zahtevata povprečen obseg in struktura prometa, gospodarski subjekt financira ta dela v obsegu stroškov dodatno potrebnih del na državni cesti.

(5) Če je gradnja določenih prometnih površin, objektov in naprav iz prvega odstavka tega člena nujna zaradi povečanja pretočnosti in varnosti prometa po državni cesti skozi naselje, je lahko celotna investicija v breme Republike Slovenije.

(6) Financiranje oziroma sofinanciranje del iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena ter druge medsebojne obveznosti se uredijo s posebno pogodbo, ki jo skleneta Republika Slovenija in investitor del.

(7) Pogodbo iz prejšnjega odstavka v imenu in za račun Republike Slovenije sklene minister, pristojen za promet.

59. člen **(sofinanciranje gradnje obvozne ceste)**

Sredstva za gradnjo obvozne ceste, ki nadomesti del ceste, ki poteka skozi poselitveno območje, zagotavljata Republika Slovenija in občina. Sofinanciranje gradnje obvozne ceste ter obveznosti prevzema nadomeščenega dela državne ceste se uredijo s posebno pogodbo, ki jo skleneta Republika Slovenija in občina. Pogodbo v imenu in za račun Republike Slovenije sklene minister, pristojen za promet.

60. člen **(financiranje državnih kolesarskih povezav)**

(1) Financiranje vzpostavitve državne kolesarske povezave v delu, ki ne poteka po državni cesti, se uredi s posebno pogodbo, ki jo skleneta Republika Slovenija in lastnik ceste oziroma druge prometne površine. Pogodbo v imenu in za račun Republike Slovenije sklene minister, pristojen za promet.

(2) Financiranje iz prejšnjega odstavka obsega označitve državne kolesarske povezave s predpisano prometno signalizacijo ter izvedbo nujnih varnostnih ukrepov in obrabne konstrukcije ceste oziroma prometne površine.

(3) Stroški izvedbe nujnih varnostnih ukrepov in obrabne konstrukcije ceste oziroma druge prometne površine se poračunajo v okviru pogodbe o pravici uporabe teh površin.

61. člen **(obveznost investitorja zaradi prestavitve državne ceste)**

(1) Če je treba obstoječo državno cesto prestaviti zaradi gradnje drugega objekta ali naprave, se prestavljeni del ceste zgradi z elementi, ki ustrezajo namenu ceste in drugim zahtevam tega zakona. Stroške prestavitve državne ceste krije investitor objekta ali naprave.

(2) Investitor iz prejšnjega odstavka ni zavezanec za tisti del stroškov, nastalih zaradi pogojenih boljših elementov nadomeščenega dela državne ceste od elementov, določenih po prejšnjem odstavku.

62. člen **(obveznost usklajenega projektiranja in gradnje gospodarske javne infrastrukture)**

(1) Če se hkrati z gradnjo državne ceste na cestnem zemljišču predvideva tudi gradnja druge gospodarske javne infrastrukture, ki ne služi cesti ali njeni uporabi, projektna dokumentacija vsebuje tudi rešitve te gospodarske javne infrastrukture.

(2) Usklajenost projektiranja in gradnje objektov gospodarske javne infrastrukture iz prejšnjega odstavka je v pristojnosti upravljavca državne ceste.

(3) Stroške projektiranja in gradnje objektov posamezne gospodarske javne infrastrukture iz prvega odstavka tega člena krije njen upravljavec.

63. člen **(obveznost obveščanja o posegih v državno cesto)**

(1) Upravljavec državne ceste v fazi načrtovanja gradnje državne ceste obvesti upravljavce druge gospodarske javne infrastrukture v cestnem telesu ali ob njem najmanj 90 dni pred začetkom del, da ti lahko svoja dela uskladijo z gradnjo ceste.

(2) Upravljavec državne ceste da upravljavcu druge gospodarske javne infrastrukture iz prejšnjega odstavka na razpolago tehnične in druge podatke, potrebne za uskladitev del.

(3) Določbe tega člena veljajo smiselno tudi za upravljavce gospodarske javne infrastrukture v cestnem telesu ali ob njem, kadar nameravajo graditi svoje objekte in naprave v državni cesti.

64. člen **(dovoljenje za začasno uporabo državne ceste)**

(1) Za novo ali rekonstruirano državno cesto, za katero je bilo izdano gradbeno dovoljenje, lahko ministrstvo, pristojno za promet, izda dovoljenje za začasno uporabo že pred dokončanjem vseh del zunaj vozišča ceste, predvidenih z izdanim gradbenim dovoljenjem, če vozišče izpolnjuje pogoje za varno odvijanje prometa.

(2) Pregled državne ceste iz prejšnjega odstavka se opravi v skladu z 21. členom tega zakona. Zapisnik o pregledu ceste je priloga vloge za izdajo dovoljenja iz prejšnjega odstavka.

(3) V postopku izdaje dovoljenja za začasno uporabo je stranka le upravljavec državne ceste.

(4) Dovoljenje za začasno uporabo velja do pridobitve uporabnega dovoljenja, ki ga izda pristojni upravni organ, vendar največ pet let.

(5) Pridobitev dovoljenja za začasno uporabo državne ceste je obvezna, ko je čas od končanja del na vozišču ceste do dokončanja preostalih del po gradbenem dovoljenju daljši od 60 dni.

(6) Če se za začasno cesto uporabi dokončana posamezna faza nove ali rekonstruirane ceste ter če je novogradnja ali rekonstrukcija končana in še ni izdano dovoljenje iz prvega odstavka tega člena, lahko upravljavec ceste konča zaporo ceste in pod posebnimi pogoji dovoli začasno uporabo ceste, če je nadzornik del predhodno podal pisno izjavo, da so dela opravljena v skladu s projektno dokumentacijo in so izpolnjene predpisane bistvene zahteve v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

IV. UPRAVLJANJE DRŽAVNIH CEST

65. člen (upravljavca državnih cest)

Upravljavec avtocest, hitrih cest ter cest, ki so določene kot izbirne cestninske ceste v skladu z zakonom, ki ureja cestninjenje, je Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji, d. d. (v nadaljnjem besedilu: DARS, d. d.), upravljavec glavnih in regionalnih cest ter državnih kolesarskih povezav pa direkcija.

66. člen (naloge in pristojnosti upravljavcev cest)

(1) Direkcija opravlja strokovno-tehnične, razvojne, organizacijske in upravne naloge za gradnjo, vzdrževanje in varstvo državnih cest in kolesarskih poti. Te naloge obsegajo:

- izdelavo strokovnih podlag za načrte vzdrževanja in razvoja državnih cest in izdelavo osnutkov teh načrtov;
- naloge rednega vzdrževanja državnih cest;
- naloge nadzora nad stanjem državnih cest;
- naloge nadzora nad prometno ureditvijo na državnih cestah;
- naloge upravljanja, vodenja in nadzora prometa;
- izvajanje postopkov podeljevanja koncesij in izbire koncesionarja za redno vzdrževanje državnih cest;
- izvajanje postopkov javnega naročanja za izvajanje del rednega vzdrževanja državnih cest, ki niso predmet koncesije, ter za izvajanje vzdrževalnih del, vzdrževalnih del v javno korist, rekonstrukcij in gradenj novih državnih cest;
- naloge v zvezi z investicijami v državne ceste;
- vodenje evidenc o državnih cestah in zbirne evidence o javnih cestah;
- pridobivanje podatkov o prometnih obremenitvah na državnih cestah in o prekoračitvah dimenzij (višina, širina in dolžina) in mas vozil;
- naloge v zvezi z organizacijo obveščanja javnosti o stanju državnih cest in prometa na njih;
- pripravo strokovnih izhodišč za smernice in mnenja k državnim prostorskim aktom;
- izdajo smernic in mnenj k občinskim prostorskim aktom;
- izdajo soglasij v skladu s tem zakonom oziroma mnenj ali projektnih pogojev v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov;
- naloge v zvezi s pripravo strokovnih podlag za tehnične predpise, ki urejajo projektiranje, gradnjo in vzdrževanje javnih cest;
- sklepanje pogodb po pooblastilu ministra, pristojnega za promet;
- druge naloge, določene z zakonom ali drugim predpisom.

(2) DARS, d. d., opravlja naloge upravljavca v skladu s posebnim zakonom.

67. člen (koncesija za upravljanje določenih državnih cest)

(1) Za upravljanje državne ceste se lahko pravni ali fizični osebi podeli koncesija.

(2) Koncesija iz prejšnjega odstavka se podeli v skladu z zakonom, ki ureja nekatere koncesijske pogodbe.

(3) V koncesijski pogodbi za upravljanje državne ceste se poleg pravic in obveznosti v zvezi z upravljanjem uredijo tudi pravice in obveznosti v zvezi z vzdrževanjem državne ceste.

(4) Koncesionarju iz prejšnjega odstavka se lahko podeli javno pooblastilo za izdajo soglasij, dovoljenj in mnenj iz 30., 31., 39., 76., 77., 78., 79., 83. in 89. člena ter odločb iz 23. in 34. člena tega zakona.

V. VZDRŽEVANJE DRŽAVNIH CEST

68. člen **(redno vzdrževanje državnih cest)**

Redno vzdrževanje državnih cest, razen prometnih površin, objektov in naprav iz 72. člena tega zakona, je obvezna gospodarska javna služba državnega pomena.

69. člen **(redno vzdrževanje križišč državne ceste)**

V območju križišča državne ceste z drugo cesto upravljavec državne ceste vzdržuje vozišče ter prometno signalizacijo in prometno opremo državne ceste, razen prometne signalizacije in prometne opreme iz 72. člena tega zakona.

70. člen **(vzdrževanje premostitvenih objektov na državnih cestah)**

(1) Vzdrževanje premostitvenega objekta nad ali pod državno cesto je v pristojnosti upravljavca ceste višje kategorije.

(2) Upravljavec ceste, ki poteka preko premostitvenega objekta ali pod njim, vzdržuje vozišče, površine za pešce in kolesarje, naprave za odvodnjavanje, ograje ter drugo opremo in naprave, ki služijo tej cesti.

(3) Če upravljavec ceste iz prejšnjega odstavka v okviru izvajanja vzdrževalnih del na premostitvenem objektu ne izvede nujnih ukrepov, ki so v javnem interesu in jih ni mogoče odlagati, jih izvede na njegov račun upravljavec državne ceste.

(4) Vzdrževanje premostitvenih objektov pri križanju ceste z železniško progo se izvaja v skladu z zakonom, ki ureja varnost železniškega prometa.

(5) Pri vzdrževanju premostitvenih objektov vodotokov je vzdrževanje objektov in naprav, potrebnih za varstvo pred škodljivim delovanjem voda na vplivnem odseku vodotoka, v pristojnosti upravljavca ceste, kot je določeno v 32. členu tega zakona.

71. člen **(redno vzdrževanje in vzdrževanje državne ceste na mejnem prehodu)**

Državna cesta na mejnem prehodu se redno vzdržuje in vzdržuje v enakem obsegu in na enaki ravni kot pred mejnim prehodom. Vzdrževanje drugih prometnih površin (npr. dodatni prometni pasovi, pločniki) na mejnem prehodu zagotavljajo upravljavci teh površin.

72. člen

(redno vzdrževanje prometnih površin ter objektov in naprav v naseljih)

V naselju občine redno vzdržujejo prometne površine, objekte in naprave na cestnem zemljišču državne ceste, ki so v funkciji javnih površin naselja:

- priključke občinskih cest na državno cesto, razen prometne signalizacije in prometne opreme, namenjene odvijanju prometa na državni cesti;
- odstavne niše, parkirne površine, avtobusna postajališča in druge prometne površine izven vozišča;
- kolesarske steze, pločnike in cestne objekte na teh površinah;
- cestno razsvetljavo, semaforje, razen krmilnih naprav semaforjev, in prometno signalizacijo z zunanjo ali notranjo osvetlitvijo s pripadajočim napajalnim omrežjem, vključno z oskrbo z električno energijo;
- zelene površine in urbano opremo v območju cestnega zemljišča.

73. člen

(vzdrževanje občinskih cest ob preusmeritvah prometa)

(1) Upravljavec državne ceste lahko zaradi zapore državne ceste začasno preusmeri promet na občinske ceste.

(2) Če je treba med preusmeritvijo prometa z državne ceste na občinsko cesto povečati obseg vzdrževanja te ceste ali pa jo je treba pred tem usposobiti za prevzem dodatnega prometa, ima občina pravico do povrnitve teh stroškov.

(3) Pred preusmeritvijo prometa na občinsko cesto se ob prisotnosti upravljavca občinske ceste izvede monitoring obstoječega stanja, po končani preusmeritvi pa na stroške upravljavca državne ceste izvede sanacija ceste v stanje, ugotovljeno pred monitoringom.

74. člen

(redno vzdrževanje državnih kolesarskih povezav)

(1) Državne kolesarske povezave redno vzdržuje direkcija.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek državne kolesarske povezave, ki potekajo po občinskih cestah, redno vzdržuje direkcija le v obsegu vzdrževanja prometne signalizacije in prometne opreme, namenjene prometu kolesarjev.

(3) Redno vzdrževanje državne kolesarske povezave, ki poteka po delu nekategorizirane ceste, nekategorizirane ceste, ki se uporablja za javni cestni promet, ali je sestavni del druge gospodarske javne infrastrukture, se uredi s posebno pogodbo med direkcijo in lastnikom ali od njega pooblaščenim upravljavcem te ceste oziroma druge gospodarske javne infrastrukture.

VI. VARSTVO DRŽAVNIH CEST IN PROMETA NA NJIH

75. člen

(omejitve uporabe državne ceste)

(1) Direkcija oziroma koncesionar iz 14. ali 67. člena oziroma gospodarska družba iz 54. člena tega zakona lahko začasno prepove ali omeji uporabo ceste ali njenega dela (omejitev prometa posameznih vrst vozil, zmanjšanje dovoljene skupne mase, osne

obremenitve ali dimenzij vozil, zmanjšanje največje dovoljene hitrosti vozil in drugi ukrepi), če je državna cesta ali njen del v stanju, da:

- promet po njej ni mogoč ali je mogoč samo promet posameznih vrst vozil;
- bi promet posameznih vrst vozil povzročil pospešeno propadanje te ceste;
- to terjajo drugi utemeljeni razlogi, ki se nanašajo na zavarovanje ceste in varnost prometa na njej (posebne razmere zaradi snega, poledice, odjuge, močnega vetra, nenadne poškodbe ceste ali ovire na cesti).

(2) Direkcija oziroma koncesionar iz 14. ali 67. člena oziroma gospodarska družba iz 54. člena tega zakona o ukrepih, ki jih utemeljujejo razlogi iz prve ali druge alineje prejšnjega odstavka, po elektronski poti obvesti ministrstvo, pristojno za promet, policijo, pristojni center za obveščanje, pristojni inšpekcijski organ za ceste in prometno-informacijski center najmanj sedem dni pred izvedbo ukrepa na državni cesti. Prometno-informacijski center o ukrepih obvesti javnost najmanj tri dni pred izvedbo ukrepa.

(3) Ukrepe, ki jih utemeljujejo razlogi iz tretje alineje prvega odstavka tega člena, lahko sprejmeta tudi izvajalec rednega vzdrževanja ceste ali vodja intervencije ob prometnih in drugih nesrečah ter izrednih dogodkih. O teh ukrepih nemudoma obvestita upravljavca državne ceste, policijo, pristojno občinsko redarstvo, pristojni inšpekcijski organ za ceste in prometno-informacijski center, ki o ukrepih takoj obvesti javnost.

(4) Minister, pristojen za promet, lahko na posameznih državnih cestah zaradi pretočnosti prometa, varstva bivalnega in naravnega okolja ter prometne preobremenjenosti naravnega okolja odredi omejitve uporabe državnih cest za:

- tovorna vozila, katerih največja dovoljena masa presega 7,5 tone, razen za prevoze teh vozil v lokalnem prometu, na cestah, ki potekajo skozi ali mimo naselja in vzporedno s katerimi potekajo državne ceste enakih ali boljših prometno tehničnih-lastnosti;
- vsa motorna vozila ali posamezne vrste motornih vozil na cestah, ki potekajo po zavarovanih območjih narave, na predlog ministra, pristojnega za okolje.

(5) Minister, pristojen za promet, določi način označitve in zavarovanja vozil, ustavljenih na avtocesti in hitri cesti, kadar jih je treba zaradi zimskih razmer, močnega vetra ali izrednega dogodka, zaradi česar jim je onemogočena nadaljnja vožnja po avtocesti, hitri cesti ali drugi državni cesti, ki se nanjo navezuje, izločiti iz prometa.

(6) Ukrepe omejitve uporabe državne ceste izvede izvajalec rednega vzdrževanja ceste v okviru opravljanja gospodarske javne službe.

(7) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja cest, ki ne sprejme ustreznih ukrepov ali na predpisan način ne obvešča subjektov iz tretjega odstavka tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

76. člen **(varovalni pas ob državni cesti)**

(1) Zaradi razvoja državnega cestnega omrežja, preprečitve škodljivih vplivov emisij prometa na bivalno okolje ter preprečitve vplivov drugih neposrednih prostorskih ureditev na državno cesto in promet na njej je ob teh cestah varovalni pas, v katerem je raba prostora omejena.

(2) Gradnja objektov ali izvajanje drugih gradbenih posegov, vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu državne ceste je dovoljena le s soglasjem, ki ga upravljavec državne ceste izda v skladu s tem zakonom, ali mnenjem, ki ga upravljavec državne ceste izda v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

(3) V varovalnem pasu državne ceste je širitev ureditvenih območij naselij, namenjenih graditvi stanovanjskih objektov, prepovedana.

(4) Upravljavlec državne ceste izda soglasje ali mnenje iz drugega odstavka tega člena, če z načrtovano prostorsko ureditvijo oziroma gradnjo v varovalnem pasu ni onemogočen prihodnji razvoj ceste, promet na cesti nima bistvenega negativnega vpliva na dejavnost načrtovane prostorske ureditve ter načrtovana prostorska ureditev oziroma gradnja objektov nima negativnega vpliva na cesto in promet na njej.

(5) Investitor prostorske ureditve v obstoječih ureditvenih območjih naselij, ki so v varovalnem pasu državne ceste, nima pravice zahtevati izvedbe ukrepov za zaščito pred negativnimi vplivi prometa na njej, določenih z zakonom, ki ureja varstvo okolja.

(6) Varovalni pas državne ceste se meri od zunanega roba cestnega zemljišča oziroma meje parcele v smeri prečne in vzdolžne osi, pri premostitvenih objektih pa od tlorisne projekcije najbolj izpostavljenih robov objekta na zemljišče ter znaša:

- pri avtocestah 40 metrov;
- pri hitrih cestah 35 metrov;
- pri glavnih cestah 25 metrov;
- pri regionalnih cestah 15 metrov;
- pri državnih kolesarskih cestah in poteh 2 metra.

(7) Ne glede na prejšnji odstavek varovalnega pasu nimajo državne kolesarske ceste in poti v delu njihovega poteka preko vodnih zemljišč in zemljišč, ki niso javno dobro v lasti države.

(8) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik – lastnik ali imetnik pravice uporabe zemljišča, ki v varovalnem pasu državne ceste brez soglasja ali v nasprotju s soglasjem upravljavca ceste gradi ali zgradi objekt, izvaja ali izvede druge gradbene posege, vzpostavlja ali vzpostavi trajni nasad, ograjo in živo mejo.

(9) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba – lastnica ali imetnica pravice uporabe zemljišča, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njena odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

77. člen

(gradnja gospodarske javne infrastrukture v območju državne ceste)

(1) Gospodarsko javno infrastrukturo je dovoljeno graditi v območju državne ceste le pod pogoji in na način, določen s soglasjem, ki ga upravljavec državne ceste izda v skladu s tem zakonom, ali mnenjem, ki ga upravljavec državne ceste izda v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

(2) Upravljavlec državne ceste lahko zahteva od upravljavca gospodarske javne infrastrukture, da objekte in omrežja gospodarske javne infrastrukture preuredi ali prestavi, kadar je to potrebno zaradi gradnje državne ceste. Stroške prestitve ali preureditve objektov in omrežja gospodarske javne infrastrukture krije upravljavec državne ceste, razen če je to v nasprotju s pogoji za njihovo gradnjo iz soglasja ali mnenja iz prejšnjega odstavka.

(3) Upravljavlec državne ceste lahko zavrne izdajo soglasja ali mnenja iz prvega odstavka tega člena, če bi objekti in omrežja gospodarske javne infrastrukture ogrožali državno cesto ali promet na njej, bistveno oteževali njeno vzdrževanje ali onemogočali njen razvoj.

(4) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki gradi ali zgradi gospodarsko javno infrastrukturo v območju državne ceste brez soglasja ali v nasprotju s soglasjem upravljavca državne ceste.

(5) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

78. člen

(posegi v državno cesto zaradi vzdrževanja druge gospodarske javne infrastrukture)

(1) Vzdrževalna dela na obstoječi gospodarski javni infrastrukturi na cestnem zemljišču državne ceste se lahko opravljajo le s soglasjem upravljavca državne ceste.

(2) V soglasju za izvajanje del iz prejšnjega odstavka se določijo način, pogoji in nadzor nad opravljanjem teh del.

(3) Soglasje iz prvega odstavka tega člena ni potrebno, če je s poškodbami objektov in omrežja gospodarske javne infrastrukture, zgrajenih na cestnem zemljišču državne ceste, neposredno ogrožen varen promet oziroma življenje in zdravje ljudi in živali ali bi lahko nastala večja gospodarska škoda. Upravljavec gospodarske javne infrastrukture takoj odstrani neposredno nevarnost in o tem brez odlašanja po elektronski poti obvesti izvajalca rednega vzdrževanja ceste. Upravljavec gospodarske javne infrastrukture takoj odpravi poškodbe na njej, vzpostavi državno cesto v prvotno stanje in o končanih delih po elektronski poti obvesti upravljavca državne ceste in izvajalca rednega vzdrževanja državne ceste.

(4) Če se zaradi del iz prejšnjega odstavka omeji uporaba državne ceste, upravljavec gospodarske javne infrastrukture, vgrajene v državno cesto, takoj obvesti in pozove izvajalca rednega vzdrževanja ceste, da vzpostavi zaporo ceste na njegove stroške ter o omejitvi uporabe državne ceste in o njenem prenehanju po elektronski poti obvesti pristojno policijsko upravo in prometno-informacijski center.

(5) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki brez soglasja upravljavca državne ceste izvaja vzdrževalna in druga dela na gospodarski javni infrastrukturi na zemljišču državne ceste ali opravlja ta dela v nasprotju z danim soglasjem.

(6) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

(7) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek upravljavec gospodarske javne infrastrukture, ki ravna v nasprotju s tretjim ali četrtim odstavkom tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

79. člen

(cestni priključki na glavne in regionalne ceste)

(1) Cestni priključki občinskih in nekategoriziranih cest ter individualni cestni priključki na glavne in regionalne ceste se lahko gradijo le na podlagi soglasja, ki ga direkcija izda v skladu s tem zakonom, ali mnenja, ki ga direkcija izda v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov. S soglasjem ali mnenjem se na podlagi predpisa, ki ureja cestne priključke na javne ceste, določijo tehnični in drugi pogoji gradnje priključka ter njegova opremljenost s prometno signalizacijo in prometno opremo.

(2) Direkcija izda soglasje ali mnenje iz prejšnjega odstavka, če ugotovi, da to ne bo imelo škodljivih posledic za zmogljivost glavne ali regionalne ceste in varnost prometa na njej ter če objektov in zemljišč ni mogoče z ekonomsko upravičeno rešitvijo navezati na občinsko cesto.

(3) Individualni cestni priključki so praviloma navezani na občinsko ali nekategorizirano cesto, ki se uporablja za javni cestni promet, in preko njih na državno cesto.

(4) Cestni priključki iz prejšnjega odstavka, katerih izvedba je dovoljena na podlagi soglasja direkcije, morajo izpolnjevati merila za enostavne objekte v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

(5) Stroške gradnje cestnega priključka na državno cesto, vključno s postavitvijo potrebne prometne signalizacije in prometne opreme, krije investitor priključka, v primeru priključevanja občinske ceste pa občina.

(6) Cestni priključek občinske in nekategorizirane ceste ter individualni cestni priključek je do meje cestnega zemljišča s pripadajočo prometno signalizacijo in prometno opremo sestavni del državne ceste.

(7) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik – lastnik ali imetnik pravice uporabe zemljišča, ki gradi ali zgradi cestni priključek na glavno ali regionalno cesto brez soglasja direkcije ali v nasprotju z danim soglasjem.

(8) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba – lastnica ali imetnica pravice uporabe zemljišča, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njena odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

80. člen

(obvezna prilagoditev cestnega priključka)

(1) Če cestni priključek na glavno ali regionalno cesto zaradi povečanega obsega prometa ali spremenjene vrste prometa na cestnem priključku ne izpolnjuje več zahtevanih prometnih in varnostnih pogojev ali ni vzdrževan, direkcija samostojno ali na predlog pristojnega inšpekcijskega organa za ceste z odločbo odredi njegovo prometno-tehnično prilagoditev spremenjenim razmeram. Stroške preureditve cestnega priključka krije lastnik ali imetnik pravice uporabe cestnega priključka ali njegov pravni naslednik, v primeru priključevanja občinske ceste pa občina.

(2) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za promet.

81. člen

(ukinitev, sprememba prometne ureditve in prestavitev cestnega priključka)

(1) Direkcija lahko z odločbo ukine cestni priključek na glavno ali regionalno cesto, če se njegova prilagoditev ne izvede v skladu z odločbo iz prejšnjega člena.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko direkcija z odločbo ukine ali spremeni prometno ureditev na območju cestnega priključka na državno cesto, če je cestni priključek na območju, kjer se mora izvesti ukrep za varstvo državne ceste in zavarovanje prometa na njej, ali to zahteva sprememba prometne ureditve na glavni ali regionalni cesti. Stroške nadomestnega cestnega priključka krije direkcija.

(3) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za promet.

82. člen **(zapora državne ceste zaradi del ali prireditev na državni cesti)**

(1) Dela na državni cesti ali ob njej, ki vplivajo na promet na tej cesti in jo je zaradi tega treba delno ali popolno zapreti za promet, se lahko opravljajo le z dovoljenjem iz 83. člena tega zakona.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek dovoljenje za delno ali popolno zaporo državne ceste ni potrebno za redno vzdrževanje cest.

(3) Dovoljenje za zaporo glavne ali regionalne ceste je treba pridobiti tudi za športne in druge prireditve na njej. Športne in druge prireditve na avtocestah in hitrih cestah, zaradi katerih bi jih bilo treba popolnoma zapreti za promet, niso dovoljene.

(4) Dovoljenje za popolno zaporo glavne ali regionalne ceste se lahko izda, če je promet mogoče preusmeriti na druge javne ceste ali če se promet zaradi zapore na glavni cesti ne ustavi za več kot 30 minut oziroma zaradi zapore na regionalni cesti za več kot 60 minut.

(5) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim, tretjim in četrtem odstavkom tega člena oziroma v nasprotju z dovoljenjem iz prvega odstavka tega člena.

(6) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim, tretjim in četrtem odstavkom tega člena oziroma v nasprotju z dovoljenjem iz prvega odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

(7) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja državne ceste, če delno ali popolno zaporo državne ceste zaradi del na cesti ali športnih in drugih prireditev izvede brez dovoljenja ali v nasprotju z dovoljenjem, razen v primerih iz drugega odstavka tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

83. člen **(izdaja dovoljenja za zaporo državne ceste)**

(1) Dovoljenje za delno ali popolno zaporo državne ceste izda upravljavec državne ceste in ga vroči predlagatelju zapore ceste. O izdaji dovoljenja upravljavec državne ceste obvesti policijo, pristojni center za obveščanje, pristojni inšpekcijski organ za ceste in izvajalca rednega vzdrževanja ceste, na katero se dovoljenje nanaša.

(2) Z dovoljenjem za zaporo državne ceste se določijo pogoji za izvedbo zapore ceste, preusmeritve prometa zaradi zapore ceste in čas njenega trajanja.

(3) Če za predlagano zaporo ceste ni predpisan načrt zapore ceste v skladu s predpisom, ki ureja zapore na cestah, vloga za izdajo dovoljenja za zaporo ceste vsebuje podatke o lokaciji, vrsti in obsegu del, zaradi katerih se predlaga zapora ceste, čas trajanja zapore ceste in navedbo tipske sheme začasne prometne ureditve. Upravljavec ceste lahko spremeni čas in trajanje zapore ceste, zlasti če se ta predlaga med prireditvami, predvidenimi s koledarjem večjih športnih prireditev, med turistično sezono ali med povečanimi prometnimi obremenitvami ceste.

(4) Določba prejšnjega odstavka o vsebini vloge za zaporo državne ceste zaradi del na cesti se smiselno uporablja tudi za športne in druge prireditve na cesti.

(5) Direkcija pridobi za zaporo ceste, ki jo upravlja koncesionar iz 14. člena tega zakona, predhodno mnenje upravljavca te ceste.

(6) Stroške za izvedbo zapore ceste in preusmeritev prometa zaradi zapore ceste krije njen predlagatelj.

(7) Prometno signalizacijo in prometno opremo za zaporo ceste postavi izvajalec rednega vzdrževanja ceste. O zapori in preusmeritvi prometa obvesti upravljavca državne ceste, prometno-informacijski center, policijo, pristojno občinsko redarstvo in pristojni inšpekcijski organ za ceste najmanj tri dni pred prvo postavitvijo zapore ceste ter takoj ob vsaki njeni spremembi. V tem primeru obveščanje po 9. členu tega zakona ni potrebno.

(8) Izvajalec rednega vzdrževanja ceste, na kateri je delna zapora ceste, v primeru upravičene potrebe vsaj enkrat tedensko vozilom, s katerimi se opravlja izredni prevoz, brezplačno omogoči prehod skozi zaporo ceste.

(9) Obveščenost javnosti o izvedbi zapore državne ceste in preusmeritvi prometa zagotovi prometno-informacijski center.

(10) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja ceste, ki ravna v nasprotju s sedmim odstavkom tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

84. člen (preglednosti ob državni cesti)

(1) V območju nivojskega križišča državnih cest, državne ceste z občinsko cesto ali v območju cestnih priključkov na državno cesto (pregledno polje), na notranjih straneh cestnih krivin (pregledna berma) ter nivojskega križišča državnih cest z železniško progo (preglednostni prostor) ni dovoljeno vzpostaviti kakršne koli vegetacije ali postaviti objekte, naprave in druge predmete ter storiti kar koli drugega, kar bi oviralo preglednost cest, križišča ali cestnega priključka.

(2) Preglednost ob državni cesti se ugotavlja na podlagi tega zakona in zakona, ki ureja varnost železniškega prometa. Tehnične podatke o dimenzijah preglednega polja, pregledne berme oziroma preglednostnega prostora za potrebe rednega vzdrževanja in nadzora državne ceste zagotavlja upravljavec državne ceste.

(3) Zaradi zagotavljanja stanja iz prvega odstavka tega člena, razen na priključkih nekategoriziranih cest na državno cesto, se lahko lastninska pravica začasno ali trajno obremeni s služnostjo v javno korist.

(4) Če gre za ustanovitev služnosti v javno korist, pripada lastniku služneče nepremičnine odškodnina, ki obsega zmanjšano vrednost nepremičnine ali dejansko škodo in izgubljeni dobiček.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek lastnik služneče nepremičnine ni upravičen do odškodnine, če je bila taka omejitev uporabe zemljišča predhodno določena v soglasju, ki ga upravljavec državne ceste izda v skladu s tem zakonom, ali mnenju, ki ga upravljavec državne ceste izda v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov, iz 76. člena tega zakona.

(6) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek posameznik – lastnik ali imetnik pravice uporabe zemljišča, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(7) Z globo 2.000 eurov se kaznuje pravna oseba – lastnica ali imetnica pravice uporabe zemljišča, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, njena odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

85. člen **(prometna ureditev na državnih cestah)**

(1) Prometno ureditev ali njeno spremembo na državni cesti oziroma njenem delu odredi z internim aktom upravljavec državne ceste. Pri zahtevnejših prometnih ureditvah je sestavni del internega akta tudi načrt prometne ureditve.

- (2) Prometna ureditev iz prejšnjega odstavka obsega zlasti:
- določitev uporabe državne ceste za določene vrste vozil oziroma uporabnikov (cesta, rezervirana za motorna vozila, kolesarska cesta, pot ali steza) in meje naselij;
  - določitev omejitev hitrosti vozil in območij omejene hitrosti;
  - določitev prepovedi prehitevanja;
  - določitev prednostnih smeri in sistema ter načina vodenja prometa;
  - določitev prehodov za pešce in kolesarje;
  - določitev ukrepov za umirjanje prometa na odsekih državne ceste skozi naselja;
  - določitev drugih prepovedi, obveznosti ali omejitev, razen omejitev uporabe državne ceste iz 75. člena tega zakona.

(3) Ne glede prvi odstavek tega člena se lahko prometna ureditev za določitev območij omejene hitrosti izvede le na podlagi načrta prometne ureditve.

(4) Omejitev največje dovoljene hitrosti vozil na cesti zunaj naselja ne sme biti manjša od 50 km/h, razen če to terjajo utemeljeni razlogi za varnost ceste in prometa na njej.

(5) Prometna ureditev se označi s predpisano prometno signalizacijo.

86. člen **(poskusna označitev prometne ureditve na državnih cestah)**

(1) Na posameznih odsekih državnih cest se lahko vzpostavi prometna ureditev, ki ni v skladu s tem zakonom (v nadaljnjem besedilu: poskusna prometna ureditev). Začetek in konec cestnega odseka, na katerem se izvaja poskusna prometna ureditev, se označi z informacijskim portalom ali tablo, ki udeležence cestnega prometa obvešča o poskusni prometni ureditvi.

(2) Poskusna prometna ureditev se vzpostavi na predlog ministrstva, pristojnega za promet, ali upravljavca državne ceste v soglasju z ministrom, pristojnim za promet.

(3) Poskusno prometno ureditev izvede upravljavec državne ceste na podlagi internega akta iz prvega odstavka prejšnjega člena in načrta prometne ureditve, ki obsega utemeljen namen, pomen in trajanje poskusne prometne ureditve, vključno s tehničnimi prikazi uporabljene prometne signalizacije in prometne opreme ter njihove načrtovane postavitve.

(4) Upravljavec državne ceste o začetku in trajanju izvajanja poskusne prometne ureditve na določenem cestnem odseku državne ceste najmanj deset dni pred njeno izvedbo obvesti javnost, ministrstvo, pristojno za promet, policijo, pristojni inšpekcijski organ za ceste,

prometno-informacijski center, v primeru izvedbe te ureditve v naselju pa tudi pristojno občinsko redarstvo.

(5) Upravljavec državne ceste najpozneje tri mesece pred potekom obdobja trajanja poskusne prometne ureditve ovrednoti njene učinke na varnost udeležencev cestnega prometa in s tem seznaniti ministrstvo, pristojno za promet.

87. člen **(prometna signalizacija in prometna oprema na državnih cestah)**

(1) Postavitev, zamenjavo, dopolnitev ali odstranitev prometne signalizacije in prometne opreme na državnih cestah odredi upravljavec državne ceste.

(2) Na državni cesti se sme postavljati turistična in druga obvestilna prometna signalizacija v skladu s predpisom, ki ureja prometno signalizacijo in prometno opremo na cestah. Postavitev in odstranitev turistične in druge obvestilne prometne signalizacije odreja upravljavec državne ceste, ki ima pravico do povrnitve stroškov za njeno postavitvev, vzdrževanje in odstranitev.

(3) Pravna ali fizična oseba, ki ji je bila podeljena koncesija za redno vzdrževanje državnih cest, lahko spreminja prometno signalizacijo in prometno opremo le na podlagi internega akta upravljavca državne ceste iz prvega odstavka 85. člena tega zakona, razen v primerih iz tretjega odstavka 75. člena tega zakona.

88. člen **(sistem za informiranje uporabnikov ob državnih cestah)**

(1) Sistem za informiranje uporabnikov ob državnih cestah obsega postavljanje in vzdrževanje informacijskih panojev, tabel, portalov, vitrin ter obcestnih in nadcestnih transparentov, s katerimi se udeležencem cestnega prometa podajajo prometne in prometno-varnostne informacije.

(2) Na objektih sistema za informiranje se lahko udeležencem cestnega prometa podajajo le:

- obvestila, namenjena izboljšanju prometne varnosti;
- pomembne informacije upravljavca državne ceste, če teh ni mogoče podati s predpisano prometno signalizacijo;
- prometne in turistične informacije na servisnih prometnih površinah (npr. informacije o državi, regiji, območju, kraju ali objektu, kulturnih, naravnih ali turističnih znamenitostih).

(3) Presojo vsebine informacije in postavljanje objektov iz prvega odstavka tega člena lahko izvaja le upravljavec državne ceste.

(4) Postavitev objektov sistema za informiranje uporabnikov odredi upravljavec državne ceste z internim aktom iz prvega odstavka 85. člena tega zakona.

89. člen **(oglaševanje ob državnih cestah)**

(1) Objekti za oglaševanje ob državnih cestah so lahko reklamni stolpi, stebri (npr. totemi, piloni), plakatni panoji, oglasne deske, nosilci in drogovi nadcestnih transparentov in zastav, svetlobne vitrine kot del nadstrešnic avtobusnih postajališč ter drugi nepremični in premični namenski nosilci.

(2) Postavljanje oziroma uporaba objektov za oglaševanje je v območju državne ceste zunaj naselja prepovedano.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek je v območju državne ceste zunaj naselja dopustna postavitve objekta za oglaševanje:

- če ima objekt za oglaševanje funkcijo usmerjanja in se namešča tik ob ali na stavbi gospodarskega subjekta, ki ima sedež v tej stavbi, in je ta v varovalnem pasu državne ceste z neposrednim cestnim priključkom na to cesto;
- kot reklamni steber (npr. totem, pilon) v območju kompleksa gospodarskega subjekta, na katerem je lahko le logotip gospodarskega subjekta in druge nujne informacije (npr. cene derivatov na postajah za oskrbo vozil z gorivi, delovni čas postaje oziroma drugega gospodarskega subjekta).

(4) Objekti za oglaševanje se lahko ob državnih cestah v naselju postavljajo in uporabljajo izven:

- preglednega polja in pregledne berme ceste;
- preglednostnega prostora prehoda ceste čez železniško progo v isti ravnini;
- območja vzdolž vozišča ceste, predpisanega za postavitve prometne signalizacije in prometne opreme.

(5) Postavljanje in uporaba elektronskih prikazovalnikov v območju državne ceste je prepovedano. Svetlobne vitrine z neto oglasno površino do vključno 2,1 m², če gre za enostransko oglaševanje, ali 4,2 m², če gre za obojestransko oglaševanje, in osvetljene z notranje strani v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, se lahko ob državnih cestah v naselju postavljajo in uporabljajo zunaj vozišča državne ceste.

(6) Soglasje za postavitve objektov za oglaševanje iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena v območju državne ceste izda upravljavec državne ceste na podlagi načrta za postavitve objekta za oglaševanje, če je oglaševanje v tem območju dovoljeno s prostorskim aktom občine.

(7) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju z drugim, tretjim, četrtim ali petim odstavkom tega člena ali brez soglasja postavi oziroma uporablja objekt za oglaševanje v območju državne ceste ali ga postavi oziroma uporablja v nasprotju s pogoji iz soglasja.

(8) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka in je površina oglasnega sporočila manjša od 5 kvadratnih metrov.

(9) Z globo 8.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz sedmega odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 2.000 eurov.

(10) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz sedmega odstavka tega člena in je površina oglasnega sporočila manjša od 5 kvadratnih metrov, njihova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

VII. VARNOSTNE ZAHTEVE ZA PREDORE

90. člen **(obseg uporabe)**

(1) Določbe tega poglavja se uporabljajo za predore, daljše od 500 m, merjeno po najdaljšem smernem vozišču v popolnoma zaprtem delu predora, na državnih cestah, ki so del vseevropskega cestnega omrežja, kot je določeno z Uredbo (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja in razveljavitvi Sklepa št. 661/2010/EU (UL L št. 348 z dne 20. 12. 2013, str. 1), zadnjič spremenjeno z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2019/254 z dne 9. novembra 2018 o prilagoditvi Priloge III k Uredbi (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja (UL L št. 43 z dne 14. 2. 2019, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1315/2013/EU) in grafično prikazano na zemljevidih v Prilogi I Uredbe 1315/2013/EU.

(2) Vlada lahko predpiše, da se določbe tega poglavja uporabljajo tudi za predore na drugih javnih cestah, ki so daljši od 500 metrov, merjeno po najdaljšem smernem vozišču v popolnoma zaprtem delu predora.

91. člen **(minimalne varnostne zahteve)**

- (1) Minimalne varnostne zahteve za predore iz prejšnjega člena se nanašajo na:
- konstrukcijske značilnosti in opremo predorov, kot so npr. število cevi in smernih vozišč, geometrija predora, izhod v sili, dostop gasilske in druge reševalne ali intervencijske službe, odstavne niše, odvajanje tekočin, požarna varnost, prezračevanje, komunikacijski sistemi, ter
  - ukrepe v zvezi z obratovanjem predora, kot so npr. zagotavljanje potrebnih sredstev in usposobljenega osebja, način izvedbe del v predoru, obvladovanje prometnih in drugih nesreč ter izrednih dogodkov, vključno z zagotovitvijo pravočasnega dostopa gasilske in druge reševalne ali intervencijske službe ter ključne reševalne opreme, delovanje nadzornega centra in njegovo neposredno povezavo s pristojnim centrom za obveščanje, potek prometa v predoru, prevoz nevarnih snovi.

(2) Minimalne varnostne zahteve za predore natančneje predpiše vlada.

(3) Vlada v predpisu iz prejšnjega odstavka predpiše tudi varnostno dokumentacijo, ki se pripravi za posamezno vrsto projektne dokumentacije predora, način odobritve idejne zasnove, način dajanja v obratovanje in pogoje za izdajo dovoljenja za obratovanje predora ter občasne vaje, ki zagotavljajo varnost predora.

(4) Analiza tveganja vsebuje podrobno oceno tveganj za posamezen predor ob upoštevanju vseh projektnih dejavnikov in prometnih pogojev, ki vplivajo na varnost. Vsebina in rezultati analize tveganja so vsebovani v varnostni dokumentaciji, sestavljeni v skladu s predpisom iz prejšnjega odstavka ter zakonom, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Analizo tveganja pripravi oseba, ki je od upravljavca predora funkcionalno neodvisna.

(5) Za namestitev ali uporabo inovativne opreme ali ukrepov, ki zagotavljajo enako ali višjo stopnjo varnosti predora, kot to določa ta zakon in predpis iz drugega odstavka tega člena, lahko ministrstvo, pristojno za promet, dovoli izjemo od zahtev tega predpisa. K dovoljenju izjeme ministrstvo, pristojno za promet, pridobi odobritev Evropske komisije.

92. člen **(naloge ministrstva, pristojnega za promet)**

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, je odgovorno za zagotavljanje vseh vidikov varnosti predora. Ministrstvo, pristojno za promet, sprejema odločitve v zvezi z varnostjo predora, ki je deloma v drugi državi članici, po predhodnem soglasju pristojnega upravnega organa druge države članice ali daje predhodno soglasje k odločitvam tega organa.

(2) Ministrstvo, pristojno za promet, izda dovoljenje za obratovanje predora, če so izpolnjene varnostne zahteve, ki jih določa ta zakon in predpis iz drugega odstavka prejšnjega člena in če je izdano dovoljenje o poskusnem obratovanju oziroma uporabno dovoljenje po zakonu, ki ureja graditev objektov.

(3) Ne glede na 75. člen tega zakona ministrstvo, pristojno za promet, prepove ali omeji promet v predoru, če varnostne zahteve ali ukrepi, določeni s predpisom iz drugega odstavka prejšnjega člena, niso izpolnjeni. Ministrstvo, pristojno za promet, pri tem določi pogoje, pod katerimi se lahko ponovno vzpostavi običajen promet v predoru.

(4) Ministrstvo, pristojno za promet, zagotovi:

- redno preskušanje in pregledovanje predorov ter oblikovanje varnostnih zahtev v zvezi s tem;
- vzpostavljanje organizacijskih in operativnih načrtov za usposabljanje in opremljanje služb za ukrepanje ob prometnih in drugih nesrečah ter izrednih dogodkih;
- opredelitev postopka za takojšnje zaprtje predora v nujnem primeru;
- izvajanje potrebnih ukrepov za zmanjšanje tveganja.

(5) Ministrstvo, pristojno za promet, pošlje Evropski komisiji vsaki dve leti do konca septembra poročilo o požarih v predorih in nesrečah, ki vplivajo na varnost uporabnikov cest v predorih, ter o njihovi pogostosti in vzrokih, jih oceni in zagotovi informacije o dejanski vlogi in učinkovitosti varnostnih sredstev in ukrepov.

93. člen (upravljavca predora)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, določi za vsak predor v fazi projektiranja, gradnje in obratovanja upravljavca predora, lahko pa naloge upravljavca predora opravlja samo.

(2) Upravljavca predora, ki je deloma v drugi državi članici, določi ministrstvo, pristojno za promet, skupaj s pristojnim upravnim organom druge države članice.

(3) Upravljavca predora izdelava načrt zaščite in reševanja za primer prometne nesreče v predoru oziroma ukrepanje ob drugi nesreči ali izrednem dogodku, sodeluje pri določitvi, opremljanju, pripravi in usposabljanju pristojne gasilske oziroma druge reševalne ali intervencijske službe ter vzdržuje in preverja delovanje vseh varnostnih sistemov v predoru.

(4) Če pride do prometne in druge nesreče ter izrednega dogodka v predoru, upravljavca predora o tem najpozneje v enem mesecu sestavi poročilo, ki ga pošlje uradniku za varnost, ministrstvu, pristojnemu za promet, in službam za ukrepanje ob prometni in drugi nesreči ter izrednem dogodku, ki so ob tem dogodku posredovale.

(5) Ko je sestavljeno poročilo o preiskavi vzrokov prometne in druge nesreče ter izrednega dogodka, upravljavca predora to poročilo pošlje uradniku za varnost, ministrstvu, pristojnemu za promet, in službam za ukrepanje ob prometni in drugi nesreči ter izrednem dogodku, ki so ob tem dogodku posredovale, in to najpozneje v enem mesecu od prejema.

94. člen

(uradnik za varnost)

(1) Upravljevec predora po predhodnem soglasju ministra, pristojnega za promet, za vsak predor imenuje uradnika za varnost, ki koordinira vse ukrepe za zagotovitev varnosti v predoru. Uradnik za varnost, ki je lahko del osebja predora ali službe za ukrepanje ob prometni in drugi nesreči ter izrednem dogodku, je neodvisen pri vseh zadevah varnosti predora in v zvezi s tem ne sme sprejemati nobenih navodil delodajalca. Ista oseba je lahko uradnik za varnost v več predorih.

(2) Uradnik za varnost opravlja naslednje naloge:

- zagotavlja koordinacijo s službami za ukrepanje ob prometni in drugi nesreči ter izrednem dogodku in sodeluje pri pripravi operativnih načrtov;
- sodeluje pri načrtovanju, pripravi vseh vrst projektne dokumentacije, izvajanju in ocenjevanju ukrepanja ob prometni in drugi nesreči ter izrednem dogodku;
- sodeluje pri določanju konstrukcije, opreme in obratovanja novih predorov in sprememb obstoječih predorov;
- sodeluje pri načrtovanju, ocenjevanju, preverjanju in izvajanju načrtov za ukrepanje ob prometni in drugi nesreči ter izrednem dogodku;
- preverja usposobljenost služb za ukrepanje ob prometni in drugi nesreči ter izrednem dogodku in sodeluje pri organizaciji njihovih vaj;
- svetuje glede dajanja predorov v obratovanje;
- preverja, ali je konstrukcija in oprema predora vzdrževana in popravljena.

(3) Za uradnika za varnost se imenuje posameznik, ki izpolnjuje najmanj naslednje pogoje:

- najmanj izobrazbo, pridobljeno po univerzitetnih študijskih programih prve stopnje, s področja tehnične smeri;
- najmanj deset let izkušenj pri upravljavcu predora ali v službi za ukrepanje ob prometni in drugi nesreči ter izrednem dogodku na področju izvajanja nalog iz prejšnjega odstavka;
- opravljen strokovni izpit za vodenje in odločanje v upravnem postopku.

VIII. VARNOSTNE ZAHTEVE ZA CESTNO INFRASTRUKTURO

95. člen (obseg uporabe)

(1) Določbe tega poglavja se uporabljajo za državne ceste, ki so del vseevropskega cestnega omrežja, kot je določeno z Uredbo 1315/2013/EU in grafično prikazano na zemljevidih v Prilogi I Uredbe 1315/2013/EU.

(2) Določbe tega poglavja se uporabljajo tudi za avtoceste in primarne ceste, ki niso del vseevropskega cestnega omrežja iz prejšnjega odstavka.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se določbe tega poglavja uporabljajo tudi za obstoječe ceste ali gradnjo novih cest zunaj naselij, ki ne služijo neposrednemu dostopu do sosednjih zemljišč in so bile ali bodo zgrajene s pomočjo finančnih sredstev Evropske unije.

(4) Prejšnji odstavek ne velja za ceste, ki se ne uporabljajo za javni promet (npr. dovozne ceste do industrijskih obratov, kmetijskih ali gozdnih zemljišč).

(5) Direkcija objavi seznam primarnih cest na svoji spletni strani in ga redno posodablja.

(6) Vlada lahko predpiše, da se določbe tega poglavja uporabljajo tudi za druge javne ceste, na katerih je to utemeljeno zaradi obsega povprečnega letnega dnevnega prometa oziroma števila prometnih nesreč s smrtnim izidom ali hudimi telesnimi poškodbami udeležencev cestnega prometa.

(7) Določbe tega poglavja se ne uporabljajo za predore iz 90. člena tega zakona.

96. člen (varnost cestne infrastrukture)

Aktivnosti za izboljšanje varnosti cestne infrastrukture se nanašajo na vse faze načrtovanja, projektiranja, gradnje in vzdrževanja cest in obsegajo:

- izdelavo ocene učinkov na varnost v cestnem prometu;
- preverjanje varnosti v cestnem prometu;
- oceno varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje;
- redno in ciljno usmerjeno pregledovanje varnosti cest;
- zaščito ranljivih udeležencev v prometu;
- raziskavo dejavnikov nastanka prometnih nesreč.

97. člen (ocena učinka na varnost v cestnem prometu)

(1) Ocena učinka na varnost v cestnem prometu, ki jo izvede presojevalec varnosti cest, je strateško primerjalna analiza učinka v fazi načrtovanja variant po zakonu, ki ureja urejanje prostora, ki ga imajo izgradnja nove ceste ali znatne spremembe zmogljivosti obstoječega omrežja cest (v nadaljnjem besedilu: cestno infrastrukturni projekt).

(2) Ocena učinka na varnost v cestnem prometu pojasni upoštevanje varnosti v prometu, ki vpliva na izbiro predlagane rešitve. Ocena učinka na varnost v cestnem prometu zagotovi informacije, ki so potrebne za analizo stroškov in koristi različnih ocenjenih rešitev.

(3) Ocena učinka na varnost v prometu se ob upoštevanju določb tega poglavja, smernic za delo presojevalcev varnosti cest, s katerimi so določeni posamezni koraki in elementi, ki jih je treba upoštevati pri opravljanju presoje varnosti cestne infrastrukture (v nadaljnjem besedilu: smernice za delo presojevalcev varnosti cest) in meril iz Priloge I Direktive 2008/96/ES, izvede v začetni fazi načrtovanja pred odobritvijo cestno infrastrukturnega projekta in je obvezna za vse cestno infrastrukturne projekte.

98. člen (preverjanje varnosti v cestnem prometu)

(1) Preverjanje varnosti v cestnem prometu je neodvisno, podrobno in sistematično tehnično varnostno preverjanje konstrukcijskih lastnosti cestno infrastrukturnega projekta, ki obsega vse faze od načrtovanja, izgradnje, začetka obratovanja do pridobitve uporabnega ali obratovalnega dovoljenja.

(2) Preverjanje varnosti v cestnem prometu, ki ga izvede presojevalec varnosti cest, se izvaja za vse cestno infrastrukturne projekte, pri tem pa se upoštevajo merila iz Priloge II Direktive 2008/96/ES.

(3) Preverjanje varnosti v cestnem prometu lahko izvaja presojevalec varnosti cest, ki ni sodeloval pri projektiranju ali gradnji projekta, ki je predmet presoje.

(4) V poročilu presojevalec varnosti cest za vsako fazo preverjanja varnosti v cestnem prometu navede za prometno varnost kritične elemente cestno infrastrukturnega projekta. Investitor se do poročila presojevalca varnosti cest pisno opredeli in utemelji svojo odločitev.

99. člen **(ocena varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje)**

(1) Ocena varnosti v cestnem prometu pomeni razvrščanje delov obstoječega cestnega omrežja v posamezne kategorije glede na kvantitativno ugotovljeno stopnjo varnosti.

(2) Ocenjevanje varnosti v cestnem prometu se izvaja na celotnem cestnem omrežju iz 95. člena tega zakona.

(3) Pri ocenjevanju varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje upravljavec ceste oceni stopnjo tveganja za prometne nesreče na podlagi pregleda lastnosti zasnove ceste na kraju samem ali s pomočjo uporabe ustreznih elektronskih sredstev in na podlagi analize posameznih odsekov cestnega omrežja, ki so v uporabi več kot tri leta in na katerih po metodologiji določanja mest z visoko stopnjo prometnih nesreč prihaja do zgostitev prometnih nesreč, katerih posledica so smrt ali hude telesne poškodbe udeležencev cestnega prometa.

(4) Pri ocenjevanju varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje, ki se izvaja najmanj vsakih pet let, se upoštevajo okvirni elementi iz Priloge III Direktive 2008/96/ES.

(5) Po opravljeni oceni varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje upravljavec ceste zaradi prednostne razvrstitve potreb za nadaljnje ukrepanje na posameznih cestnih odsekih le-te glede na njihovo stopnjo varnosti razvrsti v najmanj tri kategorije. Upravljavec ceste na svoji spletni strani objavi metodologijo za razvrščanje cestnih odsekov v posamezno kategorijo glede na stopnjo njihove varnosti in seznam cestnih odsekov, ki se uvrščajo v posamezno kategorijo.

(6) Na podlagi rezultatov ocenjevanja varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje se izvedejo ciljno usmerjeni pregledi varnosti cest ali neposredni ukrepi za odpravo tveganj za nastanek prometnih nesreč.

100. člen **(redno pregledovanje varnosti cest)**

(1) Redno pregledovanje varnosti cest pomeni reden periodični pregled stanja ceste ali cestnih odsekov, ki z vidika prometne varnosti zahtevajo izvedbo vzdrževalnih del za preprečevanje nastanka prometnih nesreč.

(2) Redno pregledovanje varnosti cest se izvaja na cestnih odsekih, po katerih poteka promet, zaradi odkrivanja karakteristik, ki vplivajo na prometno varnost in preprečevanje nastanka prometnih nesreč.

(3) Redno pregledovanje varnosti cest izvajajo presojevalci varnosti cest. Pogostost pregledov zagotavlja primerno raven prometne varnosti cestne infrastrukture, zato

se pregledi opravljajo najmanj vsakih pet let, v primeru ugotovljene slabše prometne varnosti pa se takšni cestni odseki ali točke rešujejo prednostno.

(4) Če cestni odsek iz 95. člena tega zakona meji na cestni predor iz 90. člena tega zakona, se najmanj vsakih pet let izvede skupen redni pregled varnosti cestnega odseka na stiku s predorom, ki ga izvedeta presojevalec varnosti cest in uradnik za varnost.

101. člen **(ciljno usmerjeno pregledovanje varnosti cest)**

(1) Ciljno usmerjeno pregledovanje varnosti cest je pregled ceste ali cestnega odseka, ki se izvede na pobudo upravljavca ceste zaradi neposrednega prepoznavanja nevarnih okoliščin, napak ali težav, ki pomenijo povečano tveganje za nastanek prometnih nesreč ali poškodb udeležencev cestnega prometa. Pri opravljanju ciljno usmerjenega pregleda varnosti cest se upoštevajo določbe tega poglavja, smernice za delo presojevalcev varnosti cest in okvirni elementi iz Priloge IIa Direktive 2008/96/ES.

(2) Ciljno usmerjen pregled varnosti cest opravi presojevalec varnosti cest. Upravljavec ceste, na kateri je treba izvesti ciljno usmerjen pregled varnosti ceste, lahko sam ali na pobudo izbranega presojevalca varnosti cest za opravo ciljno usmerjenega pregleda varnosti ceste imenuje tudi druge strokovnjake (npr. s področja prometa, gradnje), če oceni, da je to nujno zaradi neposrednega prepoznavanja nevarnih okoliščin, napak ali težav, ki pomenijo povečano tveganje za nastanek prometnih nesreč ali poškodb udeležencev cestnega prometa.

(3) Na podlagi ugotovitev ciljno usmerjenega pregleda varnosti ceste presojevalec varnosti cest ali skupina strokovnjakov pripravi poročilo, ki je podlaga za odločitev upravljavca ceste o izvedbi ukrepov za izboljšanje varnosti cestne infrastrukture.

(4) V poročilu iz prejšnjega odstavka se opredelijo cestni odseki, na katerih so potrebne izboljšave varnosti cestne infrastrukture, in določijo prednostni ukrepi za njihovo izboljšavo.

(5) Upravljavec ceste na podlagi poročila iz tretjega odstavka tega člena pripravi akcijski načrt odprave tveganj iz prvega odstavka tega člena. Na podlagi akcijskega načrta, ki se redno posodablja, se spremlja izvajanje ukrepov iz šestega odstavka tega člena.

(6) Upravljavec ceste izvede ukrepe za izboljšanje varnosti cestne infrastrukture najprej na cestnih odsekih z nizko stopnjo varnosti cestne infrastrukture. Pri izvedbi ukrepov se osredotoči najprej na tiste ukrepe, ki so hitro izvedljivi v okviru zagotovljenih finančnih sredstev ter z izvedbo katerih je pričakovati takojšnje učinke izboljšanja varnosti cestne infrastrukture in prihranke pri stroških prometnih nesreč.

102. člen **(zaščita ranljivih udeležencev v prometu)**

(1) Pri izvajanju ocene učinka na varnost cestnega prometa, preverjanju varnosti v cestnem prometu, ocenjevanju varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje, rednem in ciljno usmerjenem pregledovanju varnosti cest se upoštevajo potrebe ranljivih udeležencev v prometu, določene s tem zakonom in zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka ugotavlja presojevalec varnosti cest tudi upoštevanje potreb ranljivih udeležencev cestnega prometa na podlagi okvirnih elementov iz Priloge I, Priloge II, Priloge IIa, Priloge III in Priloge IV Direktive 2008/96/ES.

103. člen

(raziskava dejavnikov nastanka prometnih nesreč in izračun povprečne družbene cene prometnih nesreč)

(1) Javna agencija, pristojna za varnost prometa (v nadaljnjem besedilu: javna agencija), imenuje skupino strokovnjakov (npr. s področja mehanike vozil, strojništva, psihologije prometa, metodike raziskovanja prometnih nesreč), ki razišče dejavnike nastanka prometne nesreče za vsako prometno nesrečo s smrtnim izidom, ki se zgodi na cesti iz 95. člena tega zakona, in sestavi poročilo o prometni nesreči, javna agencija pa to poročilo pošlje ministrstvu, pristojnemu za promet. Poročilo o prometni nesreči vsebuje podatke iz Priloge IV Direktive 2008/96/ES.

(2) Javna agencija zagotovi izračun povprečne družbene cene prometnih nesreč s smrtnim izidom in povprečne družbene cene prometnih nesreč s hudimi telesnimi poškodbami.

104. člen

(presojevalec varnosti cest)

(1) Za presojevalca varnosti cest se imenuje posameznik, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- najmanj izobrazbo, pridobljeno po univerzitetnih študijskih programih prve stopnje, s področja cestne infrastrukture, prometnega inženirstva ali prometne varnosti;
- najmanj deset let izkušenj na področju projektiranja cest, revidiranja ali recenziranja cestnih projektov ali izdelave prometno-varnostnih analiz;
- opravljen strokovni izpit za presojevalca varnosti cest.

(2) Strokovno usposabljanje presojevalcev varnosti cest se izvaja po programu in je sestavljeno iz osnovnega in obdobjnega strokovnega usposabljanja. Program obsega vsebine, ki se nanašajo na izdelavo ocene učinkov na varnost v cestnem prometu, preverjanje varnosti v cestnem prometu, oceno varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje, redno in ciljno usmerjeno pregledovanje varnosti cest, zaščito ranljivih udeležencev v prometu, raziskavo dejavnikov nastanka prometnih nesreč.

(3) Predavatelji na strokovnem usposabljanju presojevalcev varnosti cest so pooblaščen inženirji gradbeništva ali prometnega inženirstva ali strokovnjaki s področja prometne psihologije, ki izkazujejo tudi strokovno in znanstveno aktivnost na področju gradbeništva, prometnega inženirstva ali prometne psihologije. Izpolnjevanje pogojev za predavatelje strokovnega usposabljanja presojevalcev varnosti cest preverja javna agencija.

(4) Po zaključenem strokovnem usposabljanju se izvede preizkus znanja pred komisijo, ki jo imenuje minister, pristojen za promet. V komisiji za preizkus znanja poleg predstavnikov ministrstva, pristojnega za promet, sodelujejo tudi predavatelji na strokovnem usposabljanju presojevalcev varnosti cest.

(5) Presojevalcu varnosti cest, ki po zaključenem osnovnem strokovnem usposabljanju uspešno opravi strokovni izpit za presojevalca varnosti cest, se izda potrdilo o uspešno opravljenem strokovnem usposabljanju. Presojevalec varnosti cest se najmanj vsaka tri leta po uspešno opravljenem strokovnem izpitu za presojevalca varnosti cest udeleži obdobjnega strokovnega usposabljanja.

(6) Strokovna usposabljanja in preverjanje usposobljenosti za presojevalca varnosti cest organizira javna agencija.

(7) Presojevalce varnosti cest imenuje minister, pristojen za promet. Javna agencija za spremljanje usposobljenosti presojevalcev varnosti cest vzpostavi in vodi evidenco, ki vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime;
- EMŠO;
- datum in kraj rojstva;
- stalno oziroma začasno prebivališče;
- številka in datum izdaje potrdila o opravljenem strokovnem izpitu;
- datum opravljenega obdobjnega strokovnega usposabljanja.

(8) Presojevalec varnosti cest je pri svojem delu neodvisen.

(9) Način usposabljanja in preverjanja strokovne usposobljenosti, podrobnejši program strokovnega usposabljanja, obrazec potrdila o uspešno opravljenem usposabljanju ter način vodenja evidence o izdanih potrdilih predpiše minister, pristojen za promet. Minister, pristojen za promet, podrobneje predpiše tudi način in pogoje opravljanja nalog presojevalcev varnosti cest.

105. člen **(izbira presojevalca varnosti cest)**

(1) Za opravljanje nalog iz tega poglavja investitor oziroma upravljavec ceste iz 95. člena tega zakona izbere presojevalca varnosti cest na podlagi postopka javnega naročanja v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje.

(2) Naloge iz tega poglavja lahko opravlja presojevalec varnosti cest kot posameznik ali v imenu in za račun pravne osebe, pri kateri je zaposlen.

(3) Investitor oziroma upravljavec ceste iz 95. člena tega zakona sme za izvedbo posamezne naloge iz tega poglavja izbrati presojevalca varnosti cest, ki ni sodeloval v predhodnih postopkih posameznega projekta. Izbrani presojevalec varnosti cest ne sme biti stalno ali začasno zaposlen pri investitorju oziroma upravljavcu ceste iz 95. člena tega zakona.

106. člen **(poročila presojevalca varnosti cest in obveznost njihovega upoštevanja)**

(1) Presojevalec varnosti cest izdelava poročilo o oceni učinka na varnost cestnega prometa, poročila o preveritvi varnosti cestnega prometa in poročilo o pregledu varnosti ceste in ga pošlje upravljavcu ceste.

(2) Upravljavec ceste se do poročil iz prejšnjega odstavka pisno opredeli, pri čemer podrobno obrazloži, katerih predlogov presojevalca varnosti cest ni mogoče upoštevati.

(3) Pisna opredelitev upravljavca ceste o neupoštevanju predlogov iz poročila presojevalca varnosti cest se obravnava na zaključnem sestanku, na katerem so prisotni upravljavec ceste, presojevalec varnosti cest, ki je izdelal poročilo, in projektant, ki je sodeloval pri reševanju neupoštevanega predloga.

(4) Sklepi zaključnega sestanka iz prejšnjega odstavka so dokončni. Zapisnik zaključnega sestanka se vroči vsem sodelujočim.

(5) Če se cesta ali njen odsek preda v promet na podlagi uporabnega dovoljenja, je poročilo o preveritvi varnosti cestne infrastrukture sestavni del dokazila o zanesljivosti objekta.

107. člen (poročanje Evropski komisiji)

Ministrstvo, pristojno za promet, pošlje Evropski komisiji vsakih pet let poročilo o razvrstitvi celotnega cestnega omrežja iz 95. člena tega zakona glede na oceno varnosti v cestnem prometu, ki je bila izdelana v skladu z 99. členom tega zakona.

IX. UPRAVLJANJE, GRADNJA, VZDRŽEVANJE IN VARSTVO OBČINSKIH CEST

108. člen (upravljavec občinskih cest)

Upravljavca občinskih cest in način izvajanja nalog upravljanja določi pristojni organ občine s splošnim aktom.

109. člen (varovalni pas ob občinski cesti)

(1) Zaradi razvoja občinskega cestnega omrežja, preprečitve škodljivih vplivov emisij prometa na bivalno okolje in preprečitve vplivov drugih neposrednih prostorskih ureditev na občinsko cesto in promet na njej je ob teh cestah varovalni pas, v katerem je raba prostora omejena.

(2) Gradnja objektov ali izvajanje drugih gradbenih posegov, vzpostavitve trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu občinske ceste je dovoljena le s soglasjem, ki ga izda upravljavec občinske ceste v skladu s tem zakonom, ali mnenjem, ki ga izda upravljavec občinske ceste v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

(3) Upravljavec občinske ceste izda soglasje ali mnenje iz prejšnjega odstavka, če s predlaganim posegom v varovalnem pasu niso prizadeti interesi varovanja občinske ceste in prometa na njej ter so zagotovljeni regulacijski elementi, ki ločujejo grajene javne površine od površin v zasebni lasti, s katerimi se zagotavlja prihodnji razvoj prometa.

(4) Varovalni pas občinske ceste se meri od zunanje roba cestnega zemljišča v smeri prečne in vzdolžne osi, pri premostitvenih objektih pa od tlorisne projekcije najbolj izpostavljenih robov objekta na zemljišče ter znaša:

- pri lokalnih cestah 10 metrov;
- pri javnih poteh 5 metrov;
- pri občinskih kolesarskih cestah in poteh 1 meter.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek varovalnega pasu nimajo občinske kolesarske ceste in poti v delu njihovega poteka preko vodnih zemljišč in zemljišč, ki niso javno dobro v lasti občine.

(6) Občina lahko z odlokom predpiše manjšo širino varovalnih pasov.

(7) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik – lastnik ali imetnik pravice uporabe zemljišča, ki v varovalnem pasu občinske ceste brez soglasja ali v nasprotju

s soglasjem upravljavca ceste gradi ali zgradi objekt, izvaja ali izvede druge gradbene posege, vzpostavlja ali vzpostavi trajni nasad, ograjo in živo mejo.

(8) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba – lastnica ali imetnica pravice uporabe zemljišča, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njena odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

110. člen (preglednosti ob občinski cesti)

(1) V območju križišča občinskih cest, križišča občinske ceste z železniško progo (preglednostni prostor) ali v območju cestnih priključkov na občinsko cesto (pregledno polje) ter na notranjih straneh cestnih krivin (pregledna berma) ni dovoljeno vzpostaviti kakršne koli vegetacije ali postaviti objekte, naprave in druge predmete ter storiti kar koli drugega, kar bi oviralo preglednost cest, križišča ali cestnega priključka.

(2) Preglednost ob občinski cesti se ugotavlja na podlagi tega zakona in zakona, ki ureja varnost v železniškem prometu. Tehnične podatke o dimenzijah preglednega polja, pregledne berme oziroma preglednostnega prostora za potrebe rednega vzdrževanja in nadzora ceste zagotavlja upravljavec ceste.

(3) Zaradi zagotavljanja stanja iz prvega odstavka tega člena, razen na individualnih cestnih priključkih, se lahko lastninska pravica začasno ali trajno obremeni s služnostjo v javno korist.

(4) V primeru ustanovitve služnosti v javno korist lastniku služeče nepremičnine pripada odškodnina, ki obsega zmanjšano vrednost nepremičnine ali dejansko škodo in izgubljeni dobiček.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek lastnik služeče nepremičnine ni upravičen do odškodnine, če je bila taka omejitev uporabe zemljišča predhodno določena v soglasju, ki ga izda upravljavec občinske ceste v skladu s tem zakonom, ali mnenju, ki ga izda upravljavec občinske ceste v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

(6) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek posameznik – lastnik ali imetnik pravice uporabe zemljišča, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(7) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba – lastnica ali imetnica pravice uporabe zemljišča, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, njena odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

111. člen (cestni priključki na občinsko cesto)

(1) Cestni priključki nekategoriziranih cest in individualni priključki na občinske ceste (v nadaljnjem besedilu: priključki na občinske ceste) se lahko gradijo le s soglasjem, ki ga upravljavec občinske ceste izda v skladu s tem zakonom, ali mnenjem, ki ga upravljavec občinske ceste izda v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

(2) Upravljavec občinskih cest izda soglasje ali mnenje iz prejšnjega odstavka, če ugotovi, da to ne bo imelo škodljivih posledic za zmogljivost občinske ceste ali varnost prometa na njej. Cestni priključki, katerih izvedba je dovoljena na podlagi soglasja upravljavca občinske ceste, morajo izpolnjevati merila za enostavne objekte v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

(3) Cestni priključek do meje cestnega zemljišča občinske ceste s pripadajočo prometno signalizacijo in prometno opremo je sestavni del občinske ceste.

(4) Upravljavac občinskih cest lahko z odločbo zahteva prilagoditev cestnega priključka na stroške lastnika ali imetnika pravice uporabe cestnega priključka, če cestni priključek na občinsko cesto zaradi povečanega prometa ali uporabe za drugačen promet, kot je bil upoštevan ob izdaji soglasja ali mnenja iz prvega odstavka tega člena za njegovo gradnjo, ni več ustrezen.

(5) Upravljavac občinskih cest lahko ukine cestni priključek na občinsko cesto v soglasju z lastnikom ali imetnikom pravice uporabe cestnega priključka.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek upravljavec občinskih cest z odločbo ukine cestni priključek na občinsko cesto, če je priključek na območju, kjer se mora izvesti ukrep za varstvo občinske ceste in zavarovanje prometa na njej, ali če to zahteva sprememba prometne ureditve na občinski cesti. Cestni priključek se nadomesti na stroške občine.

(7) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik – lastnik ali imetnik pravice uporabe zemljišča, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(8) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba – lastnica ali imetnica pravice uporabe zemljišča, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, njena odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

112. člen **(prometna ureditev na občinskih cestah)**

(1) Prometno ureditev ali njeno spremembo na občinski cesti ali njenem delu odredi z internim aktom občina. Pri zahtevnejših prometnih ureditvah je sestavni del internega akta tudi načrt prometne ureditve.

- (2) Prometna ureditev obsega:
- določitev uporabe občinske ceste ali dela občinske ceste za določene vrste vozil oziroma uporabnikov (cesta, rezervirana za motorna vozila, kolesarska cesta, pot ali steza, steza za pešce, steza za pešce in kolesarje, steza za jezdece) in mej naselij;
  - določitev prednostnih smeri in sistema ter načina vodenja prometa;
  - določitev omejitev uporabe občinske ceste ali njenega dela glede na vrsto prometa;
  - določitev omejitev hitrosti vozil;
  - določitev skupnega prometnega prostora;
  - ureditev kolesarskega prometa in določitev lokalnih kolesarskih povezav;
  - ureditev parkiranja in ustavljanja vozil;
  - določitev območij umirjenega prometa, območij omejene hitrosti in območij za pešce in prehodov za pešce;
  - določitev ukrepov za umirjanje prometa za varnost otrok, pešcev in kolesarjev, zlasti v bližini vzgojno-varstvenih, izobraževalnih in zdravstvenih ustanov, igrišč, stanovanjskih naselij in drugih območij, kjer se ti udeleženci cestnega prometa pojavljajo v večjem številu;
  - določitev drugih prepovedi, obveznosti ali omejitev udeležencem prometa.

(3) Ne glede prvi odstavek tega člena se lahko prometna ureditev za vzpostavitev območij omejene hitrosti izvede le na podlagi splošnega akta občine, s katerim je takšna prometna ureditev določena.

(4) Omejitev največje dovoljene hitrosti vozil na občinski cesti zunaj naselja ne sme biti manjša od 50 km/h, razen če to zahtevajo utemeljeni razlogi za varnost ceste in prometa na njej.

(5) Prometna ureditev iz drugega odstavka tega člena se označi s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo. O postavitvi, zamenjavi, dopolnitvi ali odstranitvi prometne signalizacije na občinskih cestah odloča upravljavec občinskih cest.

113. člen **(zapora ceste zaradi del ali prireditev na občinski cesti)**

(1) Dela na občinski cesti ali ob njej, ki vplivajo na promet na tej cesti in jo je zaradi tega treba delno ali popolno zapreti za promet, se lahko opravljajo le z dovoljenjem upravljavca občinskih cest.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek dovoljenje za delno ali popolno zaporo občinske ceste ni potrebno za redno vzdrževanje občinske ceste.

(3) Dovoljenje upravljavca občinskih cest za zaporo občinske ceste se pridobi tudi za športne in druge prireditve na njej.

(4) Dovoljenje za popolno zaporo občinske ceste brez preusmeritve prometa na druge javne ceste se izda, če preusmeritev na druge javne ceste ni mogoča ali če se promet na lokalni cesti ne ustavi za več kot 30 minut oziroma zaradi zapore javne poti za več kot 60 minut.

(5) Z dovoljenjem za zaporo občinske ceste se določijo pogoji za izvedbo zapore ceste, preusmeritve prometa zaradi zapore ceste in čas njenega trajanja.

(6) Zaporo občinske ceste postavi izvajalec rednega vzdrževanja občinske ceste, ki o njeni izvedbi obvesti policijo, občinsko redarstvo in pristojni inšpekcijski organ za ceste najmanj tri dni pred spremembo ter javnost na krajevno običajen način.

(7) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim, tretjim in četrtem odstavkom tega člena oziroma v nasprotju z dovoljenjem iz prvega odstavka tega člena.

(8) Z globo 2.000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

(9) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja cest, če delno ali popolno zaporo občinske ceste izvede brez dovoljenja ali v nasprotju z dovoljenjem, ali v predpisanem roku na predpisan način ne obvesti policije, občinskega redarstva in pristojnega inšpekcijskega organa za ceste o izvedbi zapore, njegova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

114. člen **(omejitve uporabe občinske ceste)**

(1) Če na občinski cesti ali njenem delu ni mogoč varen promet vozil zaradi zimskih razmer, močnega vetra, prometne in druge nesreče ter izrednega dogodka ali če to terjajo drugi utemeljeni razlogi, ki se nanašajo na zavarovanje občinske ceste in varnost prometa na njej, lahko upravljavec občinske ceste oziroma po njegovem pooblastilu izvajalec

rednega vzdrževanja občinske ceste začasno prepove uporabo občinske ceste za vse ali posamezne vrste vozil ali skupine vozil oziroma dovoli vožnjo samo tistih vozil ali skupine vozil, ki so ustrezno opremljena.

(2) Župan lahko na posameznih občinskih cestah odredi omejitve njihove uporabe za vsa motorna vozila ali posamezne vrste motornih vozil zaradi:

- prometne preobremenjenosti naravnega okolja, varstva bivalnega in naravnega okolja in pretočnosti prometa na posameznih občinskih cestah, ki potekajo po zavarovanih območjih narave, na predlog ministra, pristojnega za okolje;
- zagotavljanja prometne varnosti na označenih šolskih poteh, razen za lokalni promet.

(3) O prepovedi ali omejitvi uporabe občinske ceste iz razlogov, navedenih v prvem odstavku tega člena, obvesti upravljavec občinske ceste oziroma po njegovem pooblastilu izvajalec rednega vzdrževanja občinske ceste po elektronski poti pristojno policijsko upravo, občinsko redarstvo, pristojni inšpekcijski organ za ceste in javnost na krajevno običajen način najpozneje v eni uri po nastanku dogodka, o omejitvi uporabe občinske ceste iz razlogov, navedenih v prejšnjem odstavku, pa najmanj sedem dni pred uveljavitvijo ukrepa omejitve uporabe občinske ceste.

(4) Občinsko cesto ali njen del, na katerem je odrejena omejitev uporabe, upravljavec ceste označi s predpisano prometno signalizacijo.

(5) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek upravljavec ceste ali pooblaščen izvajalec rednega vzdrževanja občinske ceste, ki v predpisanem roku na predpisan način ne obvesti policije, občinskega redarstva in pristojnega inšpekcijskega organa za ceste o omejitvi uporabe občinske ceste, njuna odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

(6) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek upravljavec ceste, ki občinske ceste ne označi s predpisano prometno signalizacijo, njegova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

115. člen **(obveznost vodenja podatkov o občinskih cestah)**

(1) Upravljavec občinskih cest vodi evidence o občinskih cestah in objektih v skladu s predpisom, ki ureja način označevanja javnih cest in evidence o javnih cestah in objektih na njih.

(2) Zbirne podatke iz evidenc o občinskih javnih cestah občina brezplačno pošlje direkciji najpozneje do 15. maja tekočega leta za stanje cest preteklega leta.

(3) Če občina predpisanih podatkov ne pošlje direkciji do predpisanega roka, pridobi podatke direkcija na stroške občine.

X. NACIONALNI CENTER ZA UPRAVLJANJE PROMETA

116. člen **(Nacionalni center za upravljanje prometa)**

(1) Nacionalni center za upravljanje prometa (v nadaljnjem besedilu: NCUP) je pristojen za strateško usmerjanje, koordinacijo in povezovanje upravljavcev cest, pri čemer se ohranjajo pristojnosti upravljavcev cest na področju nadzora in vodenja prometa ter obveščanja javnosti o stanju cest v njihovem upravljanju, kot jih določa ta zakon.

- (2) NCUP opravlja zlasti te naloge:
- usmerjanje in usklajevanje dejavnosti za upravljanje prometa na strateški ravni v rednih in izrednih primerih, kar vključuje tudi sodelovanje pri odločanju o potrebnih ukrepih (npr. začasna omejitev ali preusmeritev prometa, zapore cest);
  - pridobivanje podatkov o lokalnih ukrepih od vseh upravljavcev cest, spremljanje ukrepov in predlaganje njihovih sprememb oziroma odločanje o uskladitvah medsebojnih pristojnosti vseh subjektov, ki sodelujejo pri izvajanju dejavnosti NCUP;
  - sodelovanje pri mednarodnem načrtovanju in upravljanju prometa;
  - zbiranje vseh razpoložljivih podatkov o stanju državnih cest in prometa na njih na enem mestu ter njihova analiza in obdelava;
  - obveščanje javnosti o stanju državnih cest in prometa na njih po sredstvih javnega obveščanja in drugih javnosti dostopnih medijih, kar se uresničuje prek prometno-informacijskega centra za državne ceste;
  - nadzor čezmejne harmonizacije in medobratovalnosti rešitev ITS in C-ITS;
  - vzpostavitev, razvoj in upravljanje nacionalne točke dostopa v skladu z Direktivo 2010/40/EU, Delegirano uredbo Komisije (EU) 2015/962 z dne 18. decembra 2014 o dopolnitvi Direktive 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z opravljanjem storitev zagotavljanja prometnih informacij v realnem času po vsej EU (UL L št. 157 z dne 23. 6. 2015, str. 21; v nadaljnjem besedilu: Delegirana uredba 2015/962/EU) in Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/1926 z dne 31. maja 2017 o dopolnitvi Direktive 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z opravljanjem storitev zagotavljanja večmodalnih potovalnih informacij po vsej EU (UL L št. 272 z dne 21. 10. 2017, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Delegirana uredba 2017/1926/EU).

117. člen (delovanje NCUP)

- (1) NCUP je notranja organizacijska enota ministrstva, pristojnega za promet.
- (2) NCUP deluje v prostorih nadzornega centra Dragomelj, ki je v lasti Republike Slovenije.
- (3) Pri nadzoru in upravljanju prometa ter obveščanju javnosti o stanju državnih cest in prometa na njih sodelujejo v okviru NCUP direkcija, koncesionar s koncesijo za upravljanje državnih cest, prometno-informacijski center, policija, občina, ki ima organiziran center za nadzor nad prometom, ter organ, pristojen za zaščito in reševanje. Pri obveščanju javnosti o stanju državnih cest in prometa na njih sodeluje izvajalec javne službe na področju radijske in televizijske dejavnosti, ki omogoča celovito obveščanje javnosti, vključno z neposrednim in takojšnjim predvajanjem informacij. Naloge iz tega odstavka se štejejo za naloge iz pristojnosti subjektov, ki jih ti izvajajo in jih opravljajo za svoj račun.
- (4) Pri izvajanju nalog NCUP lahko sodelujejo tudi drugi upravljavci cest, ki z ministrstvom, pristojnim za promet, v ta namen sklenejo sporazum o sodelovanju, v katerem se dogovorijo o obsegu in načinu zbiranja informacij in njihovega posredovanja javnosti ter o načinu upravljanja prometa na cestah, ki jih upravljajo.
- (5) Subjekti iz tretjega odstavka tega člena imajo za opravljanje svojih nalog v prostorih NCUP in za potrebe izvajanja nalog tega centra pravico do brezplačne uporabe prostorov. S posebno pogodbo med uporabniki vseh prostorov NCUP se uredijo obveznosti glede pokrivanja obratovalnih stroškov NCUP.
- (6) Podrobnejša pravila o delovanju NCUP ter sodelovanju udeleženih subjektov pri izvajanju nalog in pristojnosti iz tretjega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za promet.

XI. RAZVOJ IN UPORABA ITS IN C-ITS

118. člen (pristojnost za razvoj in uporabo aplikacij in storitev ITS ali C-ITS)

Za spremljanje razvoja in uporabe aplikacij in storitev ITS in C-ITS je pristojen NCUP.

119. člen (naloge na področju aplikacij in storitev ITS ali C-ITS)

- (1) Na področju aplikacij in storitev ITS ali C-ITS se izvajajo naslednje naloge:
- spremljanje in analiziranje razvoja ITS ali C-ITS v Republiki Sloveniji in tujini;
  - sodelovanje s primerljivimi ustanovami ali pravnimi subjekti iz drugih držav članic na področjih razvoja ter uporabe aplikacij in storitev ITS ali C-ITS, ki so v skladu z Direktivo 2010/40/EU, Delegirano uredbo 2015/962/EU in Delegirano uredbo 2017/1926/EU opredeljena kot prednostna;
  - spremljanje uporabe aplikacij in storitev ITS ali C-ITS v Republiki Sloveniji, zlasti spremljanje, evidentiranje in analiza težav pri njihovi uporabi.

(2) NCUP je nacionalno telo za presojo skladnosti rešitev in storitev ITS ali C-ITS v skladu z Direktivo 2010/40/EU, Delegirano uredbo 2015/962/EU, Delegirano uredbo 2017/1926/EU, Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 885/2013 z dne 15. maja 2013 o dopolnitvi Direktive 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zahtevami za zagotavljanje storitev obveščanja glede varnih in varovanih parkirišč za tovornjake in komercialna vozila (UL L št. 247 z dne 18. 9. 2013, str. 1) in Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 886/2013 z dne 15. maja 2013 o dopolnitvi Direktive 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s podatki in postopki za, po možnosti, brezplačno zagotavljanje osnovnih splošnih informacij uporabnikom v zvezi z varnostjo v cestnem prometu (UL L št. 247 z dne 18. 9. 2013, str. 6).

120. člen (uporaba specifikacij s področja ITS ali C-ITS)

(1) Pri uvajanju aplikacij in storitev ITS ali C-ITS se uporabljajo specifikacije, ki jih sprejme Evropska komisija v skladu z Direktivo 2010/40/EU (v nadaljnjem besedilu: specifikacija ITS).

(2) Ukrepi, potrebni za izvajanje specifikacij ITS, zagotavljajo spoštovanje naslednjih načel:

- načelo učinkovitosti, kar pomeni, da prispevajo k reševanju ključnih izzivov, ki vplivajo na cestni promet (npr. zmanjšanje preobremenjenosti cest, zmanjšanje emisij, izboljšanje energetske učinkovitosti, izboljšanje varnosti, posebej za ranljive udeležence v prometu);
- načelo stroškovne učinkovitosti, kar pomeni optimizacijo razmerja med stroški in rezultati pri izpolnjevanju zastavljenih ciljev;
- načelo sorazmernosti, kar pomeni, da je treba po potrebi zagotoviti različne ravni dosegljive kakovosti storitev in njihovega uvajanja, pri čemer se upoštevajo tudi lokalne posebnosti;
- načelo podpore kontinuiteti storitev, kar pomeni zagotavljanje neprekinjenih, čezmejnih, brezhibnih storitev na področjih uvajanja storitev ITS in C-ITS. Storitve je treba neprekinjeno zagotavljati na ravni, prilagojeni značilnostim prometnih omrežij, ki

- povezujejo Republiko Slovenijo z drugimi državami, ter notranjih prometnih omrežij, vključno s povezavo mesta s podeželjem;
- načelo uresničevanja medobratovalnosti, kar pomeni, da sistemi in povezani poslovni procesi omogočajo izmenjavo podatkov ter posredovanje informacij in znanja, kar zagotavlja učinkovito izvajanje storitev ITS ali C-ITS;
  - načelo ohranjanja združljivosti z obstoječimi sistemi, kar pomeni, da je treba po potrebi zagotoviti združljivost sistemov ITS ali C-ITS z obstoječimi sistemi, ki zasledujejo isti cilj, pri čemer se ne ovira razvoj novih tehnologij;
  - načelo upoštevanja obstoječe lastnosti infrastrukture in omrežja, kar pomeni, da je treba upoštevati svojevrstne razlike v lastnostih prometnega omrežja, predvsem prometne obremenjenosti in vremenskih razmer na cestah;
  - načelo spodbujanja enakosti dostopa, kar pomeni, da ni dopustno ovirati dostopa ranljivih udeležencev v prometu do aplikacij in storitev ITS ali C-ITS ali jih obravnavati neenako pri merilih za dostop in uporabo;
  - načelo podpore tehnične zrelosti, kar pomeni, da je treba po ustrezni oceni tveganj dokazati zanesljivost ITS glede na ustrezno stopnjo tehničnega razvoja in uporabe;
  - načelo zagotavljanja visoke kakovosti časovne razporeditve in pozicioniranja, kar pomeni uporabo satelitske infrastrukture ali druge tehnologije, ki zagotavlja primerljivo stopnjo natančnosti za uporabo aplikacij in storitev ITS ali C-ITS, ki terjajo globalno, stalno, natančno in zagotovljeno določanje časa in položaja;
  - načelo omogočanja intermodalnosti, kar pomeni, da je treba pri uvajanju ITS ali C-ITS po potrebi upoštevati usklajevanje različnih vrst prevoza;
  - načelo ohranjanja usklajenosti, kar pomeni upoštevanje veljavnih predpisov, strategij in ukrepov, ki so pomembni za ITS ali C-ITS, zlasti na področju standardizacije;
  - načelo upoštevanja koncepta vgrajene zasebnosti, kar pomeni upoštevanje temeljnih načel varstva osebnih podatkov pri oblikovanju in delovanju storitev ITS ali C-ITS, s poudarkom na načelu predhodne presoje vplivov na varstvo osebnih podatkov in minimizacije osebnih podatkov, ki se bodo obdelovali.

(3) Pod pogoji, določenimi v specifikaciji ITS, se lahko določijo tudi dodatna pravila za opravljanje storitev ITS ali C-ITS na delu ali na celotnem ozemlju Republike Slovenije, če takšna pravila ne ovirajo medobratovalnosti.

121. člen

(varovanje osebnih podatkov pri uporabi aplikacij in storitev ITS ali C-ITS)

(1) NCUP, upravljavci cest in ponudniki aplikacij in storitev ITS ali C-ITS ravnajo pri uporabi aplikacij in storitev ITS ali C-ITS v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(2) Pri izvajanju nalog iz prvega odstavka 119. člena tega zakona oziroma prvega in drugega odstavka prejšnjega člena subjekti iz prejšnjega odstavka zagotovijo uporabo anonimnih in statističnih podatkov v vseh primerih, ko je z njimi mogoče uresničevati zastavljene cilje aplikacij in storitev ITS ali C-ITS.

(3) Ta zakon ne daje izrecne pravne podlage za obdelavo osebnih podatkov. Ponudniki aplikacij in storitev ITS ali C-ITS morajo pri uvajanju aplikacij in storitev ITS ali C-ITS spoštovati pogoje iz tega člena in za obdelavo osebnih podatkov zagotoviti ustrezno pravno podlago (npr. v obliki pogodbe ali privolitve uporabnika) v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(4) Osebnih podatki iz prejšnjega odstavka se hranijo najkrajši možni čas, ki zadošča za dosego namena uporabe aplikacij in storitev ITS ali C-ITS.

(5) Subjekti iz prvega odstavka tega člena sprejmejo ustrezne organizacijske, tehnične in logično-tehnične postopke in ukrepe, s katerimi se varujejo osebni podatki, preprečuje naključno ali namerno nepooblaščen uničevanje podatkov, njihova sprememba ali izguba ter nepooblaščen obdelava teh podatkov.

122. člen (poročanje Evropski komisiji)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, poroča Evropski komisiji vsaka tri leta o napredku, doseženem pri izvajanju dejavnosti in projektov v zvezi s področji, ki so v skladu z Direktivo 2010/40/EU opredeljena kot prednostna.

(2) Za potrebe priprave poročila iz prejšnjega odstavka lahko ministrstvo, pristojno za promet, zahteva od upravljavcev cest ter ponudnikov aplikacij in storitev ITS in C-ITS potrebne podatke o izvajanju storitev ITS ali C-ITS oziroma o aplikacijah ITS ali C-ITS, obsegu uporabnikov posameznikih aplikacij in storitev ter težavah, s katerimi se srečujejo.

XII. POOBLASTILA IN UKREPI NADZORNIH ORGANOV

123. člen (pooblastila policije, občinskega redarstva in cestninskih nadzornikov)

(1) Nadzor nad določbami 5., 6., 34., 35., 36., 37, 39., 41., 43., 44., 46., 47., 124., 125., 126., 127., 128. in 137. člena tega zakona izvajajo na javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, policisti, na občinskih cestah, nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, in državnih cestah v naseljih pa tudi občinski redarji.

(2) Nadzor nad določbami 7. člena tega zakona izvajajo policisti in cestninski nadzorniki.

(3) Policisti, občinski redarji in cestninski nadzorniki nadzirajo izvajanje tega zakona v okviru nadzora cestnega prometa.

124. člen (začasni ukrepi policije in občinskega redarstva ob ugotovljenih pomanjkljivostih na cesti)

(1) Policija ob ugotovitvi pomanjkljivosti, ki neposredno ogrožajo varnost ceste in promet na javni ali nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, izvede začasne ukrepe, s katerimi se prepreči ogrožanje udeležencev v prometu, in o tem obvesti pristojnega izvajalca rednega vzdrževanja ceste, lastnika ceste ali od njega pooblaščenega upravljavca ceste in pristojni inšpekcijski organ za ceste. Enako pooblastilo ima občinsko redarstvo na občinski cesti, državni cesti v naselju ali nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet.

(2) Policija ali občinsko redarstvo smeta odrediti odstranitev predmetov, objektov, drugih naprav ali ovir s ceste, če:

- slepijo, zavajajo ali ovirajo udeležence v prometu;
- zmanjšujejo preglednost ceste;
- zmanjšujejo vidnost prometne signalizacije ali prometne opreme na cesti;
- zmanjšujejo pretočnost prometa;

- odvrčajo pozornost voznikov.

(3) Izvajalec rednega vzdrževanja cest takoj zavaruje nevarno mesto s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo ter v najkrajšem možnem času odpravi pomanjkljivosti iz prvega odstavka tega člena oziroma odstrani predmete, objekte, druge naprave ali ovire iz prejšnjega odstavka.

(4) Policija ali občinsko redarstvo smeta zaradi varnosti ceste in prometa na njej odrediti prepoved prometa na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, ki ne izpolnjuje pogojev iz drugega ali tretjega odstavka 8. člena tega zakona. Prepoved prometa označi njen lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec s predpisano prometno signalizacijo in traja do odprave razlogov za prepoved.

(5) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja cest, ki ne zavaruje nevarnega mesta in v najkrajšem možnem času ne odpravi pomanjkljivosti oziroma odstrani predmetov, objektov, drugih naprav ali ovir v skladu s tretjim odstavkom tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

125. člen (nadzor izrednih prevozov po javni cesti)

(1) Nadzor nad opravljanjem izrednih prevozov v prometu izvajata policija in občinsko redarstvo.

(2) Pred začetkom izvajanja izrednega prevoza izvajalec izrednega prevoza najavi izredni prevoz v skladu z dovoljenjem za izredni prevoz.

(3) Z globo 300 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki izvaja izredni prevoz v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

(4) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 300 eurov.

126. člen (tehtanje vozila)

(1) Policist ali občinski redar sme napotiti na tehtanje vozilo, za katero sumi, da je tovor, ki se na njem prevaža, naložen v nasprotju z določbami 34., 35., 36. in 39. člena tega zakona. Voznik na zahtevo policista ali občinskega redarja omogoči tehtanje vozila. Če na kraju postopka vozila ni mogoče stehtati, voznik na zahtevo policista ali občinskega redarja odpelje vozilo na tehtanje.

(2) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z zahtevo policista ali občinskega redarja iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 6.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, katerega voznik ravna v nasprotju z zahtevo policista ali občinskega redarja iz prvega odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 2.000 eurov.

127. člen (obveznosti voznika vozila)

(1) Voznik ima pri sebi dovoljenje za izredni prevoz in ga na zahtevo policista ali občinskega redarja izroči na vpogled.

(2) Voznik omogoči na zahtevo policista ali občinskega redarja pregled vozila, opreme, naprav, tovora in pri njem sodeluje.

(3) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(4) Z globo 160 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

128. člen (izločitev vozila iz prometa)

(1) Policist ali občinski redar prepove nadaljnjo vožnjo in izloči iz prometa motorno ali priklopno vozilo:

- katerega voznik ne omogoči ali ne sodeluje pri pregledu vozila, naprav, opreme ali tovora ali tehtanju vozila;
- ki je obremenjeno nad največjo dovoljeno maso, skupno maso ali osno obremenitvijo po določitih proizvajalca vozila;
- ki samo ali skupaj s tovorom prekoračuje predpisane mere (širina, dolžina, višina) ali dovoljeno osno obremenitev ali dovoljeno skupno maso, pa zanj ni bilo izdano dovoljenje za izredni prevoz, ali ne izpolnjuje posebnih pogojev, določenih v dovoljenju za izredni prevoz;
- ki vozi po cesti, po kateri je vožnja tovrstnih vozil prepovedana;
- s katerega odpada material (npr. zemlja, blato), ki onesnažuje vozišče;
- ki vozi po cesti s takšnimi naležnimi ploskvami koles, ki so ali bi lahko poškodovale vozišče;
- katerega največja dovoljena masa presega maso, odrejeno s prometnim znakom.

(2) Policist ali občinski redar, ki izloči vozilo iz prejšnjega odstavka, lahko odvzame registrske oziroma preizkusne tablice v skladu z določbami zakona, ki ureja motorna vozila.

(3) Izločitev vozila traja do odprave razlogov, zaradi katerih je bila odrejena, ali pridobitve ustreznega dovoljenja.

(4) Lastnik vozila odstrani izločeno vozilo s ceste v 24 urah. Če tega ne stori, odstrani vozilo na njegove stroške izvajalec rednega vzdrževanja cest.

(5) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek posameznik – voznik ali lastnik vozila, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

(6) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s četrtem odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 40 eurov. Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti, ki ravna v nasprotju s četrtem odstavkom tega člena.

XIII. INŠPEKCIJSKO NADZORSTVO

129. člen (opravljanje inšpekcijskega nadzorstva)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov na državnih cestah izvaja inšpektorat, pristojen za državne ceste, na občinskih in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, pa občinski inšpekcijski organ, pristojen za ceste.

130. člen (pogoji za opravljanje inšpekcijskega nadzorstva)

(1) Za inšpektorja, pristojnega za državne ceste, je lahko imenovan posameznik, ki poleg splošnih pogojev za delo v državni upravi izpolnjuje še naslednje pogoje:

- ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po univerzitetnih študijskih programih prve stopnje s področja prometa ali gradbeništva;
- ima poleg izobrazbe, pridobljene po univerzitetnem študijskem programu prve stopnje, še najmanj pet let delovnih izkušenj s področja prometa ali gradbeništva oziroma poleg izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, še najmanj tri leta takšnih delovnih izkušenj;
- ima opravljen strokovni izpit za inšpektorja.

(2) Ne glede prejšnji odstavek je lahko za inšpektorja za ceste občinskega inšpekcijskega organa imenovan posameznik, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor, če tako določi občina.

131. člen (obseg inšpekcijskega nadzorstva)

(1) Pristojni inšpektor za ceste pri opravljanju inšpekcijskega nadzora nadzira:

- ali se javne ceste uporabljajo za namen ter na način in pod pogoji, kot jih določajo ta zakon in predpisi, izdani na njegovi podlagi (v nadaljnjem besedilu: predpisi, ki urejajo ceste);
- ali so javne ceste redno vzdrževane v skladu s predpisi, ki urejajo ceste, in omogočajo varno uporabo;
- ali sta prometna signalizacija in prometna oprema na javnih cestah postavljeni in vzdrževani v skladu s pogoji, ki jih določajo predpisi, ki urejajo ceste;
- ali so zapore ceste zaradi del ali prireditev na javni cesti postavljene in vzdrževane v skladu s predpisi, ki urejajo ceste, in izdanim dovoljenjem;
- ali so izpolnjeni pogoji za gradnjo objektov v območju ceste po tem zakonu;
- ali se priključki na javne ceste gradijo in vzdržujejo v skladu s pogoji, določenimi v predpisih, ki urejajo ceste;
- ali se vzdrževalna dela ali vzdrževalna dela v javno korist izvajajo v skladu s pogoji, ki jih določajo predpisi, ki urejajo ceste, in ali so izpolnjeni pogoji za izročitev ceste v uporabo po tem zakonu;
- ali je zagotovljena preglednost javne ceste v skladu s predpisi, ki urejajo ceste;
- ali so izpolnjeni pogoji za izvajanje posegov v varovalnem pasu javne ceste v skladu s tem zakonom.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek občinski inšpekcijski organ pri opravljanju inšpekcijskega nadzora nekategoriziranih cest, ki se uporabljajo za javni cestni promet, nadzira:

- ali so nekategorizirane ceste, ki se uporabljajo za javni cestni promet, vzdrževane v skladu s predpisi, ki urejajo ceste, in omogočajo varno uporabo;
- ali sta prometna signalizacija in prometna oprema na nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, postavljeni in vzdrževani v skladu s pogoji, ki jih določajo predpisi, ki urejajo ceste.

132. člen
(prisilna izvršba inšpekcijskih ukrepov)

Prisilna izvršba inšpekcijskih ukrepov, izdanih v skladu z določbami tega zakona, se opravlja po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

133. člen
(izvajanje denarnih izvršb)

Denarne izvršbe inšpekcijskih ukrepov ter drugih odločb in sklepov, izdanih na podlagi tega zakona v zvezi s plačili kazni na podlagi tega zakona, izvršuje Finančna uprava Republike Slovenije v okviru svojih pristojnosti.

134. člen
(splošni inšpekcijski ukrepi)

(1) Pristojni inšpektor za ceste z opozorilom, če oceni, da je to zadosten ukrep, ali z odločbo:

1. odredi, da se v roku, ki ga določi, odpravijo nepravilnosti, ki jih ugotovi v zvezi z:
  - rednimi vzdrževalnimi deli na cestah;
  - vzdrževalnimi deli in vzdrževalnimi deli v javno korist na cestah;
  - postavitvijo in rednim vzdrževanjem prometne signalizacije in prometne opreme ter naprav in ukrepov za umirjanje cestnega prometa v nasprotju s prometno ureditvijo oziroma predpisi, ki urejajo ceste;
  - postavitvijo in vzdrževanjem zapore ceste v nasprotju z dovoljenjem oziroma predpisi, ki urejajo ceste;
  - cestnimi priključki na javne ceste, ki se gradijo ali so zgrajeni v nasprotju s soglasjem;
  - gradnjo objektov ali izvajanjem drugih gradbenih posegov, vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu ceste v nasprotju s soglasjem;
  - izvajanjem del zunaj varovalnega pasu ceste v nasprotju s soglasjem,
  - izvajanjem gradbenih in drugih del, povezanih z gradnjo (npr. izkopi, prekopi, podkopi, vrtanja), ter gozdarskih del (npr. podiranje dreves, spravilo lesa) v območju ceste v nasprotju s soglasjem;
  - gradnjo gospodarske javne infrastrukture v območju državne ceste ali posegi v državno cesto zaradi vzdrževanja druge gospodarske javne infrastrukture v nasprotju s soglasjem;
  - zagotavljanjem preglednosti ob javni cesti v nasprotju s predpisi, ki urejajo ceste;
2. odredi, da se ustavijo naslednja dela, ki se izvajajo brez soglasja:
  - gradnja cestnih priključkov na javne ceste;
  - gradnja objektov ali izvajanje drugih gradbenih posegov, vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu ceste;
  - izvajanje del zunaj varovalnega pasu ceste po pozivu upravljavca ceste iz 30. člena tega zakona;
3. odredi, da se do odprave ugotovljenih nepravilnosti ustavi gradnja cest, ki se izvaja v okviru vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist, če se ne odpravijo ugotovljene nepravilnosti v roku, ki ga je določil;
4. prepove uporabo cestnega priključka na javno cesto, ki je zgrajen brez izdanega soglasja ali v nasprotju z njim in niso odpravljene ugotovljene nepravilnosti v roku, ki ga je določil;
5. odredi odstranitev objekta za oglaševanje, ki je v območju državne ceste postavljen brez soglasja ali v nasprotju s pogoji izdanega soglasja ali se uporablja v nasprotju s pogoji iz izdanega soglasja;

6. odredi izvajalcu rednega vzdrževanja cest odstranitev ovir s ceste ali drugih posledic ravnanj, ki bi lahko škodovale cesti ali ogrožale, ovirale ali zmanjševale varnost prometa na njej ter vzpostavitev prejšnjega stanja ali drugačno sanacijo ceste, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni mogoča, na stroške povzročitelja;
7. odredi ustavitev gradnje ali vzdrževanja gospodarske javne infrastrukture, izvajanje gradbenih in drugih del, povezanih z gradnjo (npr. izkopi, prekopi, podkopi, vrtanja), v območju ceste, ki se izvajajo brez soglasja, ali niso odpravljene ugotovljene nepravilnosti v roku, ki ga je določil, in o posledicah ravnanj na cesti obvesti izvajalca rednega vzdrževanja cest, ki izvede ukrepe iz petega odstavka 6. člena tega zakona na stroške povzročitelja;
8. odredi ustavitev gozdarskih del (npr. podiranje dreves, spravilo lesa) v območju ceste, ki se izvajajo brez soglasja, ali niso odpravljene ugotovljene nepravilnosti v roku, ki ga je določil, in o posledicah ravnanj na cesti obvesti izvajalca rednega vzdrževanja cest, ki izvede ukrepe iz petega odstavka 6. člena tega zakona na stroške povzročitelja;
9. odredi odstranitev enostavnega objekta, ki se gradi ali je zgrajen v varovalnem pasu ceste v nasprotju s pogoji izdanega soglasja, ter vzpostavitev prejšnjega stanja ali drugačno sanacijo, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni mogoča, na stroške inšpekcijskega zavezanca, če inšpekcijski zavezanec ne uskladi gradnje enostavnega objekta s pogoji izdanega soglasja v roku, ki ga je določil pristojni inšpektor za ceste po 1. točki tega odstavka;
10. odredi odstranitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu ceste, ki so izvedeni ali vzpostavljeni v nasprotju s pogoji izdanega soglasja, ter vzpostavitev prejšnjega stanja ali drugačno sanacijo, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni mogoča, na stroške inšpekcijskega zavezanca, če zavezanec ne uskladi vzpostavitve trajnih nasadov, ograj in živih mej s pogoji izdanega soglasja v roku, ki ga je določil pristojni inšpektor za ceste po 1. točki tega odstavka;
11. odredi odstranitev enostavnega objekta, ki se gradi ali je zgrajen v varovalnem pasu ceste brez soglasja, ter vzpostavitev prejšnjega stanja ali drugačno sanacijo, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni mogoča, na stroške inšpekcijskega zavezanca, če inšpekcijski zavezanec ne poda vloge za izdajo soglasja v roku, ki ga določi pristojni inšpektor za ceste po drugem odstavku tega člena, ali če upravljavec ceste njegovo vlogo za izdajo soglasja pravnomočno zavrže ali zavrne;
12. odredi odstranitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu ceste, ki so izvedeni ali vzpostavljeni brez soglasja, ter vzpostavitev prejšnjega stanja ali drugačno sanacijo, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni mogoča, na stroške inšpekcijskega zavezanca, če inšpekcijski zavezanec ne poda vloge za izdajo soglasja v roku, ki ga določi pristojni inšpektor za ceste po drugem odstavku tega člena, ali če upravljavec ceste njegovo vlogo za izdajo soglasja pravnomočno zavrže ali zavrne;
13. odredi ustavitev del v območju ceste, ki vplivajo na promet in se izvajajo brez dovoljenja za zaporo ceste, ter odredi, da zavarovanje območja s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo izvede izvajalec rednega vzdrževanja na stroške povzročitelja.

(2) V primeru iz 2. točke prejšnjega odstavka pristojni inšpektor za ceste odredi tudi, da inšpekcijski zavezanec v roku, ki ga določi, poda vlogo za pridobitev soglasja upravljavca ceste. Inšpekcijski zavezanec lahko gradnjo oziroma izvajanje del iz 2. točke prejšnjega odstavka nadaljuje šele po pravnomočnosti soglasja upravljavca ceste.

(3) Stroške, ki jih ima izvajalec rednega vzdrževanja ceste v zvezi z deli, ki jih mora na zahtevo pristojnega inšpektorja za ceste po tem zakonu izvesti na stroške povzročitelja, izterja od povzročitelja upravljavec ceste. Upravljavec ceste zaradi izterjave stroškov iz prejšnjega stavka pridobi podatke o povzročitelju (osebno ime oziroma firma, naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža) od pristojnega inšpektorja za ceste, ki je izvajalcu rednega vzdrževanja cest odredil opravo del. Če povzročitelj ni znan ali ga ni mogoče ugotoviti, grede stroški v breme rednega vzdrževanja ceste.

(4) Inšpekcijski zavezanec po peti, šesti, sedmi in osmi alineji 1., 2., 9., 10., 11. in 12. točki prvega odstavka tega člena je investitor. Če investitor ni znan, je inšpekcijski zavezanec lastnik zemljišča.

135. člen (začasni ukrepi)

(1) Pristojni inšpektor za ceste sme v primerih, ko bi bila ogrožena varna uporaba ceste ali bi lahko nastala škoda na njej, odrediti začasno prepoved oziroma omejitev uporabe ceste ali druge ukrepe, da se odvrne nevarnost ali prepreči škoda.

(2) Ukrep iz prejšnjega odstavka je začasen in traja, dokler so razlogi zanj.

(3) Ukrep začasne prepovedi oziroma omejitve uporabe ceste iz prvega odstavka tega člena izvede izvajalec rednega vzdrževanja cest v okviru opravljanja gospodarske javne službe.

(4) O ukrepih iz prvega odstavka tega člena pristojni inšpektor za ceste obvesti upravljavca ceste, policijo in občinsko redarstvo.

(5) Pristojni inšpektor za ceste občinskega inšpekcijskega organa sme prepovedati promet na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, ki ne izpolnjuje pogojev iz drugega ali tretjega odstavka 8. člena tega zakona.

(6) Prepoved cestnega prometa iz prejšnjega odstavka označi njen lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec in traja do odprave razlogov za prepoved.

136. člen (inšpekcijski nadzor predora)

Inšpekcijski nadzor predora iz 90. člena tega zakona pristojni inšpektor za ceste opravi najmanj vsakih pet let. O ugotovitvah tega pregleda in izrečenih ukrepih obvesti ministrstvo, pristojno za promet, policijo, upravljavca predora in uradnika za varnost. Če ministrstvo, pristojno za promet, ugotovi, da predor ne izpolnjuje minimalnih varnostnih zahtev, ki jih določa ta zakon in predpis iz 91. člena tega zakona, določi pogoje za nadaljnje obratovanje predora ali odloči o prepovedi oziroma omejitvi prometa v predoru. Če so za sanacijo predora potrebne pomembne spremembe konstrukcije, opreme oziroma obratovanja predora, se po izvedbi teh sprememb izda novo dovoljenje za obratovanje predora.

137. člen (prekrškovni organi in dolžnost upoštevanja znakov, ukazov in odredb)

(1) Inšpektorat, pristojen za državne ceste, in občinski inšpekcijski organ za ceste sta prekrškovna organa za vse prekrške iz tega zakona, storjene na cestah, ki jih nadzorujeta v okviru svoje pristojnosti, razen za prekrške iz 5., 7., 34., 35., 36., 37, 39., 41., 43., 44., 46., 47., 124., 125., 126., 127. in 128. člena tega zakona.

(2) Policija in občinsko redarstvo sta prekrškovna organa za prekrške iz 5., 6., 34., 35., 36., 37, 39., 41., 43., 44., 46., 47., 124., 125., 126., 127. in 128. člena tega zakona ter šestega in sedmega odstavka tega člena, storjene na cestah, ki jih nadzorujejo v okviru svoje pristojnosti.

(3) Cestninski nadzorniki so prekrškovni organ za prekrške iz 7. člena tega zakona ter šestega in sedmega odstavka tega člena, storjene na avtocestah in hitrih cestah, policisti pa tudi za prekrške iz 7. člena tega zakona.

(4) Pri izvajanju nadzora nad določbami tega zakona imajo policisti, občinski redarji, inšpektorji inšpektorata, pristojnega za državne ceste, inšpektorji za ceste občinskega inšpekcijskega organa in cestninski nadzorniki poleg svojih pooblastil tudi pooblastila, ki jim jih daje ta zakon.

(5) Udeleženci cestnega prometa se ravnaajo po znakih, ukazih oziroma odredbah pooblaščenih uradnih oseb pri opravljanju nadzorstva nad določbami tega zakona.

(6) Z globo 80 eurov se kaznuje za prekršek udeleženec ali udeleženka cestnega prometa, ki ne ravna po znaku, ukazu oziroma odredbi pooblaščenih uradnih oseb.

(7) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ne upošteva odredbe policista ali občinskega redarja o prepovedi nadaljnje vožnje v primerih iz prvega odstavka 128. člena tega zakona. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 5 kazenskih točk.

Zakon o cestah – ZCes-2 (Uradni list RS, št. [132/22](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»XIV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

138. člen

(upravni in inšpekcijski postopki ter postopki za izdajo soglasij)

(1) Upravni in inšpekcijski postopki, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

(2) Če so bili projektni pogoji direkcije, občine ali subjekta iz prvega odstavka 67. člena tega zakona izdani pred uveljavitvijo tega zakona, se postopki za izdajo soglasja v skladu s tem zakonom ali mnenja v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov, končajo po dosedanjih predpisih.

139. člen

(uporaba tega zakona za obstoječe javne ceste)

Za obstoječe javne ceste iz 19. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 92/05) se ne glede na lastništvo nepremičnin, po katerih poteka obstoječa javna cesta, uporablja določba 6. člena tega zakona.

140. člen

(odvzem ali omejitev lastninske pravice na nepremičninah, po katerih poteka skupna javna cesta)

Za odvzem ali omejitev lastninske pravice na nepremičninah, po katerih ob uveljavitvi tega zakona poteka skupna javna cesta, vendar te nepremičnine še niso v lasti

Republike Slovenije ali občine, se smiselno uporablja 19. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 92/05), pri čemer se šteje, da je javna korist za razlastitev nepremičnin ugotovljena, če so izpolnjeni pogoji iz drugega stavka 25. točke prvega odstavka 2. člena tega zakona, sestavina zahteve za razlastitev pa je tudi listina iz četrtega odstavka 4. člena tega zakona. Sklep iz drugega odstavka 4. člena tega zakona se za cesto iz prejšnjega stavka sprejme v 30 dneh po vpisu lastninske pravice Republike Slovenije ali občine v zemljiško knjigo.

141. člen

(izobrazba, pridobljena po dosedanjih študijskih programih)

(1) Raven izobrazbe, pridobljena po dosedanjih študijskih programih za pridobitev visoke strokovne izobrazbe, ustreza ravni izobrazbe iz prve alineje tretjega odstavka 94. člena, prve alineje prvega odstavka 104. člena in prve alineje prvega odstavka 130. člena tega zakona.

(2) Raven izobrazbe, pridobljena po dosedanjih študijskih programih za pridobitev univerzitetne izobrazbe, ustreza ravni izobrazbe, pridobljeni po študijskih programih druge stopnje iz druge alineje prvega odstavka 130. člena tega zakona.

142. člen

(delovanje tehničnih odborov)

Tehnični odbori, ki jih je direkcija imenovala na podlagi drugega odstavka 10. člena Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15, 10/18 in 123/21 – ZPrCP-F) nadaljujejo svoje delo v skladu s tem zakonom do poteka njihovega imenovanja.

143. člen

(odstranjevanje poškodovanih in pokvarjenih vozil na avtocestah in hitrih cestah)

Upravljevec avtoceste oziroma hitre ceste uskladi odstranjevanje poškodovanih in pokvarjenih vozil v skladu s 7. členom tega zakona najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

144. člen

(družba za opravljanje nalog organiziranja, koordiniranja in vodenja priprave tehničnih specifikacij)

Na dan uveljavitve tega zakona je družba iz drugega odstavka 13. člena tega zakona družba DRI upravljanje investicij, Družba za razvoj infrastrukture, d. o. o. Ta družba mora ves čas zagotavljati pogoje za notranjega izvajalca za Republiko Slovenijo in njene organe v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje.

145. člen

(veljavnost pooblastil organizacij za usposabljanje spremljevalcev izrednih prevozov in delo komisije za preizkus znanja spremljevalcev izrednih prevozov)

(1) Pooblastila, izdana organizacijam, ki izvajajo program usposabljanja spremljevalcev izrednih prevozov, pred uveljavitvijo tega zakona, ostanejo veljavna do poteka njihove veljavnosti.

(2) Komisija za preizkus znanja spremljevalcev izrednih prevozov, ki je bila imenovana pred uveljavitvijo tega zakona, opravlja delo komisije do poteka obdobja njenega imenovanja.

146. člen
(domneva izdanega soglasja za cestni priključek)

Šteje se, da imajo cestni priključki iz 79. in 111. člena tega zakona, ki so bili zgrajeni pred 1. julijem 2011 in od tega datuma obstajajo v okvirno enaki prometni obremenitvi, pridobljeno soglasje upravljavca ceste, o čemer upravljavec ceste na zahtevo lastnika ali imetnika pravice uporabe cestnega priključka izda potrdilo.

147. člen
(odstranitev objektov za oglaševanje)

(1) Pravne ali fizične osebe, ki so lastniki ali imetniki pravice uporabe objektov za oglaševanje, katerih postavitve oziroma uporaba je v območju državne ceste prepovedana v skladu z 89. členom tega zakona, odstranijo le-te najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

(2) Če objekt za oglaševanje v roku iz prejšnjega odstavka ni odstranjen, odredi pristojni inšpektor za ceste njegovo odstranitev na stroške njegovega lastnika ali imetnika pravice uporabe. Če lastnika ali imetnika pravice uporabe objekta za oglaševanje ni mogoče ugotoviti, se objekt za oglaševanje odstrani na stroške lastnika ali imetnika pravice uporabe zemljišča, na katerem je postavljen.

148. člen
(pošiljanje seznama avtocest in primarnih cest Evropski komisiji)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, pošlje Evropski komisiji seznam avtocest in primarnih cest, za katere se uporabljajo določbe VIII. poglavja tega zakona o varnostnih zahtevah za cestno infrastrukturo.

(2) Seznam iz prejšnjega odstavka vsebuje tudi ceste, za katere se zaradi posebej utemeljenih razlogov, povezanih z obsegom povprečnega letnega dnevnega prometa in posledicami prometnih nesreč, ne uporabljajo določbe VIII. poglavja tega zakona o varnostnih zahtevah za cestno infrastrukturo.

(3) Poleg cest iz prvega in drugega odstavka tega člena se na seznam iz prvega odstavka tega člena vključijo tudi ceste, za katere vlada s predpisom iz šestega odstavka 95. člena predpiše, da se uporabljajo določbe VIII. poglavja tega zakona o varnostnih zahtevah za cestno infrastrukturo.

149. člen
(prvo ocenjevanje varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje)

Upravljavec cest iz 95. člena tega zakona izvede prvo ocenjevanje varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje v njegovem upravljanju najpozneje do 31. decembra 2023.

150. člen

(metodologija za razvrščanje cestnih odsekov v posamezno kategorijo glede na stopnjo njihove varnosti)

Upravljalavec cest iz 95. člena tega zakona pripravi metodologijo za razvrščanje cestnih odsekov v posamezno kategorijo glede na stopnjo njihove varnosti najpozneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

151. člen

(strokovno usposabljanje presojevalcev varnosti cest)

Strokovno usposabljanje presojevalcev varnosti cest, ki se bo izvajalo po 17. decembru 2024, vključuje tudi vsebine, ki nanašajo na ranljive udeležence v prometu in cestno infrastrukturo, ki jo uporabljajo.

152. člen

(izbira presojevalca varnosti cest)

(1) Postopek izbire presojevalca varnosti cest, ki ga javna agencija do uveljavitve tega zakona še ni zaključila, se ustavi in izvede v skladu s 105. členom tega zakona.

(2) Če naročnik presoje varnosti cest in presojevalec varnosti cest, ki ga je javna agencija izbrala po dosedanjih predpisih, nista sklenila pogodbe o izvedbi presoje varnosti cest do uveljavitve tega zakona, se izbira presojevalca varnosti cest izvede v skladu s 105. členom tega zakona.

153. člen

(prvo poročanje o razvrstitvi celotnega cestnega omrežja)

Ministrstvo, pristojno za promet, pošlje Evropski komisiji prvo poročilo o razvrstitvi celotnega cestnega omrežja iz 95. člena tega zakona glede na oceno varnosti v cestnem prometu, ki je bila izdelana v skladu z 99. členom tega zakona najpozneje do 31. oktobra 2025.

154. člen

(rok za izdajo podzakonskih predpisov)

(1) Minister, pristojen za promet, izda predpise iz sedmega in osmega odstavka 12. člena, osmega odstavka 13. člena, drugega odstavka 19. člena, enajstega odstavka 21. člena, šestega odstavka 23. člena, štirinajstega odstavka 39. člena, šestega odstavka 41. člena, štirinajstega odstavka 43. člena, petega odstavka 48. člena, sedmega odstavka 50. člena, šestega odstavka 51. člena, tretjega odstavka 57. člena, četrtega in petega odstavka 75. člena, devetega odstavka 104. člena in šestega odstavka 117. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Vlada izda predpise iz petega odstavka 34. člena, desetega odstavka 39. člena, petega odstavka 49. člena in drugega odstavka 91. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

155. člen

(rok za uskladitev občinskih predpisov)

Občine uskladijo svoje predpise z določbami tega zakona najpozneje v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

156. člen
(veljavnost in uporaba predpisov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15, 10/18 in 123/21 – ZPrCP-F).

(2) Ne glede na prejšnji odstavek še naprej velja 19. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 92/05).

(3) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji predpisi, ki se uporabljajo do uveljavitve predpisov, izdanih na podlagi tega zakona:

- Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe vzdrževanja državnih cest (Uradni list RS, št. 116/21);
- Uredba o kategorizaciji državnih cest (Uradni list RS, št. 102/12, 35/15, 38/15, 78/15, 21/16, 52/16, 64/16, 41/17, 63/17, 78/19, 89/20, 163/21 in 20/22);
- Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah (Uradni list RS, št. 99/15, 46/17, 59/18, 63/19 in 150/21);
- Pravilnik o zaporah na cestah (Uradni list RS, št. 4/16);
- Pravilnik o rednem vzdrževanju javnih cest (Uradni list RS, št. 38/16);
- Pravilnik o kolesarskih povezavah (Uradni list RS, št. 29/18 in 65/19);
- Pravilnik o kolesarskih površinah (Uradni list RS, št. 36/18);
- Pravilnik o pripravi in izdajanju tehničnih specifikacij za cestno in železniško infrastrukturo (Uradni list RS, št. 48/18);
- Pravilnik o preverjanju varnosti cestne infrastrukture in usposabljanju presojevalcev varnosti cest (Uradni list RS, št. 50/11, 4/17, 20/17 in 123/20);
- Pravilnik o usposabljanju za spremljevalce izrednih prevozov (Uradni list RS, št. 29/18);
- Pravilnik o obliki, pogojih in načinu uporabe posebnih svetlobnih znakov vozil za izredne prevoze (Uradni list RS, št. 79/11);
- Pravilnik o avtobusnih postajališčih (Uradni list RS, št. 106/11 in 36/18);
- Pravilnik o metodologiji za določitev potrebnih ukrepov in delitev stroškov zaradi prekomerne prometne obremenitve javnih cest s tovornimi vozili (Uradni list RS, št. 7/12);
- Pravilnik za izvedbo investicijskih vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist na javnih cestah (Uradni list RS, št. 7/12);
- Odredba o seznamu potrjenih tehničnih specifikacij za javne ceste (Uradni list RS, št. 8/12, 42/12 in 99/15).

(4) Z dnem uveljavitve tega zakona se do uveljavitve predpisov, izdanih na podlagi tega zakona, uporabljajo naslednji predpisi:

- Uredba o tehničnih normativih in pogojih za projektiranje cestnih predorov v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 48/06, 54/09 in 109/10 – ZCes-1);
- Uredba o povračilu za izredne cestne prevoze (Uradni list RS, št. 89/08 in 109/10 – ZCes-1);
- Uredba o merilih za kategorizacijo javnih cest (Uradni list RS, št. 49/97, 113/09 in 109/10 – ZCes-1);
- Pravilnik o projektiranju cest (Uradni list RS, št. 91/05, 26/06, 109/10 – ZCes-1 in 36/18);
- Pravilnik o cestnih priključkih na javne ceste (Uradni list RS, št. 86/09 in 109/10 – ZCes-1);
- Pravilnik o pogojih in načinu opravljanja izrednih prevozov po javnih cestah ter o tranzitnih smereh za izredne prevoze v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 4/08, 36/08, 110/09, 48/10 in 109/10 – ZCes-1);

- Pravilnik o načinu označevanja javnih cest in o evidencah o javnih cestah in objektih na njih (Uradni list RS, št. 49/97, 2/04 in 109/10 – ZCes-1);
- Pravilnik o omejitvi uporabe državnih cest za promet tovornih vozil, katerih največja dovoljena masa presega 7,5 ton (Uradni list RS, št. 102/06 in 109/10 – ZCes-1);
- Odredba o obvezni uporabi tehnične specifikacije za javne ceste, ki določa naprave in ukrepe za umirjanje prometa na cestah (Uradni list RS, št. 118/00, 109/10 – ZCes-1 in 99/15);
- Navodilo o označitvi in zavarovanju vozil, ustavljenih na avtocestah in hitrih cestah ob izločanju (Uradni list RS, št. 91/09 in 109/10 – ZCes-1).

(5) Z dnem uveljavitve tega zakona se preneha uporabljati Pravilnik o omejitvah uporabe državnih cest, katerih trajanje je daljše od enega leta (Uradni list RS, št. 84/07, 109/10 – ZCes-1 in 24/16).

157. člen

(plačilo odškodnine upravljavcu ceste zaradi čezmerne obremenitve javne ceste)

Določbi tretjega in četrtega odstavka 34. člena tega zakona se začneta uporabljati 1. januarja 2023.

158. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem državnem holdingu – ZSDH-1A (Uradni list RS, št. [140/22](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»29. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, razen drugega odstavka 5. člena tega zakona, ki začne veljati z dnem prenehanja uporabe Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (Uradni list RS, št. 105/12, 63/13 – ZS-K, 23/14 – ZDIJZ-C, 104/15, 26/17 – ORZUKSB33, 27/17 – popr. in 174/20 – ZIPRS2122).«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah – ZCes-2A (Uradni list RS, št. [29/23](#)) spreminja 143. člen zakona tako, da se glasi:

»143. člen

(odstranjevanje poškodovanih in pokvarjenih vozil na avtocestah in hitrih cestah)

Upravljavec avtoceste oziroma hitre ceste uskladi odstranjevanje poškodovanih in pokvarjenih vozil nad 3.500 kg največje dovoljene mase, ne glede na največjo dovoljeno maso priklopnega vozila, v skladu s 7. členom tega zakona najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.«;

ter vsebuje naslednjo končno določbo:

»KONČNA DOLOČBA

3. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.